

Handläggare
Carolina Bjurling & Roger
Mellroth
Telefon: 08-508 10 052

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2021-03-11

Verksamhetsberättelse VB 2020 för Östermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner verksamhetsberättelse och bokslut 2020, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner att resultatenheternas nettoresultat inom förskola, parklek och äldreomsorg avsätts i resultatfond under eget kapital i balansräkningen.
3. Omedelbar justering.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör

Ärendet

Nämnderna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut. Nämndernas verksamhetsberättelse och bokslut utgör underlag till stadens årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges budget. Nämndens redovisning fokuserar på uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsmål samt hur nämnden har bidragit till att uppfylla dessa.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	8
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	8
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	8
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	21
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	27
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	41
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	47
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	47
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	50
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	51
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	53
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	60
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	65
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	65
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	66
Uppföljning av ekonomi.....	76
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	76
Resultatenheter.....	85
Investeringar.....	86
Medel för lokaländamål.....	88
Analys av balansräkning.....	88
Särskilda redovisningar.....	90
Agenda 2030.....	90

Konsekvenser av Covid-19-pandemin.....	93
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	97
Systematiskt kvalitetsarbete.....	98

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomi Sdn10

Bilaga 2: Uppföljning av trygghetsinvestering

Bilaga 3: Samlad rapport över nämndens klimatinvesteringsprojekt

Bilaga 4: Uppföljning klimatinvesteringsprojekt Humlegården

Bilaga 5: Kvalitetsrapport Östermalms kommunala förskolor 2020

Bilaga 6: Uppföljning av intern kontroll (Östermalm)

Bilaga 7: Östermalms stadsdelsförvaltnings dokumentation av aktiva åtgärder

Sammanfattande analys

I verksamhetsberättelsen redovisas hur och i vilken omfattning nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

Bedömningen av måluppfyllelsen grundar sig på underliggande mål samt andel uppfyllda indikatorer och genomförda aktiviteter. Ett flertal indikatorer baseras på brukarundersökningar. Inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg genomförs brukarenkäter som baseras på totalundersökningar, svarsfrekvensen varierar dock mellan 39-72 procent i de olika undersökningarna. Medborgarundersökningen, som används för att följa upp upplevd trygghet och olika aspekter inom stadsmiljöområdet, genomfördes inte 2020. Analysen baseras istället på stadens trygghetsmätning, Stockholmsenkäten samt inkomna klagomål, synpunkter och förslag.

Måluppfyllelse samt en kortfattad redovisning av arbetssätt och goda exempel redovisas under respektive mål. För indikatorer som inte uppfyllts helt lämnas en kommentar under respektive indikator. En jämförbarhetsanalys inkluderas där resultaten följts upp med hjälp av könsuppdelad statistik. Analysen görs i relation till respektive verksamhetsområdesmål och Agenda 2030.

Större delen av året har präglats av den pågående covid-19-pandemin. Den har medfört en prioritering av arbetsuppgifter inom samtliga verksamheter och övergripande fokus har handlat om att upprätthålla kärnverksamheten, att begränsa smitta och ha beredskap för en eskalerande situation. Detta har medfört att vissa aktiviteter, uppföljning och kvalitetsutveckling har skjutits på framtiden. Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser av pandemin redovisas under rubriken Konsekvenser av covid-19-pandemin i slutet av dokumentet.

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål. Nedan redovisas kortfattat hur och i vilken mån nämnden bidragit till att uppfylla respektive inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Inriktningsmålet uppfylls. Tre av fem verksamhetsmål uppfylls helt och två uppfylls delvis.

Andelen vuxna och barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd samt andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd är fortfarande låg i jämförelse med stadens snitt, men har ökat under året. Utifrån läget på arbetsmarknaden, med en stigande arbetslöshet, ökar behovet av ekonomiskt bistånd. Omfattningen av pandemins konsekvenser avseende ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad är ännu svår att överblicka.

Under året har 163 östermalmsungdomar feriejobbat, årsmålet är därmed uppfyllt. Majoriteten av feriejobben upphandlades centralt. Målet att tillhandahålla 200 feriejobbsplatser uppnåddes inte på grund av pandemin och de restriktioner som präglade året.

Målet *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* uppnås endast delvis. I bedömningen läggs särskild vikt vid Stockholmsenkäten som visar att andelen östermalmsungdomar som uppger att de blivit utsatta för hot och våld har ökat sedan föregående mätning och är högre än genomsnittet för staden. Stadens trygghetsmätning visar dock att Östermalmsborna fortsatt, i högre utsträckning än invånarna i övriga staden, upplever sin stadsdel som en trygg plats att bo på. För att bidra till ökad trygghet i parkerna har arbetet

med att sätta upp allmänna trivselregler fortsatt. Åtgärder för förbättrad belysning vid bollplanerna i Humlegården och Tessinparken har genomförts. Under året har även belysningen i Humlegården förbättrats. För att förbättra sikten och den upplevda tryggheten i Hjorthagen, Ekshagen och Kaknäs naturområde har slyröjning genomförts, se bilaga 2.

Besöksstrycket i parker och grönområden ökade under våren och sommaren då fler stockholmare valde att stanna hemma. Trots högt besöksstryck, och att en ny parkdriftsentreprise introducerades på Östermalm under våren, visar nämndens utökade kontroller på en fortsatt god skötsel och renhållning av parkerna.

Målet I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige bedöms vara uppfyllt. Tydligt fokus på uppdrag och stadsdelsövergripande utveckling av likvärdighet och kvalitet har bidragit till en fortsatt trygg, rolig och lärorik utbildning för barnen i nämndens förskolor. Resultaten från förskoleundersökningen visar att Östermalm även detta år ligger över snittet för kommunala förskolor inom samtliga indexområden. Under pandemin har förskolorna prioriterat öppethållande och att det dagliga uppdraget utförts på ett så bra sätt som möjligt för barnen. De viktigaste uppgifterna för förskollärare och barnskötare har varit att upprätthålla en trygg vardag för barnen i en orolig omvärld samt att förmedla hopp och framtidstro.

Målet I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet bedöms vara uppfyllt. Vuxna med missbruksproblem eller insatser från socialpsykiatri har fått stöd i att leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Personer med funktionsnedsättning upplever att de har varit delaktiga vid utredning och genomförande av insatser. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck har uppmärksamats och motverkats. Stöd till våldsutsatta och våldsutövare erbjuds genom Relationsvårdscentrum innerstaden. Arbetet har utvecklats i samverkan med socialnämnd, andra aktörer och myndigheter.

Nämnden har under året vidareutvecklat insatserna för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Barnets perspektiv och rättigheter har synliggjorts i socialtjänstens arbete. De indikatorer som följs upp genom Stockholmsenkäten uppnås dock endast delvis. 180 flickor och 175 pojkar i årskurs 9 boende på Östermalm har besvarat enkäten, som omfattar frågor om psykisk hälsa, brott och utsatthet för brott, droger och spel med mera. Viktiga skyddande faktorer är en god relation till föräldrar och en fungerande skolgång liksom en meningsfull fritid. Nämnden har arbetat förebyggande genom att erbjuda tidiga insatser för att stödja unga och deras familjer. Arbetet har skett i samverkan mellan flera aktörer såsom socialtjänst, förskola, skola, ungdomsmottagning, fritid- och fältverksamhet och polis. Ungas välmående och skydd är fortsatt ett prioriterat fokusområde i verksamhetsplan 2021.

Målet I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande bedöms vara delvis uppfyllt. Nämnden har löpande anpassat verksamhet och arbetssätt för att utifrån det givna läget upprätthålla trygghet, säkerhet och kontinuitet för de äldre och för att mildra konsekvenserna av periodvisa begränsningar eller stängningar i verksamheterna. Bedömningen är att de äldre fått en god vård, omsorg och omvårdnad under hela perioden, trots pandemins påverkan. Äldreomsorgens brukarundersökningar, som besvarades under perioden mars-maj, visar generellt på goda resultat och på att upplevelsen av trygghet och nöjdhet inte minskat under pandemin.

Det uppsökande och förebyggande arbetet har förstärkts och möjlighet till digitala samtal har erbjudits. Att träffpunkter och dagverksamheter periodvis har hållit stängt och att vård- och omsorgsboenden haft perioder med besöksförbud, tillsammans med det faktum att äldre riskerar att bli särskilt svårt sjuka i covid-19, bedöms dock påverka upplevelsen av kvalitet, trygghet och självbestämmande negativt.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inriktningsmålet uppfylls. Samtliga fem verksamhetsområdesmål bedöms vara uppfyllda.

Nämnden har bidragit till fullmäktiges mål genom att verka för att lokala näringsidkare ska uppleva stadsdelsområdet som tryggt och företagsvänligt. Nämnden arbetar för att samverka med lokala näringslivet i trygghets- och hållbarhetsfrågor ska vidareutvecklas. Nämnden har under året beslutat om ett medfinansieringsavtal med Humlegården Fastigheter AB kring dagvattenåtgärder och upprustning av perennrabatten vid Linnéstatyn.

Nämnden har varit en aktiv part i stadsutvecklingen och säkerställt att invånarnas behov beaktas tidigt i stadsplaneringen. Under året har fokus fortsatt legat på stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden. Förvaltningen har bland annat deltagit i programarbetet för Loudden, där det förutom bostäder bland annat planeras för parker, förskolor, gruppboende och ett vård- och omsorgsboende. Förvaltningen har även, under ledning av exploateringskontoret, och i samverkan med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, miljöförvaltningen samt Stockholms hamnar och Stockholm Vatten och avfall AB, deltagit i arbetet med att revidera Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden. Ett stadsgemensamt tjänsteutlåtande behandlades samtidigt med övriga berörda nämnder och styrelser i december inför beslut i fullmäktige 2021.

Även målet *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring* bedöms vara uppfyllt. I tertialrapport 1 lämnades en mer försiktig prognos, då det under rådande omständigheter var svårt att uppfylla nämndens mål om ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla. Under våren, sommaren och hösten har förvaltningen dock arbetat aktivt med att erbjuda anpassade aktiviteter tillgängliga för alla åldrar. Även arbetet med att öka möjligheterna till lek, aktiviteter, spontanidrott och rekreation i parker och grönområden har fortgått. Uppföljningen visar samtidigt att ett flertal av de föreningar nämnden stöder till följd av pandemin haft svårigheter att genomföra den verksamhet de planerat för att bidra till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter.

Nämnden har året beviljats ytterligare klimatinvesteringsmedel för fortsatt arbete med energieffektiviserande åtgärder. Nämnden har även fortsatt arbetet med att anpassa parker och grönområden till nya klimatförutsättningar samt synliggöra och förstärka den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna. Under året har bland annat en utredning genomförts för att identifiera hur Humlegården kan anpassas för att bättre motverka översvämningsrisker. Åtgärder vidtas under 2021. Slutrapportering och uppföljning av nämndens klimatinvesteringsprojekt redovisas i bilaga 3 och 4 till verksamhetsberättelsen.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Inriktningsmålet bedöms i huvudsak uppfyllas. Ett verksamhetsmål uppfylls helt och ett delvis.

Målet *Stockholm har en budget i balans och långsiktig hållbara finanser* bedöms vara helt

uppfyllt. Nämndens resultat för driftsbudgeten för året uppgår till ett överskott om 56,1 mnkr. Med hänsyn till resultatenheternas resultat uppgår överskottet till 48,1 mnkr. Nettokostnaderna har ökat med 16,9 mnkr sedan 2019, medan budgeten mellan åren ökat med 33,1 mnkr. Nämnden redovisar överskott inom äldreomsorg, socialtjänst exklusive ekonomiskt bistånd, nämnd- och förvaltningsadministration samt förskola och parklek. Inom stadsmiljö redovisas underskott som beror på städkostnader för olagliga bosättningar, där budgetkompensation inte har begärts utifrån ett prognostiserat totalt överskott för nämnden. Underskottet beror även på utökade underhållsåtgärder, beslutade av nämnd i tertialrapport 2 utifrån nämndens prognos om överskott.

Nämnden prognostiserade i tertialrapport 1 budget i balans. Därefter kom covid-19 att påverka stort, både i verksamheterna och med svårigheter att bedöma alla kostnadsmissiga effekter av den. Antal platser på vård- och omsorgsboende sjönk kraftigt och så även initialt antal utförda hemtjänsttimmar, medan antalet bidragshushåll och kostnader för utbetalt försörjningsstöd ökade. Verksamheterna bemannade för att kunna bibehålla en god verksamhet vid sjukdom bland personalen. Hur statsbidragstäckningen skulle kompensera för ökade kostnader har varit en osäkerhetsfaktor. Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som påverkats mest och där det varit svårast att göra en prognos med sena statsbidragsersättningar och minskade antal platser på vård- och omsorgsboenden. Avvikelsen mellan tertialrapport 2 och bokslut, om 1,8 procent inom äldreomsorgen, speglar detta.

Verksamheterna har redovisat ökade kostnader på grund av covid-19 om 29 mnkr under året. I statsbidragsersättning för covid-19 har nämnden erhållit 8,3 mnkr och för sjuklönekostnader 13,3 mnkr.

Budgeten för investeringar uppgick till 32,5 mnkr och utfallet är 27,1 mnkr, vilket innebär överskott om 5,2 mnkr. Även investeringar har påverkats av covid-19 utifrån sjukdom hos entreprenörer och tillgänglighet till lokaler.

Målet *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* bedöms vara delvis uppfyllt. I bedömningen läggs särskild vikt vid kommunfullmäktiges indikatorer.

Svarsfrekvensen i medarbetarundersökningen uppgick till 88 procent, vilket innebär en ökning med hela 17 procent jämfört med föregående år. Resultaten visar att samtliga tre delindex som tillsammans utgör Aktivt medskapande index ökat jämfört med föregående år, men nämndens årsmål uppnås inte. Enligt nämndens förväntade resultat ska sjukfrånvaron ligga på en sund nivå. Under årets första två månader syntes en viss nedgång i sjukfrånvaron men den ökade markant under mars och april. Årsmålen avseende sjukfrånvaro uppnås inte. Under rådande omständigheter betraktas dock ökningen vara sund eftersom medarbetarna uppmanats att stanna hemma vid minsta symtom och hålla sig hemma tills de är helt symtomfria.

Sedan pandemin startade har verksamheterna visat på stort engagemang, nytänkande och förmåga till samverkan och samarbete. Cheferna har uppvisat en god förmåga att snabbt ställa om verksamheter efter nya förutsättningar. Medarbetarna har varit delaktiga och fått möjlighet att visa på nya eller utökade kompetenser, initiativförmåga och kreativitet. Omständigheterna har även bidragit till att arbetet med ökad användning av digitala verktyg kommit igång på allvar.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Inriktningsmålet om en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla bedöms i huvudsak vara uppfyllt. Bedömningen grundas på att tre av fem mål för verksamhetsområdena som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Nedan beskrivs målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på resultatet gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikator och aktiviteter.

Andelen vuxna som uppbar ekonomiskt bistånd var fortsatt låg, i jämförelse med staden. Andelen ökade dock något under året. Det var också fortsatt, relativt sett, få invånare i stadsdelen med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Även här skedde en liten ökning jämfört med tidigare år. Andelen barn som lever i familjer som uppbar ekonomiskt bistånd var under året fortsatt låg och oförändrad jämfört med föregående år.

Pandemin påverkade arbetsmarknaden med följden att arbetslösheten ökade. Det resulterade i ett ökat behov av ekonomiskt bistånd för invånare i stadsdelen. Förvaltningen noterade ett ökat inflöde av samtal och kontakter. Alla kontakter resulterade inte i en ansökan om ekonomiskt bistånd. I många fall var samtalen av rådgivande och hänvisande karaktär. Omfattningen av pandemins konsekvenser på arbetsmarknaden är svåra att överblicka. Bedömningen är att fler invånare i stadsdelen kan komma att behöva insatser för att etablera sig på arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Det skulle innebära att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd ökar även kommande år.

Vidareutveckla och sprida effektiva insatser

Under året har nämndens arbetskonsulenter aktivt deltagit och engagerat sig i att utveckla och arbeta kvalitativt och flexibelt med Offentligt Skyddat Arbete, OSA, samt Stockholmsjobb. Genom deltagande i stadens nätverk har man bidragit till att goda exempel kunnat spridas inom staden. Det nära samarbetet med andra myndigheter, såsom Arbetsförmedlingen, bidrar också till utveckling av insatserna.

Regional samverkan

Nämnden har, genom försörjningsstödsenheten, aktivt deltagit i de nätverksarbeten och samverkansforum som finns inom området. Arbetet med att underhålla och utveckla dessa forum har haft hög prioritet.

Nämnden deltar i samverkan inom FINSAM, finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet, som är en struktur för samverkan kring arbetslivsinriktad planering och vid behov rehabilitering. Målgruppen är personer mellan 16-64 år som behöver få sina rehabiliteringsinsatser samordnade från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Stockholm och kommunen. Syftet är att öka individens möjlighet till arbete eller studier och därmed vägen till självförsörjning.

Samhällsvägledning till nyanlända

Samhällsvägledning till nyanlända boende inom stadsdelsområdena Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm samordnas av Norrmalms stadsdelsnämnd. Samhällsvägledningen är ett komplement till befintliga etableringsinsatser och syftar till att stötta nyanlända mot egen försörjning och eget stadigvarande boende. De vanligaste frågorna från besökarna rör ekonomiskt bistånd, ekonomi, migrationsrätt och boendefrågor.

Samhällsvägledningen möter nyanlända både innan, i och efter etablering. Nyanlända är en heterogen grupp med skilda behov, men en gemensam faktor är att de som anvisats till Stockholm bor i en genomgångsbostad som de kommer att behöva flytta vidare från. Den faktor som främst påverkar en persons möjlighet att ordna med annat boende är egen försörjning.

Särskilt fokus har under året ägnats åt att erbjuda personer i genomgångsbostäder bostadsvägledning. Ett nytt arbetssätt har testats tillsammans med SHIS personal på genomgångsboendet i Hjorthagen. Genom nära samverkan har hyresgäster fått ett individuellt anpassat stöd i syfte att på egen hand ordna med fortsatt annat boende.

Feriearbeten

Under året har 163 ungdomar inom stadsdelen anställts för feriejobb. Majoriteten av feriejobben har varit inom entreprenörskap och parkskötsel. Nämndens målsättning avseende erbjudna platser har inte uppnåtts under året. Orsaken är att verksamheter som tidigare erbjudit feriejobbspplatser, såsom förskolor, LSS-boende och äldreboende behövde dra tillbaka dessa på grund av pandemin. Mot bakgrund av pandemin valde staden att göra förändringar avseende målgruppen för feriejobb. Förändringen innebar att ungdomar som fyllt 18 år inte ingick målgruppen. De prioriterade grupperna undantogs från förändringen. Staden upphandlade arbetstillfällen centralt för att kompensera för de platser som föll bort i de egna verksamheterna.

Nämnden hade under året fortsatt fokus på att erbjuda feriejobb åt ungdomar inom prioriterade grupper. Under året erbjöds 32 ungdomar inom målgruppen feriejobb. I de fall det funnits behov av ett anpassat jobb och extra handledning har det, liksom tidigare år, kunnat tillgodoses genom platser hos MISA (arbetsträning). Några av ungdomarna har också erbjudits feriejobb inom ramen för språkstödande insatser. Det är förvaltningens bedömning att adekvata matchningar av de prioriterade ansökningar som inkommit har kunnat göras.

Förvaltningens feriejobbshandläggare har ingått i en arbetsgrupp bestående av handläggare från flera stadsdelar och medarbetare från arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetsgruppen har bland annat sett över informationen om feriejobb på stadens hemsida. Syftet har varit att förtydliga informationen om möjligheten till förtur för prioriterade grupper. Motsvarande information i den digitala ansökan har också förtydligats.

Arbetsätt och goda exempel

Försörjningsstödsenheten gjorde en genomlysning av organisation och arbetsätt. Som ett resultat genomfördes ett omfattande förändringsarbete och en ny organisation trädde i kraft den 1 november 2020. Syftet med förändringarna var att öka tillgängligheten för klienter och samverkansparter samt ge goda förutsättningar för likställighet och rättssäkerhet i handläggning av ärenden.

Genom att föra samman mottagningsfunktionen med nybesöksfunktionen har både väntetider och handläggningstider för nybesök kortats. Det innebär att de nya klienter som kontaktar enheten kan få beslut om bistånd snabbare. Som ett resultat av förändringen har tillgängligheten mer än fördubblats avseende mottagningsfunktionen.

Försörjningsstödsenheten arbetar på uppdrag av tre nämnder; Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. För att bättre matcha uppdraget har enheten infört en teambaserad organisation som arbetar riktat mot respektive nämnd. Syftet är att bidra till ökad tillgänglighet, färre kontaktytor och effektivare handläggning.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Nämndens arbete med att erbjuda stöd till den som inte klarar sin egen försörjning bidrar till det första målet i Agenda 2030, Ingen fattigdom. Arbetet med att säkerställa barnets rättigheter sker bland annat genom att särskilt beakta barns behov när vuxna söker ekonomiskt bistånd. Även det vräkningsförebyggande arbetet har koppling till Agenda 2030. Genom att erbjuda verksamhetsförlagda utbildningsplatser och praktikplatser samt möjliggöra arbetslivserfarenhet genom feriearbete bidrar nämnden till mål 4, God utbildning för alla.

Genom att prioritera ungdomar med funktionsnedsättning och eller sociala skäl vid fördelning av feriejobb bidrar nämnden till mål 10, Minskad ojämlikhet. Arbetet för att nyanlända ska ges förbättrade förutsättningar till delaktighet i samhället genom samhällsvägledning bidrar också till detta mål.

Resultaten för året visar att det är något fler män än kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Det är även en något större andel män än kvinnor som får ett långvarigt ekonomiskt bistånd. Ovanstående fördelning mellan könen gäller för staden som helhet. Av erbjudna feriejobb under året gick 53 procent till killar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,2 %			0,2 %		0,4 %	2,7 %	VB 2020
Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,23 %	0,37 %	0,25 %	0,19 %		0,4 %	1,5 %	VB 2020
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,16 %	0,18 %	0,15 %	0,15 %		0,25 %	1,0 %	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	6 st	4 st	2 st	7 st		6 st	800 st	VB 2020
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	163			246		200 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Antal tillhandahållna platser påverkades av pandemin. Antalet tillhandahållna platser genom förvaltningens egna verksamheter blev slutligen totalt 44, varav 41 under sommaren och tre under höstlovet. De platser som erbjudits ungdomarna har i stor utsträckning upphandlats centralt av staden. Erbjudna platser har främst erbjudits inom entreprenörskap och parkskötsel.								
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	6			16		15 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys Årets mål uppnås inte. Arbetsplatser som i hög utsträckning tillhandahåller Stockholmsjobb har påverkats av pandemin samt påföljande restriktioner varför färre arbetsplatser inrapporterats.								
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	50			65		35	Tas fram av nämnd	VB 2020
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	163 st	84 st	77 st	194 st		130 st	9 000 st	VB 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.1.1 På Östermalm är människor självförsörjande och vägen till arbete är kort

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar med utgångspunkt i Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd, Stadens program mot hemlöshet samt Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad och ska nå målet genom att:

- Ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande genom individuellt utformade insatser.
- Handläggningen sker med hög rättssäkerhet utifrån likabehandlingsprincipen.
- Barns behov uppmärksammas särskilt.
- Samarbeta med arbetsmarknadsnämnden och andra aktuella huvudmän för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.
- Erbjuda samhällsvägledning till nyanlända som stöd för deras etablering i samhället.
- Utveckla arbetssätt så att fler ungdomar inom prioriterade grupper får vetskap om samt söker feriejobb.

Förväntat resultat

Andelen personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen är fortsatt låg. Handläggningen är rättssäker och arbetssätten är effektiva. Nyanlända som bor inom stadsdelsområdet är inkluderade och delaktiga i samhället. Fler ungdomar med funktionsnedsättning och eller sociala skäl söker feriejobb i stadens regi.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100 %					100 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska utifrån budgetens förutsättningar samt förväntad ökning av antalet som söker ekonomiskt bistånd göra en genomlysning av försörjningsstödsenhetens organisation och arbetssätt med fokus på att utveckla kvalitet och effektivitet.	2020-01-01	2020-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända fortsätta att utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i samhälls- och bostadsfrågor	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Sedan december 2019 har ett tillfälligt genomgångsboende för nyanlända funnits i Hjorthagen. Utflyttning skedde i början av december 2020. Samhällsvägledningens arbete har präglats av hög nivå av flexibilitet och tillgänglighet. Tillsammans med SHIS har samhälls- och bostadsvägledning erbjudits genom drop in på plats på boendet. Inledningsvis en gång i veckan och mot slutet två dagar varje vecka. Därutöver har samhällsvägledningen haft drop in-tider i sin lokal vid Odenplan samt gett möjlighet till kontakt och bokning av individuella tider genom e-post och telefon. Tillsammans med SHIS har individuell bostadsvägledning erbjudits utifrån individernas skilda förutsättningar. Syftet har varit att stärka var och en att på egen hand ordna med annat boende efter utflytt från Hjorthagen. Av de totalt 49 inflyttningarna som skedde från december 2019 har elva personer fått flytta till ett annat genomgångsboende inom SHIS. Dessa elva erbjöds intern omflyttning eftersom de fortfarande var kvar i etableringen. Av de övriga så har de flesta ordnat en egen lösning på sin boendesituation, oftast inneboende eller andra handskontrakt. Endast enstaka personer har behövt bistånd till boende via förvaltningen.			
✓	Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Förvaltningen har under året samverkat med civilsamhället i syfte att genomföra etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända på genomgångsboendet i Hjorthagen. Under våren startades språkcafé på Hjorthagens bibliotek genom samverkan mellan förvaltningen, biblioteket, volontärer från civilsamhället samt föreningen Goda Grannar. I samband med pandemin byttes språkcaféet ut mot språkpromenader utomhus. Bortsett från ett sommaruppehåll har språkcafé och promenader genomförts varje vecka fram till utflyttning. Förutom volontärer från civilsamhället har också en representant från KFUM Central medverkat på promenaderna för att ge tips och råd om fritidsaktiviteter som riktar sig till nyanlända. Två språkcaféer genomfördes också på Folkkulturcentrum i Hjorthagen. Förvaltningen har mottagit positiv respons om språkpromenaderna från både volontärer och hyresgäster. Promenaderna har varit ett tillfälle att få träna på det svenska språket samtidigt som de gett möjlighet till att lära känna nya människor och vidga sitt kontaktnät. Vissa av deltagarna har fått särskilt god kontakt och fortsätter att ses, trots att hyresgästerna på genomgångsboendet flyttat från Hjorthagen.			
✓	Utveckla arbetssätt för att större andel av feriejobben i stadens regi erbjuds ungdomar inom prioriterade grupper.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

🟡 Uppfylls delvis

Analys

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Flertalet av fullmäktiges indikatorer som används för att mäta måluppfyllelse inom verksamhetsområdet baseras på medborgarundersökningen. Med anledning av rådande situation beslutade stadsledningskontoret att undersökningen inte skulle genomföras 2020. Dessa indikatorer undantas därför från rapporteringen. Viktiga underlag i analysen av måluppfyllelsen är istället Stockholmsenkäten och stadens trygghetsmätning. I bedömningen av måluppfyllelsen läggs särskild vikt vid att andelen ungdomar som i Stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld är lägre på Östermalm än genomsnittet för staden som helhet. Stockholm stads trygghetsmätning 2020 visar dock att Östermalmsborna fortsatt, i högre uträkning än invånare i övriga staden, upplever sin stadsdel som en trygg plats att bo på.

Nämnden har under året särskilt uppmärksammat trygghets- och säkerhetsarbetet, dels på grund av det sprängdåd som ägde rum i stadsdelen i början av året, dels med anledning av

pandemin. Nämnden har i verksamhetsplan 2021 beslutat att stärkt trygghets- och säkerhetsarbete samt samverkan för barn och ungas välmående och skydd är förvaltningsgemensamma fokusområden det kommande året.

Trygghet och säkerhet

Särskilda insatser i trygghetsarbetet

Natten till den 13 januari 2020 inträffade en sprängning utanför en port på Gyllenstiernsgatan. Förvaltningens krisledning aktiverades och initiala åtgärder vidtogs i nära samverkan med lokalpolisen. Då förvaltningens administrativa lokaler ligger intill den aktuella adressen hänvisades drabbade dit. Förvaltningens krisstödare bemannade även tillsammans med polisen ett mobilt poliskontor på platsen. En dryg vecka efter sprängningen bjöds de boende på Gyllenstiernsgatan in till ett informationsmöte där det även fanns utrymme att ställa frågor. Med på mötet fanns stadsdelsförvaltningen, polisen samt representanter från de mest drabbade fastigheterna. Drygt 110 personer kom till dessa möten. Utanför mötesrummet erbjöds krisstöd via stadsdelsförvaltningen, Region Stockholm, Röda korset samt Oscars församling.

Nämnden bjöd även in till ett möte för allmänheten den 4 mars med anledning av att det även skett andra uppmärksammade våldsbrott och rån i stadsdelsområdet. Vid detta möte medverkade stadens finans-, äldre- och trygghets- samt socialborgarråd tillsammans med lokalpolisområdeschef, nämndens ordförande, stadsdelsdirektör samt trygghets- och säkerhetssamordnare. Totalt samlade mötet omkring 150 deltagare.

Insatser utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen

Förvaltningen och Norrmalms lokalpolisområde har en samverkansöverenskommelse med gemensamma prioriterade samverkansområden som reviderats 2020. Till grund för revideringen togs en uppdaterad lokal lägesbild fram. Ett av de prioriterade områdena är bostadsinbrott. De insatser som planerades har behövt anpassas på grund pandemin. Förvaltningen har under året satt intresserade Östermalmsbor i kontakt med polisen, men utbildningar hos polisen har inte kunnat genomföras. Under hösten togs dock ett interaktivt utbildningspaket fram.

Ett annat prioriterat område är unga i risk för kriminalitet. Planen var att starta ett nätverk för aktörer som arbetar med unga på Östermalm, men inte heller detta har kunnat genomföras. Däremot har fältassistenter i innerstaden utvecklat samverkan både mellan stadsdelarna och med polisen, vilket gjort att de kunnat hjälpas åt mer och samverkar i hela innerstaden under sina pass. Under året har även kontakterna mellan fältassistenter, föräldravandrarna, polisen, preventionssamordnaren och trygghets- och säkerhetssamordnaren förbättrats.

Det tredje prioriterade samverkansområdet är riktat arbete mot avgränsade platser. Utifrån den gemensamma lägesbilden utmärkte sig framförallt Stureplan och knutpunkter för kollektivtrafiken som brottsutsatta och otrygga platser. Under pandemin har krog- och restauranglivet förändrats dramatiskt och problembilden kring Stureplan har under året inte varit lika påtaglig. Under året arrangerades två trygghetsvandringar med utgångspunkt från Ropsten. Vandringarna genomfördes i samverkan med Lidingö stad och sammanställdes i två rapporter som skickades ut till berörda problemägare. Drygt 90 procent av punkterna har åtgärdats. Under hösten togs rutiner för uppföljning av genomförda trygghetsvandringar fram. En tredje vandring på Gyllenstiernsgatan var planerad när restriktionerna åter ändrades och

vandringen fick ställas in. Den kommer att genomföras när det är möjligt.

Under året medverkade förvaltningen även i en ansökan om ett LOV3-område i Humlegården, som inte beviljades. Motiveringen var att det sakades statistiskt underlag, det vill säga tillräckligt många polisanmälda brott.

Det fjärde samverkansområdet är särskilt utsatta och sårbara brottsoffer. Under året har inga arbetsgrupper kunnat startas men under 2021 räknar förvaltningen med att såväl funktionshinderrådet som pensionärsrådet kommer att knytas närmre det förebyggande arbetet. Under året har båda råden bjudits in till trygghetsvandringar och fått riktad förebyggande information.

Platssamverkan

Nämnden samverkar med polisen, lokala fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhället samt andra nämnder och bolag inom staden i trygghetsarbetet. På Östermalm har det sedan flera år bedrivits samverkan på olika specifika platser, men inte platssamverkan. Platssamverkan bedrivs med lokala aktörer knutna till den geografiska platsen. Stureplan är en plats där trafikkontoret och polisen samverkar kring de trafikavstängningar som genomförs under fredag- och lördagsnätter. Polisen samarbetar även tätt med ordningsvakter knutna till krogarna och närområdet.

Platssamverkan i stadsdelsområdet behöver utvecklas, utvidgas och på ett tydligare sätt inkludera stadsdelsnämnden. Den lokala lägesbilden ligger till grund för var platssamverkan sker. Nämnden har inför 2021 ambitionen att vara sammankallande part och driva på för platssamverkan och platsaktivering på prioriterade platser.

Motverka oriktiga hyresförhållanden och olovlig andrahandsuthyrning

I det vråkningsförebyggande arbetet lämnas information om olovliga andrahandsuthyrningar. Information om olovlig andrahandsuthyrning och olaglig handel av förstahandskontrakt finns även som en del i bostadsvägledningen för nyanlända.

Olovlige boendeförhållanden

Stadsdelsområdet har stora naturområden där det finns förutsättning att olagliga boplatser kan uppstå. Förebyggande insatser som genomförs är löpande slyröjnings- och renhållningsinsatser. Förvaltningen samverkar med kommunpolisen för att förebygga uppkomsten av olovliga boplatser. Under 2020 har det inte förekommit några bosättningar men däremot att personer sovit utomhus på olika platser i stadsdelen. Det har varit färre inslag av övernattnig i parker och grönområden än tidigare år, vilket sannolikt är en effekt av stängda gränser under pandemin. Förvaltningen genomför ronderingar för att kontrollera renhållning och eventuellt behov av sanering på bland annat parklekar och platser där det inkommit synpunkter om att det förekommit övernattnig.

Lokal handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism

Den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism följs upp och revideras årligen i samband med tertialrapport 1. Handlingsplanen beskriver förvaltningens arbete inom fokusområdena förebyggande arbete, förhindrande arbete, föreningsbidrag och upplåtande av lokaler samt kompetenshöjande insatser. Verksamheter har kännedom om att uppmärksamma individer som uppvisar tendenser till våldsbejakande extremism utifrån åsikter, symboler eller

annan information. Under 2020 har ett fåtal sådana individer observerats i skolmiljö. Skolan har då hanterat situationen. Ett fåtal incidenter med klotter som kan kopplas till våldsbejakande extremism har rapporterats under året. Den form av våldsbejakande extremism som främst märkts av inom stadsdelsområdet tar sig i uttryck i offentliga manifestationer av vit makt-rörelser eller autonoma grupper. Ett antal tillståndsgivna demonstrationer respektive motdemonstrationer genomförs årligen inom stadsdelsområdet.

Trygga parker och grönområden

Förvaltningen analyserar kontinuerligt inkomna synpunkter, medborgarförslag, resultat från genomförda trygghetsvandringar, stadens trygghetsmätning samt samverkansrapporterna från stadsledningskontoret kring trygghet och säkerhet, för att identifiera platser som upplevs som otrygga i parker och grönområden. Analysen används som underlag för att genomföra åtgärder. Då medborgarundersökningen inte genomfördes under 2020, har förvaltningen inte haft möjlighet att följa upp indikatorn andel invånare i stadsdelen som känner sig trygga i parker och grönområden. Utifrån uppföljning av genomförda trygghetsåtgärder i parker och grönområden samt resultatet från årets trygghetsmätning, bedöms dock målet vara uppfyllt. Trygghetsmätningen mäter inte upplevd otrygghet i parker och grönområden specifikt, men på frågan om oro för att utsättas för brott ligger Östermalm lägre än genomsnittet för staden. Andelen oroliga har minskat från 11 till 8 procent, jämfört med den föregående mätningen.

Förvaltningen får in många synpunkter och förslag kring stadsdelsområdets parker och grönområden. Flera av dessa rör medborgare som känner otrygghet eller annat obehag då de upplever att parkens trivselsregler inte följs. Det kan till exempel handla om lösspringande hundar eller cykling i park. Under året har därför arbetet med att sätta upp trivselregler i parker och grönområden fortsatt. Informationsinsatser har genomförts för att förtydliga vilka trivselregler och möjligheter som finns för hundägare i våra parker. En ny hundbroschyr har också tagits fram och spridits både fysiskt och digitalt.

Med anledning av pandemin har smittskyddsinformation satts upp på de smarta skräpkorgarna på utvalda platser samt vid lekplatser och utegym i parkerna. Information sattes även upp på samtliga föreningsmeddelandetavlor samt vid bad och plaskdammar. I samarbete med regionen sattes stora infoskyltar upp i Humlegården och Tessinparken.

I syfte att förbättra sikten och den upplevda tryggheten i Hjorthagen, Ekshagen och Kaknäs naturområde beviljades nämnden trygghetsmedel för slyröjning och insatserna har genomförts under året. Under året har även belysningen i Humlegården vid Floras kullens blåa paviljong och allén i Floragatans förlängning förbättrats. Under 2019 beviljades nämnden trygghetsmedel för att förbättra belysningen vid bollplanerna i Tessinparken och Humlegården, men åtgärderna kunde inte genomföras på grund av tidsbrist. Medlen omfördelades till 2020 och under året har belysningen på bollplanerna bytts ut till moderna LED-armaturer. Extra vinterbelysning har också satts upp i Tessinparken och vinterbelysningen i Finlandsparken har renoverats och förstärkts.

Skötsel, renhållning och investeringar i parker och grönområden

Under 2020 har det inte varit möjligt att följa upp indikatorerna nöjdhet med renhållning och städning samt nöjdhet med skötsel av park och grönområden utifrån medborgarundersökningen. Utifrån förvaltningens uppföljning av parkentreprenörens arbete samt genomförda aktiviteter bedöms målen vara uppnådda.

Förvaltningen har under året utvecklat avtalsuppföljningen av parkentreprenörerna med bland annat stickprov i utvalda parker. Dessa kontroller samt sommarpraktikanternas extra kontroller, visar att skötsel och underhåll av parkerna fungerat väl under året. Detta trots det ökade besöksstrycket i parkerna till följd av pandemin. Under våren tillträdde Svensk Markservice AB som ny parkdriftsentreprenör på Östermalm och övergången till den nya entreprenören har fungerat bra.

Under året har trafikkontoret inlett en utökad dialog med stadsdelsförvaltningarna i syfte att förbättra samverkan. Detta har bland annat inneburit en utpekad kontaktperson på trafikkontoret för respektive stadsdelsområde samt regelbundna områdesmöten för informationsutbyte och samordning av insatser. Arbetet för att stärka samverkan med trafikkontoret kring gatugrönt och med exploateringskontoret kring övertagande av nya parker i exploateringsområden har också pågått under året.

Ett planeringsförslag för en ny perennplantering runt Linnéstatyn i Humlegården har tagits fram. Det har även genomförts en utredning om hur dagvatten kan fördröjas i rundeln i parkens mitt samt en övergripande dagvattenutredning som behandlar parken i sin helhet. Detta arbete kommer fortsätta under 2021. Under året har även gångvägar, rännalar och annan markbeläggning förnyats på Floras kulle i Humlegården. Upprustning av Balders Hage och innegården i kvarteret Dubbelbössan i Hjorthagen har genomförts under året. Arbetet med att ta fram ett förslag för upprustning av Ruddammsparken har också pågått. Förslaget kommer beslutas av nämnden under 2021.

Stillastående vatten på Karlavägens promenadstråk har skapat gropar och lera vilket försämrat tillgängligheten på sträckan. En renovering av ytskikten på promenadstråket, från Karlaplan och österut, har därför genomförts under året. För ökad blomsterprakt har nya perennplanteringar anlagts längs promenadstråkets östra del. Under året har även rosplanteringarna i Tessinparken renoverats. Arbetet med att förnya allén utmed Pris Bertils väg på Djurgården, som delfinansieras av Länsstyrelsen, har slutförts. Under året fick förvaltningen extra driftmedel för parkskötsel, dessa har bland annat använts för trygghetshöjande i Tessinparken. Under året har förvaltningen fortsatt att ta över driften av nyanlagda grönytor i Norra Djurgårdsstaden från exploateringskontoret.

Arbetssätt och goda exempel

- Förvaltningsledningen deltog i början av året i det första steget av två i stadens utbildning om totalförsvaret. Utbildningen syftade till att öka kunskapen om och förståelsen för det nationella arbetet med totalförsvaret och kommunernas delansvar gällande civilt försvar. Utbildningen bidrog till en ökad beredskap inför det som komma skulle i och med pandemin.
- I syfte att förbättra tryggheten vid bad och längs stadsdelsområdets stränder har förvaltningen bytt ut livräddningsstationerna. De nya stationerna är kordinatsatta för att underlätta för räddningstjänsten att hitta till rätt plats vid en räddningsinsats.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Arbete för att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i bidrar till mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen. Stockholmsenkäten visar å ena sidan att unga i årskurs 9 samt årskurs 2 på gymnasiet på Östermalm känner sig mer trygga i området en sen kväll, än unga i staden i stort. Flickor känner sig mer otrygga än pojkar men i båda årskurserna

har pojkarnas upplevelse av trygghet i området minskat över tid. Å andra sidan visade det sig redan i mätningen 2017 att en större andel ungdomar boende på Östermalm, än genomsnittet för staden, uppgav att de utsatts för rån och stöld det senaste året. Mätningen 2020 visar att en ökad andel pojkar, i båda årskurserna, uppgav att de blivit rånade jämfört med föregående mätning. Det är också en ökad andel unga i årskurs 9 som känt sig allvarligt hotade, särskilt pojkar. Det framgår dock inte om de rån och hot som ungdomarna utsatts för har ägt rum på Östermalm.

Stockholm stads trygghetsmätning riktar sig till ett slumpmässigt urval i åldersgruppen 16-79 år. Åldersgruppen 80 år eller äldre deltog för förstagången 2020 och redovisades i en separat rapport, som inte finns nedbruten på stadsdelsnivå. 1083 Östermalmsbor svarade på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på 48 procent. Den totala andelen som upplever stadsdelen som trygg att bo i har pendlat mellan 91-94 procent sedan 2008, med undantag för 2017 då tryggheten minskade. 2017 sammanföll trygghetsmätningen tidsmässigt med terrordådet på Drottninggatan, den upplevda tryggheten minskade då i staden som helhet. 2017 uppgav 89 procent på Östermalm att de upplever stadsdelen som trygg att bo i, 2020 hade andelen ökat till 92 procent. Det finns ingen könsskillnad i Östermalmsbornas svar på denna fråga.

På frågan Om du går ut ensam sent en kväll i området du bor i, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna? är det något fler som svarar att de är otrygga eller aldrig går ut ensamma i området i 2020 års mätning jämfört med föregående mätning 2017. Östermalmsborna är emellertid mindre otrygga i den här situationen än stockholmare i genomsnitt. 93 procent på Östermalm uppgav att de är trygga i den här situationen jämfört med stadens snitt som är 90 procent. Störst andel otrygga i den här situationen återfinns i åldrarna 65-79, men även de över 80 år, kvinnor och funktionsnedsatta är överrepresenterade. Det är ett allvarligt problem, när rädslan begränsar rörelsefriheten i vardagen för olika grupper. Skillnaden mellan könen är inte unik för Östermalm utan samma mönster ses såväl i nationella som stadsövergripande undersökningar.

Trygghets- och säkerhetsfrågor är ett av tre förvaltningsgemensamma fokusområden för 2021. Arbetet med äldres trygghet kommer bland annat att bedrivas inom ramen för arbetet med Äldrevänlig stad, där pensionärsrådet dels är referensgrupp och dels deltar i arbetsgrupper.

Vistelse i parker och grönområden är viktigt för hälsa och välbefinnande, mål 3. Arbetet för trygga, välskötta, tillgängliga och välkomnande parker som alla invånare kan nyttja bidrar också till mål 5, Jämställdhet. Det är viktigt att både flickor och pojkar samt män och kvinnor på lika villkor kan nyttja parkerna i det offentliga rummet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				80 %		80 %	77 %	2020

		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	82,73 %	78	88	88,5 %	88,5 %	2020
Analys								
Årsmålet uppnås inte. Resultatet avser andel elever i åk 9 svarar Nej på frågan har du: "Känt dig allvarligt hotad?" och frågan har du "Blivit misshandlad?". Resultatet för Östermalms elever, cirka 83 procent, är något sämre än resultatet för staden som helhet, 84 procent. 88 procent av flickorna svar nej, medan endast 78 procent av pojkarna gör det. Könsskillnaden, 10 procentenheter, är större på Östermalm än för staden som helhet, 5 procentenheter. Nämnden har beslutat att stärkt trygghets- och säkerhetsarbete samt samverkan för barn och ungas välmående och skydd är två av totalt tre prioriterade förvaltningsövergripande fokusområden 2021.								
		Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning		54 %		71 %	71 %	2020
		Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden		59 %		71 %	71 %	2020
		Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön		87 %		87 %	Tas fram av nämnd	2020

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
	Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
	Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.1 Östermalms stadsdelsområde är tryggt och säkert

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Trygghets- och säkerhetsarbetet tar sin utgångspunkt i stadens trygghets- och säkerhetsprogram.
- Samverka med polisen utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen, som utgår från en gemensam lägesbild och prioriterade fokusområden.
- Genomföra trygghetsvandringar som leder till trygghetshöjande åtgärder.
- Vidta åtgärder utifrån årliga risk- och sårbarhetsanalyser.
- Fortsätta arbetet mot våldsbejakande extremism och årligen revidera nämndens

handlingsplan.

- Genomföra krisberedskapsövningar utifrån nämndens krisledningsplan.

Förväntat resultat

Trygghets- och säkerhetsrådets mål, syfte och arbetssätt är tydliggjort. Arbetet med trygghetsvandringar är strukturerat, åtgärder vidtas och deltagarna upplever att de får återkoppling. Andelen invånare som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden är fortsatt hög.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms endast vara delvis uppfyllt.

Andelen invånare som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden har inte kunnat följas upp eftersom medborgarundersökningen ställdes in, men av stadens trygghetsmätning att döma upplever Östermalmsborna fortsatt sin stadsdel som trygg och en rad aktiviteter har under året genomförts för att öka tryggheten i parker och grönområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel invånare som känner sig trygga i parker och grönområden				77 %		77 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Byta ut befintliga livräddningsstationer mot en typ som har en skylt med GPS-koordinater för att räddningstjänst lättare ska kunna hitta till platsen, under förutsättning att medel för trygghetsskapande åtgärder erhålls.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Fortsätta sätta upp dekaleringar med trivselregler på skräpkorgar i parker och grönområden.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Framtagande av processbeskrivning för trygghetsvandringar, som inkluderar ett barn-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Genomföra informationsinsatser för att förtydliga vilka trivselregler och möjligheter som finns för hundägare i våra parker och grönområden.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Genomföra trygghetshöjande insatser bland annat slyröjning i Hjorthagen, Ekhagen och Kaknäs naturområde, under förutsättning att medel för trygghetsskapande åtgärder erhålls.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Under ledning av kommunstyrelsen planera för att höja den civila beredskapen samt bidra till planeringen och öva för stärkt civilförsvarsförmåga.	2020-01-01	2020-12-31	
! Översyn av trygghets- och säkerhetsrådets sammansättning och arbetssätt.	2020-01-01	2020-12-31	

Analys

Översynen pågår som en del i arbetet med en reviderad lägesbild och ny samverkansöverenskommelse med polisen. En ny styrgrupp har etablerats, där numera även utbildningsförvaltningen ingår. Underliggande struktur med beredningsgrupp och arbetsgrupper håller på att tas fram.

Nämndmål:

1.2.2 Parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Skötsel och utveckling av parker och grönområden utgår från mål och riktlinjer i Östermalms parkplan.
- Parkerna sköts av upphandlad entreprenör enligt en så kallad funktionsupphandling som utgår från tydliga skötsel mål.
- Analysera inkomna förslag och synpunkter.
- Parkupprustningar genomförs kontinuerligt utifrån given investeringsbudget.

Förväntat resultat

Uppföljning av entreprenören och medborgarundersökningen visar att kvaliteten på skötseln och renhållningen i Östermalms parker och grönområden ökar jämfört med föregående år. Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånarna.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått. Eftersom medborgarundersökningen ställdes in har inte indikatorerna som ska ligga till grund för analysen av måluppfyllelsen kunnat följas upp. Resultat av förvaltningens kontroll av parkentreprenörens arbete, genomförda investeringsprojekt och övriga aktiviteter tyder på att kvaliteten på skötseln och renhållningen i parker och grönområden ökat jämfört med föregående år.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förstärka informationen om i vilken omfattning av lekplatser, bad med flera är tillgänglighetsanpassade på stadens webbplats.	2020-01-01	2020-12-31	
Ge idrottsföreningar möjlighet att städa parkerna i samverkan med Östermalms stadsdelsförvaltning och organisationen Städa Sverige.	2020-01-01	2020-12-31	
Ta fram en trädvårdsplan för Tessinparken.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på slutresultatet gällande fullmäktiges indikatorer samt underliggande nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Särskild vikt har lagts vid den årliga Kvalitetsrapporten, tidigare Kvalitetsredovisningen, och

resultatet i förskoleundersökningen. Hänsyn har även tagits till den pågående pandemins resultatpåverkan. Undervisningen har fortgått, dock inte på samma strukturerade, varierade och planerade sätt som vanligt. Vid hög personalfrånvaro har undervisningen tillfälligt prioriterats ned för att istället säkerställa omsorgsuppdraget.

Underlagen till Kvalitetsrapporten består av utvärderingar och uppföljningar som involverat arbetslag, barn och vårdnadshavare under året. Årets rapport visar på en ökad likvärdighet mellan förskolorna på både lokal och stadsdelsövergripande nivå. Sammantaget är bedömningen att de analyserade underlagen och resultaten indikerar att utvecklingen går i den riktning som eftersträvas, och som gynnar barnen i den utbildning som genomförs. Se bilaga 5.

Östermalms kommunala förskolors resultat i förskoleundersökningen 2020 var fortsatt mycket goda och svarsfrekvensen hög. Stadsdelen låg även detta år över snittet för kommunala förskolor i staden totalt inom alla sex indexområden, och inom 16 av 22 områden rankades stadsdelen som nummer ett. Vad gäller vårdnadshavarnas bedömning av den totala nöjdheten med förskolan nådde Östermalms förskolor årsmålet 90 procent. De fortsatt mycket goda, och höga, resultaten kan bland annat kopplas till förskoleområdenas behovsgrundade verksamhetsutveckling med barnen i fokus.

Indikatorer

De indikatorer som beskriver barngruppernas storlek och antalet barn per årsarbetare är snarare resursmått än resultatindikatorer, då de inte mäter verksamhetens kvalitet i förhållande till uppdraget. Verksamhetens förutsättningar ramas in av budgeten, vilket bland annat avgör antalet medarbetare som kan anställas. 2020 nås stadens årsmål om minst 32 procent legitimerade förskollärare.

Även årsmålet gällande 16 barn per barngrupp uppnås. Det som följs upp via indikatorn visar emellertid inte de faktiska gruppernas storlek utan istället hur många barn som finns inskrivna på en förskoleavdelning. Barnens faktiska närvaro och deras vistelsetid inom ramtiden är en ytterligare påverkansfaktor i sammanhanget. I barngrupperna finns till exempel barn som går deltid och dagligen är något eller flera barn frånvarande. Det förekommer även en variation under året gällande barngruppernas storlek och sammansättning, utifrån efterfrågan på förskoleplatser och platsgarantin. Årsgenomsnittet med 15,6 barn per barngrupp säger inte heller per automatik något om verksamhetens kvalitet. Detsamma gäller antal barn per personal, som 2020 blev 5,2, varvid årsmålet på 4,9 barn inte uppnåddes. De båda indikatorerna visar på vilka de grundläggande förutsättningarna är, men avgörande blir den kompetens som finns, den organisation som formas och de arbetsätt som tillämpas.

Samtliga förskoleområden har arbetsätt som innebär att barngrupperna delas i mindre grupper under dagen. Syftet är att barnen ska få fler tillfällen till möten, lek och samtal med andra barn och att pedagogen finns i nära relation till barnen och lättare kan följa barnets utveckling och lärande. Barngruppernas storlek när undervisning genomförs är vanligtvis mellan 2–10 barn. Barngruppernas storlek påverkar förutsättningar och arbetsmiljön, men är inte avgörande för kvaliteten i exempelvis undervisningen. Den enskilt viktigaste faktorn för en god kvalitet är varje medarbetares kompetens, som är avgörande för utbildningens och undervisningens kvalitet, oavsett antalet barn. En hög andel anställda förskollärare förväntas bidra till hög kvalitet inom utbildningen. Förskollärartätheten är dock ingen garanti för att

uppdraget utförs med hög kvalitet. En av de största utmaningarna i detta är förskolläraernas förmåga att leda sitt arbetslag i de pedagogiska processerna.

Under året har fem arbetslag periodvis saknat legitimerade förskollärare. Främsta anledningen är den rådande förskolläraryrbristen. För att säkerställa en förskollärlädd undervisning för alla barn har rektorerna gjort en löpande översyn av kompetensen i relation till barngruppernas behov. Vid brist på förskollärare har enskilda förskollärare tilldelats ansvar för ytterligare barngrupper i syfte att säkerställa förskollärlädd utbildning. Förskolläraren har ansvarat för planering och uppföljning av undervisningen. Vid genomförandet av undervisning har både förskollärare och barnskötare deltagit. Ledningen har skapat förutsättningar för förskollärarna via schemaläggning samt planering och handledning från såväl kollegor som ledning.

Barn i behov av särskilt stöd

Under 2020 har verksamhetsstöd beviljats för 88 barn i behov av särskilt stöd, varav 21 flickor och 67 pojkar. Att andelen pojkar dominerar bland barn i behov av särskilt stöd är vanligt i samhället. En anledning till detta kan bland annat vara normerande egenskaper som tillskrivs de olika könen. En farhåga är därför att flickors svårigheter inte uppmärksammas i samma utsträckning som pojkars. Bland barnen med verksamhetsstöd ökar andelen autismdiagnoser och språkstörningar. Det finns också en tendens till en ökning av barn med matsvårigheter, barn som behöver stöd och hjälp med att få i sig mat, och selektiv ätstörning. Andelen pojkar dominerar inom de nämnda svårighetskategorierna, med undantag för språkstörningar där fördelningen mellan könen är jämnare.

Genom avdelningsstödet specialpedagogiska handledning har det konstaterats att uppdragen kring de yngsta barnen ökat, och då gällande det sociala samspelet. Att fler pedagoger får stöd och handledning i hur de ska utforma arbetet är gynnsamt och leder till tidigare insatser för de yngre barnen. Uppföljningen av årets verksamhetsstöd visar också en större medvetenhet kring vilka arbetssätt och strategier som pedagogerna använder sig av. Vad gäller extra anpassningar har framgångsfaktorerna främst varit goda strukturer, bildstöd, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, TAKK, samt tydliggörande pedagogik.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Sammanställningen av årets språkkartläggning visar att 11 barn i stadsdelens kommunala förskolor har finska som identitetsspråk, vilket är en minskning med sju barn från 2019. Inga barn har samiska eller meänkieli som sitt identitetsspråk. Vårdnadshavarna till de 11 barnen med finska som identitetsspråk har tillfrågats om förskoleverksamhet helt eller delvis på finska, men avböjt detta.

Arbetssätt och goda exempel

Förskolorna utgår från de arbetssätt och den värdegrund som skollagen och förskolans läroplan, Lpfö 18, ger uttryck för. Under året har bland andra följande goda – och avdelningsgemensamma – exempel identifierats utifrån hur de konkret bidragit till kvaliteten i utbildningen för barnen.

- I förskolorna implementeras sedan hösten 2020 gemensamma rutiner för förebyggande och hälsobefrämjande samverkan kring barns lärande, hälsa och utveckling, Barnhälsa i Östermalms kommunala förskolor. Rutinerna innebär medvetet och systematiskt arbete med generella och specifika åtgärder inom ramen för förskolans uppdrag. Med

en tillgänglig lärmiljö anpassad utifrån den variation av behov och förutsättningar som finns i en barngrupp kan behovet av särskilt stöd minska. Förskolorna stötts i sitt arbete med anpassningar för att möta barnens behov av stadsdelens samordnare för barnhälsa och en pedagogisk handledare, båda specialpedagoger.

- Under året har stadsdelens förskolor haft gemensamt fokus på fysisk aktivitet. En gemensam strategi utarbetades och tillämpades sedan lokalt på varje förskola. Alla barn har därmed under året omfattats av en lokal strategi i syfte att öka deras fysiska aktivitet och rörelse under varje förskoledag. En för- och eftermätning skedde i form av enkät till samtliga arbetslag. Resultatet är dock svårbedömt eftersom pandemin påverkat personalens arbetssituation och möjligheter att planera och genomföra aktiviteter.
- Under 2020 utvecklades Östermalms kommunala förskolors plattform för utbildningens innehåll och genomförande. Den gemensamma plattformen är ett led i det aktiva arbetet för en för barnen likvärdig utbildning med hög kvalitet. Plattformen bidrar också till att förtydliga förskolläraernas och barnskötarnas uppdrag och förutsättningar, vilket ligger inom ramen för handlingsplanen för en förbättrad arbetsmiljö för de båda yrkesgrupperna.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Förskolans uppdrag är att genomföra en utbildning som lägger grunden för ett livslångt lärande. Utbildningen ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn och utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Arbetet med att nå verksamhetsmålet ansluter därmed väl till mål 4 i Agenda 2030, God utbildning för alla. Förskoleundersökningens resultat visar att vårdnadshavarna bedömer Östermalms kommunala förskolors utbildning för barnen som mycket god. I förskolans uppdrag ingår också att främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling. Därmed har förskolorna aktivt arbetat med normer och värden som ryms inom målområde 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Vad gäller mål 5, Jämställdhet, har förskolorna arbetat aktivt med barnens lika möjligheter oberoende av till exempel kön. Det är också något som vårdnadshavarna uppmärksammar. I senaste förskoleundersökningen svarade 96 procent att de upplever att deras barn ges lika möjligheter, och 95 procent att personalen bemöter deras barn på ett respektfullt sätt. Resultaten har varit konstant höga de senaste fyra åren, vilket indikerar hållbara arbetssätt inom området.

Variationen mellan pojk- och flickföräldrars svar är fortsatt låg. En analys av förskoleundersökningens resultat visar i likhet med föregående år att vårdnadshavare till flickor generellt är något mer nöjda än pojkarnas vårdnadshavare. Detta är samtidigt ett resultat som stadsdelen delar med staden i stort. De skillnader som finns i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor respektive pojkar speglar sannolikt förväntningar och normer vilka är kopplade till flickor respektive pojkar i samhället. I förskolans uppdrag ingår ett normmedvetet förhållningssätt i relation till barnen, vilket på sikt förväntas påverka samhällsnormer i önskad riktning.

Förskolorna bedriver sedan 2020 ett särskilt utvecklingsarbete kring fysisk aktivitet som är direkt kopplat till mål 3, God hälsa och välbefinnande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,1 %	0,5 %	35,6 %	37,1 %		32 %	32 %	VB 2020
Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	89 %	91 %	90 %		90 %	90 %	2020
Antal barn per grupp	15,6 barn/avd.			16 barn/avd.		16	16	VB 2020
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,2 st			5,3 st		4,9	4,9	VB 2020
Analys								
Utfallet för antal förskolebarn per anställd ligger på 5,2 vid årets slut, vilket är lägre än 2019 men tre tiondelar högre än målvärdet. Därmed uppnås inte årsmålet på 4,9 barn. Utfallet ska relateras till att barnens tillhörighet i en grupp och att antal förskolebarn per anställd varierar under barnens dag i förskolan. Budgetförutsättningarna påverkar även verksamhetens möjligheter att nå detta målvärde. Färre barn i verksamheten medför att barngrupperna blir mindre, men antalet förskolebarn per anställd (årsarbetare) påverkas inte per automatik, eftersom färre barn påverkar budgetförutsättningarna.								
Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6			3,8		3,8	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Det högt satta årsmålet uppnås inte. Inom ett av förskoleområdena har den nya ledningen gjort ett omtag tillsammans med arbetslagen gällande självvärderingen, i syfte att öka bedömningskompetensen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.1 Varje barn i Östermalms kommunala förskolor utvecklar sina förmågor och sitt kunnande i en god pedagogisk lärmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utbildningen utgår från en helhetssyn på barn och barns behov, där omsorg, utveckling och

lärande bildar en helhet.

- Utbildningen utformas i enlighet med Lpfö 18 och det gemensamma pedagogiska ställningstagandet Meningsskapande mötesplatser för ett livslångt lärande.

Förväntat resultat

Andelen vårdnadshavare som är nöjda med dokumentationen av deras barns utveckling och lärande ökar. Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn använder digitala verktyg/hjälpmedel i sitt lärande ökar. En fortsatt hög andel vårdnadshavare upplever att deras barn uppmuntras att utveckla sitt språk och att deras barn har lika möjligheter att utvecklas i förskolan. Barnen deltar dagligen i pedagogledda och varierande fysiska aktiviteter. Barnen visar rörelseglädje både utom- och inomhus och andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysisk aktivitet ökar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått. Bedömningen görs trots att årsmålet för indikatorn Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns användning av digitala verktyg i sitt lärande endast delvis uppnås. I de öppna svaren framkommer en ifrågasättande inställning till att barnen använder digitala verktyg i sitt lärande, vilket krockar med förskolans läroplansuppdrag på området. Utöver detta har stadsdelens förskolor mycket höga resultat i förskoleundersökningen.

Två av de planerade aktiviteterna kopplade till nämndmålet har inte kunnat genomföras under året på grund av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel förskolor med en implementerad lokal strategi för fysisk aktivitet.	100 %					100 %		2020
♀ Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller att barnen uppmuntras till fysisk aktivitet.	86 %	87 %	85 %			85 %		2020
♀ Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns användning av digitala verktyg/hjälpmedel i sitt lärande.	72 %	72 %	72 %			75 %		2020
Analys Årsmålet nås endast delvis. Resultatet innebär höjning med 2 procent från 2019, och ligger över stadens totala utfall på 66 procent. Två förskoleområden har förbättrat sina resultat från föregående år och uppnår målet, 75 procent respektive 78 procent, medan två har sänkt sina resultat något, 68 procent respektive 69 procent. Detta innebär att cirka 50 procent av verksamheten når målvärdet. Riktade och förtydligande informationsinsatser till vårdnadshavarna om förskolans uppdrag och arbete med digitala verktyg har skett. Samtidigt finns det vårdnadshavare som anser att barnen i förskolan inte ska arbeta med digitala verktyg, vilket framgår av de öppna svaren i undersökningen. Deras svar handlar dels om att de yngsta barnen inte ska använda digitala verktyg, dels om att barnen får tillräckligt med skärmtid i hemmet.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns lika möjligheter att utvecklas i förskolan	96 %	95 %	97 %			95 %		2020
Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller deras barns språkutveckling.	90 %	88 %	92 %			87 %		2020
Andel nöjda vårdnadshavare vad gäller dokumentationen av barnens utveckling och lärande.	75 %	72 %	77 %			75 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enkätuppföljning av implementeringen av de lokala strategierna för ökad fysisk aktivitet.	2020-08-31	2020-12-31	
Framtagande av observationsunderlag gällande barnens rörelseglädje.	2020-01-01	2020-08-31	
Analys Arbetet med aktiviteten kunde inte genomföras på grund av coronapandemin.			
Lokala strategier för daglig ökad fysisk aktivitet i förskolan utarbetas.	2020-01-01	2020-08-31	
Utbildning av kursledare i Flerspråkighet i förskolan för vidare utbildning av pedagoger på Östermalm.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet med aktiviteten har skjutits fram på grund av coronapandemin, och planeras att inledas under 2021.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på att de förväntade resultat som formulerats kopplat till nämndens fyra mål för verksamhetsområdet i huvudsak har uppfyllts. De fullmäktigeuppdrag som nämnden ansvarar för är genomförda. Tolv av fullmäktiges indikatorer uppnås helt och sju indikatorer uppnås delvis.

Årsmålet avseende andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar nås inte. Under året har 20 anmälningar gällande ungdomar som misstänks ha begått brott för första gången inkommit. I de flesta fallen har en kontakt tagits inom 48 timmar, via telefon eller

genom ett kallelsebrev, men alla samtal har inte hunnit genomföras inom tidsramen. Den vanligaste orsaken till detta har varit att familjen inte har gått att nå i tid eller att det saknats korrekta kontaktuppgifter.

Flera indikatorer bygger på Stockholmsenkäten, som genomförs vartannat år. Årets resultat baseras på svar från 180 flickor och 175 pojkar i årskurs 9 boende på Östermalm. Eleverna har svarat på frågor om bland annat skola, fritid, föräldrar, alkohol och andra droger, trygghet, kriminalitet samt psykiskt mående. Andelen elever som skattade sin hälsa som god är lägre än nämndens målsättning och jämförbar med resultatet för staden. Indikatorn bygger på ett index av flera frågor däribland: Hur ofta har du haft huvudvärk detta läsår? Hur ofta har du dålig aptit? och Hur ofta har du under detta läsår haft svårt att somna? Det är högre andel pojkar än flickor som skattar sin hälsa som god. Resultatet för hela staden visar på de lägsta siffrorna sedan 2004. En liknande negativ trend syns nationellt.

I arbetet med att förebygga att unga far illa är kunskap om risk- och skyddsfaktorer avgörande. Det som enligt forskning ger störst effekt på sikt, är att stärka skyddsfaktorer kring den unge. De skyddande faktorer som anses väga tyngst är en bra relation till föräldrar och en fungerande skolgång. En annan viktig skyddsfaktor är en meningsfull fritid. Arbetet med att stärka skyddsfaktorer för barn och unga sker både på strukturell nivå och för enskilda individer. Nämnden erbjuder genom Odenplans ungdomsmottagning och fältassistenter, Acceptance and Commitment Training, ACT, för unga som vill lära sig hantera oro och stress. Genom ungdomsmottagningen kan unga också få enskilt samtalsstöd av kuratorer. Fältassistenter finns tillgängliga i skolor och på andra platser där ungdomar befinner sig. För att nå ut till föräldrar har fältassistenter deltagit på föräldramöten och på träffar med föräldravandrare. Även brevutskick till föräldrar, med information och råd, har gjorts.

Tidiga och förebyggande insatser

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Alla barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver. Nämndens arbete med tidiga insatser och förebyggande arbete för barn och unga sker, i olika former, i samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst och fält- och fritidsverksamhet samt polis. I början av året deltog förvaltningen i Tidig samverkan vid skolfrånvaro, en dag som anordnades inom ramen för samverkan mellan Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm samt Region Stockholm. Totalt 115 medarbetare från barn- och ungdomspsykiatri, BUP, habilitering, första linjens psykiatri, socialtjänst och skola deltog.

Nämndens familjeenhet har fortsatt att regelbundet bjuda in till "öppet hus". Mötena innebär ett tillfälle att informera skolor och förskolor om socialtjänstens uppdrag. Under våren ställdes mötena in på grund av pandemin men dessa återupptogs i digital form under hösten. Nämnden har sedan flera år erbjudit föräldrastöd genom Komet-föräldragrupp. Träffarna har under året inte kunnat genomföras som planerat. Istället har deltagande föräldrar erbjudits stöd digitalt. Under året har även ABC-grupper för föräldrar med barn i åldrarna 3-12 år pausats på grund av pandemin. ABC är ett generellt program med gruppträffar kring olika tema. Syftet är att föräldrar ska få del av forskning, och varandras erfarenheter, om vad som fungerar för att skapa en god relation mellan vuxna och barn. Programmet genomförs i samverkan mellan förskola och socialtjänst.

Nämndens preventionsenhet har haft ett nära samarbete med polisen under året. Tillsammans

med polisen ingår fältassistenter från innerstaden i en samverkansgrupp för att öka kännedomen om aktuella lägesbeskrivningar och bidra till en helhetssyn. Vidare har samverkansmöten med de skolor som så önskat genomförts regelbundet. Syftet med dessa har varit att tidigt kunna erbjuda insatser. Samverkan har också skett med den skolsamordnare för Östermalm som varit anställd av utbildningsförvaltningen under året.

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019 – 2022

I enlighet med stadens strategi tog nämnden under hösten 2020 fram en handlingsplan för arbetet med att minska risken att barn och unga dras in i kriminalitet. I planen ingår bland annat skolsociala team, flexibelt vardagsstöd och fältverksamhet i skolan tillsammans med fritidsverksamhet och ungdomsmottagning.

Flexibelt vardagsstöd riktar sig till ungdomar i riskzon för att hamna i missbruk, kriminalitet eller annat socialt nedbrytande beteende men inte är i behov av biståndsbedömda insatser. Stödet kan även ges efter avslutad insats. Stödet kan utformas så att ungdomen får stöd av en fältassistent för att tillgodose att den unge får en meningsfull fritid.

Arbets sättet med skolsociala team syftar till att fler elever ska få gymnasiebehörighet, öka möjligheterna för alla elever att nå måluppfyllelse och öka skolnärvaron. För att utveckla arbetssättet kommer förvaltningen kommer att anställa en särskild skolsociolog under 2021. Nämndens handlingsplan fastställdes under hösten och arbetet med att implementera denna kommer att fortgå under 2021.

Alkohol, narkotika, dopning och tobak, ANDT

Handlingsplanen avseende ANDT gäller till och med 2021. Delmålen följs upp i preventionsenhetens verksamhetsberättelse och aktiviteter genomförs löpande. Under året har målgruppsanpassade informationsutskick riktade till föräldrar gjorts. Vidare har tillsyn av försäljningsställen för elektroniska cigaretter, påfyllnadsbehållare samt folköl genomförts. Det uppsökande fältarbetet har fortgått och samverkan med skola, polis, och föräldravandrare har ägt rum genom olika forum.

Arbetet med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Flera av fullmäktiges indikatorer är baserade på brukarundersökningar inom socialpsykiatri och funktionshinderomsorgen. Målen för dessa är helt eller delvis uppfyllda. I de fall målet delvis uppnås är avvikelserna ofta liten. Årets resultat visar bland annat en ökning av andelen som uppger att de inte upplevt diskriminering. Även andelen som uppger att de kan påverka sin insats har ökat. Däremot syns en liten minskning jämfört med tidigare år avseende andelen som uppger att upplever sig bli väl bemötta. Inom socialpsykiatri har andelen som uppger att de klarar mer på egen hand ökat jämfört med 2019. Andel personer som uppger att de inte upplevt diskriminering har minskat något jämfört med förra året.

Nämndens arbete med att säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska ske i alla verksamheter. Stadens program har som övergripande mål att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ges möjlighet att åtnjuta sina mänskliga rättigheter. Det innebär att alla ska ha lika rätt till stadens skydd, stöd och service samt ges möjlighet att delta i alla delar av samhällslivet. I nämndens arbete ska brukarperspektivet vara vägledande. Detta kommer bland annat till uttryck i brukarundersökningar som genomförts inom olika

verksamheter under året. Inom socialpsykiatri har samverkan med Peer Support fortgått. Peer Support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att arbeta som stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering.

Nämndens råd för funktionshinderfrågor är en del i samverkan med brukarorganisationerna. Rådet har genomfört åtta möten under året. På grund av rådande pandemin har flera möten hållits digitalt eller via telefon. Med sin kunskap om, och erfarenhet av, funktionshinderperspektivet har rådet utgjort ett viktigt bidrag till nämndens arbete.

Nämndens stöd och serviceenhet, vars verksamhet vänder sig till personer med funktionsnedsättning, har utgått från programmet för att formulera mål och aktiviteter i sin verksamhetsplanering. På så sätt har programmets innehåll förankrats i det dagliga arbetet. Som exempel kan nämnas enhetens arbete med att säkerställa att barn med problematisk skolfrånvaro uppmärksammas. Detta för att exempelvis kunna erbjuda en samordnad individuell plan (SIP) tillsammans med skola. På enhetens gruppboendestäder arbetar man för rätten till information och kommunikation, som är en av punkterna i programmet, genom att olika former av kommunikationsstöd görs tillgängliga. Allas rätt till bästa möjliga hälsa främjas genom de hälsocoacher och fritidsombud som finns tillgängliga för de boende i gruppboendestäder. Deras uppdrag är att stötta de boende som önskar att göra hälsosamma val avseende träning och kost.

Våld i nära relationer

Nämndens arbete med att förebygga våld i nära relationer och erbjuda stöd till våldsutsatta och utövare utgår från stadens program och riktlinjer. Viktiga förutsättningar för arbetet är medarbetarnas kunskap, tydliga rutiner och en nära samverkan såväl internt som externt. Under året har medarbetare erbjudits utbildning genom Karolinska Institutet, 3 hp, och digitala föreläsningar. På stadens intranät har förvaltningens medarbetare tillgång till material för kompetensutveckling i frågor som rör våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom förvaltningen finns en lokal resursgrupp som består av medarbetare med särskild kunskap i frågor om våld i nära relationer. Gruppens uppdrag är att utveckla det förvaltningsgemensamma arbetet och fungera som stöd till kollegor i frågor om våld. Förvaltningens gemensamma rutiner och styrdokument har publicerats på intranätet och arbetet med att implementera dessa har fortgått.

Det är nämndens vuxenenhet som utreder och fattar beslut om bistånd i ärenden som rör våld i nära relationer. Den vanligaste insatsen som beviljas är stödsamtal genom Relationsvåldscentrum Innerstaden, RVCI, som erbjuds i samverkan med stadsdelarna Södermalm, Kungsholmen och Norrmalm. Även våldsutövare som vill bryta sitt beteende har erbjudits stöd. Under 2020 fick totalt 294 personer stöd genom RVCI. Av de 251 personer som varit utsatta för våld var 230 kvinnor. Av dem som utövade våldet var 36 män och 7 kvinnor. Av de våldsutsatta som sökte sig till RVCI var 35 boende inom stadsdelen Östermalm. I gruppen våldsutövare var åtta boende på Östermalm. Gruppbehandlingarna har under perioder pausats på grund av rådande pandemi. Istället har deltagarna erbjudits individuellt stöd.

Nämndens familjeenhet har under året beviljat familjer insatsen Tryggare barn, när en orosanmälan gällande misstanke om våld mot barn inkommit. Insatsen erbjuds i ett tidigt

skede till föräldrar när utredning har inletts med anledning av att barnet berättat om att föräldrarna använder fysisk bestraffning. Familjerätten har under hösten tillsammans med metodstödjare utvecklat standardiserade frågor om våld att ställa till föräldrar som har kontakt med familjerätten. En modell för risk- och skyddsbedömning har också tagits fram.

Arbetsätt och goda exempel

Vuxenheten vann stadens Kvalitetsutmärkelse 2020. I motiveringen lyftes verksamhetens fokus på klienten särskilt fram. Centrala delar i enhetens arbete beskrevs vara det goda bemötandet, en hög tillgänglighet och klienternas egen delaktighet. Vidare beskrevs ett ledarskap som ger utrymme för medarbetarna att delta i utvecklingen av verksamheten. Det innebär till exempel att medarbetare löpande ges möjlighet att reflektera över enhetens resultat och hur de kan påverka och förändra verksamheten i önskad riktning för brukarna. Med en stabil personalsituation och låg personalomsättningen har enheten skapat förutsättningar för ett systematiskt kollegialt lärande, som bidrar till utveckling av arbetet. I det fortsatta utvecklingsarbetet kommer enheten fokusera på jämlikhets- och diskrimineringsperspektiv, att fortsätta utveckla verksamheten utifrån genomförda uppföljningar samt att systematiskt följa upp sitt uppdrag gentemot brukarna.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Nämndens arbete med att erbjuda individanpassat stöd så att boende i stadsdelen ska kunna leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar, har bidragit till mål 10, Minskad ojämlikhet. I arbetet uppmärksammas särskilt utsatta grupper. Nämndens arbete har utgått från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Brukarperspektivet, som är vägledande i arbetet, har också bidragit till målet om minskad ojämlikhet.

För dem som behöver ett samordnat stöd av socialtjänsten och hälso- och sjukvården har nämnden tagit initiativ till att den enskilde erbjuds en samordnad individuell plan för stödet, vilket bidragit till mål 3, God hälsa och välbefinnande. Samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola har skett i olika former och bidragit till mål 4, God utbildning för alla.

Nämndens arbete har även bidragit till målet om jämställdhet, mål 5, bland annat genom att förebygga och uppmärksamma våld i nära relationer. Den vanligaste formen av våld i nära relationer är en man som utövar våld mot en kvinna som han har, eller har haft, ett förhållande med. Andelen våldsutsatta män som fullföljer behandling är högre än andelen våldsutsatta kvinnor. Detta bedöms bero på att när en våldsutsatt man väl har sökt hjälp, är motivationen hög och incitamenten att fullfölja behandlingen likaså. Motståndet för en våldsutsatt man att söka hjälp verkar vara stort vilket med största sannolikhet handlar om rådande normer. Mörkertalet vad gäller våld i nära relation anses av de flesta bedömare vara högt, det gäller även i stor utsträckning våldsutsatta män. Omvänt gäller att andelen våldutövande kvinnor som fullföljer behandling är högre än våldutövande män. Detta bedöms bero på att när en våldutövande kvinna väl tar kontakt är motivationen hög och incitamenten att fullfölja behandling likaså. Motståndet för en våldutövande kvinna att söka hjälp verkar vara stort vilket kan antas handla om rådande normer kring kvinnor, som framförallt anses vara utsatta och inte utövare av våld. Även här anses mörkertalet vara högt.

Nämndens vuxenhet har under året särskilt beaktat jämställdhetsperspektivet i sin egenkontroll som görs i form av kollegiegranskningar. Kontrollen visade att

barnkonsekvensanalyser inte finns med i fädernas utredningar i samma utsträckning som i mödrarnas. Samma granskning visade också att det är färre män som fått sin insats uppföljd var sjätte månad samt att män mer sällan varit delaktiga i framtagandet av sin genomförandeplan. Orsakerna till skillnaderna mellan män och kvinnor har diskuterats och flera förklaringsmodeller bedöms vara möjliga. Någon generell analys utifrån underlaget går inte att göra men enheten kommer fortsatt att ha fokus på jämställdhetsarbetet.

För att fatta rättssäkra och jämställda beslut, oavsett den sökandes könstillhörighet, har stöd- och serviceenheten avidentifierat samtliga ansökningar om insats inför att beslut ska fattas. Enheten är HBTQ-diplomerad sedan 2017 och har arbetat utifrån en handlingsplan som uppdateras årligen. Enheten har även ett HBTQ-ombud.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %		100 %	100 %	VB 2020
Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	50 %	54,5 %	44,4 %			70 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys								
Under året har 20 anmälningar inkommit som gällt ungdomar som misstänks ha begått brott för första gången. Detta av totalt 1 182 orosanmälningar.								
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	93,2 %	90 %	97,1 %	84,1 %		84 %	84 %	VB 2020
Analys								
Andelen unga som inte är aktuella har ökat sedan tidigare år. Det är högre andel flickor än pojkar som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats. Under året har 5 av 74 unga återaktualiserats inom 12 månader efter avslutad insats. Fyra av dessa var pojkar mellan 13-19 år. Varje ungdom följs upp individuellt för att kunna erbjuda adekvat stöd.								
Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	91 %	97 %	87 %	74 %		91 %	öka	2020
Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	94 %	94 %	93 %	95 %		95 %	öka	2020
Analys								
Resultatet avviker endast med en procentenhet från årsmålet. Även skillnaden mellan könen är liten. Antalet svarande var 104 personer och svarsfrekvensen endast 39 procent, vilket gör att resultatet bör tolkas med försiktighet.								

		Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	84 %	90 %	84 %	80 %	2020	
		Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	25,87	27 %	25,16 %	22,64	30 %	30 %	2020
Analys									
Årets resultat ligger nära årsmålet och innebär en ökning jämfört med 2019. Resultatet är samma som stadens genomsnitt. Andelen män som uppger att de klarar mer på egen hand har ökat medan motsvarande resultat för kvinnor ligger på samma nivå som 2019. Enheten har utvecklat sitt arbetssätt genom att lägga mer fokus på uppföljningsmötet och säkerställa att klienten förstår frågorna i DUR-uppföljningen.									
		Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	100		100 %	75 %	75 %	VB 2020	
		Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	75,6 %	74,2 %	80 %	50 %	42 %	42 %	VB 2020
		Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	50 %		100 %	50 %	Tas fram av nämnd	VB 2020	
Analys									
Av de fyra avhysningar som verkställdes var tre lägenheter tömda och övergivna. I samtliga fall föregicks de av flera försök att upprätta kontakt genom brev och hembesök. Det vråkningsförebyggande arbetet sker till stora delar tidigare i processen, innan det kommer ett meddelande om avhysning rörande den enskilde hyresgästen. Bosamordnaren tar kontakt med personer som riskerar att bli bostadslösa genom uppsägning och lotsar dem till rätt enhet inom förvaltningen eller till budget- och skuldrådgivare.									
		Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100		100 %	50 %	Tas fram av nämnd	2020	
		Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	89 %	87 %	89 %	90 %	90 %	2020
Analys									
Årsmålet för andelen brukare som uppger att upplever sig bli väl bemötta uppnås inte. Resultatet innebär en minskning från 2019 års resultat men ligger något över 2018 års resultat. Resultatet baseras på de 96 svar som inkommit. Svarsfrekvensen var 52 procent.									
		Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	78 %	81 %	78 %	78 %	78 %	2020

		Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats	93 %	95 %	92 %	77 %	80 %	80 %	2020
		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	54,7 %	60,9 %	48,3 %		77 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys									
Bygger på indexet Grad av god psykisk hälsa för elever i åk 9. Motsvarande siffror för hela staden är 64 för pojkar och 48 för flickor, sammanvägda resultatet i staden var 55.									
		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	51 %	60 %	42 %		62 %	62 %	2020
Analys									
Årets mål uppnås inte. En förbättring har skett jämfört med resultatet i föregående mätning, som var 47 procent. Resultatet baseras på svar från elever i åk 9. Andelen flickorna som uppger att de inte dricker alkohol är lägre än andelen pojkar.									
		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	79 %	78 %	79 %		92 %	92 %	2020
Analys									
Indikatorn avser andel elever i åk 9 som svarar nej på frågan: Har du någon gång använt narkotika? Resultatet har försämrats sedan tidigare års mätning. 2018 uppgav 88 procent av de svarande att de inte använder narkotika.									
		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	74 %	76 %	72 %		91 %	91 %	2020
Analys									
Resultatet har försämrats jämfört med 2018 då 80 procent uppgav att de inte använder tobak. En högre andel pojkar än flickor uppger att de inte använder tobak. Motsvarande förhållande gällde 2018.									
		Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen	92,27 %	89	97		91	91 %	2020
		Antal vräkningar som berör barn	0	0	0	0	0	Tas fram av nämnd	VB 2020
		Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	76 %	91 %	76 %	79 %	80 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys									
Årsmålet för indikatorn nås inte men ligger något över det samlade resultatet för staden. Andelen män respektive kvinnor som uppger att de upplever trygghet ligger på samma nivå som 2019. Resultatet baseras på de 38 svar som inkommit på frågan. Svarsfrekvensen var 52 procent.									

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppbarverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hembesök från Barnhus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	
✓ Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Rutiner för allvarssamtal finns.			
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringsystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Incidenter rapporteras i IA enligt rutiner. Incidenter följs upp på APT och uppföljning hur stödet upplevts görs individuellt i dialog mellan chef och medarbetare.			
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förvaltningen har ett pågående arbete tillsammans med utbildningsförvaltningen om revidering av samverkansöverenskommelse där operativa samverkansforum ingår.			

	Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31

Analys

Socialtjänsten har fått en övergripande information om SAMS-modellen som omfattar alla placeringar i jour- och familjehem, på HVB och i stödboende som innebär skolbyte. Under 2020 har Rinkeby-Kista, Södermalm, EÄV, Farsta och Skärholmen inkluderats i arbetet med SAMS. Under 2021 kommer resterande stadsdelar att involveras och bjudas in till informationsmöte om SAMS-modellen. Beräknad uppstart för Östermalm är våren 2021.

Nämndmål:

1.4.1 Förebyggande arbete och insatser av hög kvalitet ger barn och unga goda uppväxtvillkor Uppfylls helt**Beskrivning**

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Socialtjänsten uppmärksammar barn som kan behöva stöd och erbjuder en modern, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst.
- Barnets perspektiv och barnrättsperspektivet är vägledande i arbetet med familjer och barn.
- Medarbetare har kompetens i att samtala med barn, använder stadens stödmaterial och evidensbaserade metoder i ärenden som berör barn.
- Föräldrar erbjuds olika former av föräldrastödsprogram och familjebehandling.
- Samverka strukturerat inom stadsdelområdet mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och hälso- och sjukvården.
- Ta fram en handlingsplan utifrån Stadens program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken, ANDT.
- Fältassistenter erbjuder individuellt stöd till ungdomar som har ett socialt nedbrytande beteende i form av stödsamtal och flexibelt vardagsstöd.
- Fältassistenter och fritidsledare fortsätter arbeta inkluderande genom HBTQ-häng och samverkan med Fritid för alla.

Förväntat resultat

Barn och ungas perspektiv och rättigheter synliggörs i socialtjänstens arbete. Barnets bästa uppmärksammas och socialtjänsten får vetskap om barn och unga som har behov av stöd eller skydd. Barn som har utsatts eller bevittnat våld av närstående får individuellt anpassat stöd. Socialtjänsten beslutar om individuellt anpassade insatser som ger ett långsiktigt resultat och behovet av återaktualisering minskar. Handlingsplan för ANDT-arbetet är implementerad. Ungdomar som besöker ungdomsmottagningen upplever sig väl bemötta och är nöjda med besöket. Ungdomar utan biståndsbedömda insatser får stödsamtal eller flexibelt vardagsstöd genom preventionsenheten. Fritidsverksamheter är inkluderande för olika målgrupper med såväl riktade som allmänna aktiviteter.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisad verksamhet och resultat. Ett par aktiviteter har genomförts med vissa anpassningar på grund av pandemin och

andra har behövt skjutas fram.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
II	Förvaltningen tar fram en avdelningsgemensam planering för socialtjänstens och förskolans arbete inom barnrätt.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Arbetet med en avdelningsgemensam planering har fått avvaka under rådande pandemi. Under 2021 kommer en plan för förvaltningens samlade barnrättsarbete att tas fram.			
II	Revidera planen för implementering av stadens material samt arbetssätt och kompetensutveckling inom barnrättsarbetet.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Revidering av socialtjänstavdelningens plan för implementering av stadens material för barnrätt har påbörjats under hösten. Arbetet förväntas fortsätta under våren 2021 då en handlingsplan för det förvaltningsövergripande arbetet ska fastställas.			
II	Stadens barnombudsman bjuds in till chefsforum för att informera om FN:s barnkonvention som inkorporeras i svensk lag.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
	Analys Förvaltningsledningen beslutade att skjuta upp inbjudan på grund av pandemin.			
✓	Ungdomsmottagningen ska mäta upplevelsen av bemötande och nöjdhet genom en enkät. Resultaten ska ligga till grund för verksamhetsutveckling och fortsatt uppföljning.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys På grund av pandemin har förutsättningarna för aktiviteten ändrats under året. I samband med redovisning av andra tertiet hade 23 ungdomar deltagit i uppföljningen. Samtliga uppgav att de var nöjda med bemötandet och kontakten med Ungdomsmottagningen.			
✓	Ungdomsmottagningen utvecklar underlag för statistik och uppföljning av verksamheten avseende väntetider, könsfördelning samt ålder.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys Ungdomsmottagningen följer upp kötiden till kuratorer varje vecka på personalmötet. Ungdomsmottagningarna redovisar statistik avseende könsfördelning inom staden och väntetider på gemensamma personalmöten tillsammans med medarbetare från regionen. Syftet är att få en samlad bild för att tillgodose målgruppens behov. Ett utvecklingsområde är att gemensamt i staden kunna redovisa kötid till de befintliga ungdomsmottagningarna så att ungdomarna själva kan få välja om de vill vänta eller vända sig till en annan ungdomsmottagning.			

Nämndmål:

1.4.2 Vuxna i stadsdelområdet lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Vuxna med missbruksproblem får en individuellt utformad plan som ger den enskilde förutsättningar att lämna sitt missbruk genom användande av evidensbaserade insatser.
- Erbjudna personer inom socialpsykiatri insatser av hög kvalitet som bidrar till ökad självständighet.
- Personer med omfattande psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i kontakt med myndigheter kan få det genom personligt ombud.
- Personer som riskerar att bli vräkt från sin bostad får stöd och hjälp för att kunna bo kvar.

Förväntat resultat

Vuxna med missbruksproblem får stöd i enlighet med den plan som upprättats. Personer som har beviljats stödsatser inom socialpsykiatri är nöjda med sin insats och upplever att de klarar mer själva. Handläggningen är rättssäker och insatserna evidensbaserade. Personer inom socialpsykiatri har fungerande kontakter med myndigheter. Förvaltningens vråkningsförebyggande insatser bidrar till att personer inte blir vräkta.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat samt nämndens indikator och aktivitet som redovisas nedan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel brukare som upplever att deras boendestödjare uppmuntrar dem att göra saker själv.	84,75 %					80 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Socialpsykiatriens utförarverksamheter gör en tillgänglighetsskattning utifrån stadens mallar.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har genomförts och tillgänglighetsskattningen är publicerad på webben.			

Nämndmål:

1.4.3 Personer med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv och deltar på lika villkor i samhället

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från Riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice samt Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och SoL, socialtjänstlagen.
- Erbjudna personer med funktionsnedsättning som är i behov av stöd ett gott bemötande och delaktighet i utformningen av insatser präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet.
- Sprida information om Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning till berörda verksamheter.
- Samarbeta med nämndens råd för funktionshinderfrågor.

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning får ett gott bemötande och upplever att de varit delaktiga vid utredning och genomförande av insatser. Biståndsbedömningen är rättssäker och utgår från stadens riktlinjer.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämndens råd för funktionshindersfrågor gör en tillgänglighetsvandring i förvaltningens nya lokaler.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Aktiviteten har fått senareläggas då rådande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten inte möjliggjort en tillgänglighetsvandring i lokalerna med fysisk närvaro av rådsmedlemmar. Lokalintendent och rådets sekreterare har i avvaktan på rådets tillgänglighetsvandring utfört en egen genomgång utifrån stadens checklista. Resultatet visade på att värden/mått uppfyller bestämmelser för tillgänglighet.			
Stöd- och serviceenhetens utförarverksamheter gör en tillgänglighetsskattning utifrån stadens mallar.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Tillgänglighetsskattningar är genomförda på stöd- och serviceenhetens utförarverksamheter. Resultaten finns publicerade på start.stockholm, Jämför service.			

Nämndmål:

1.4.4 Personer i relationer där våld förekommer får det stöd de behöver

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens program och riktlinjer samt förvaltningsövergripande rutiner.
- De förvaltningsövergripande rutinerna implementeras i förvaltningens kvalitetsledningssystem och görs kända för medarbetare som möter målgruppen.
- Personer som är utsatta för våld erbjuds det stöd och skydd som de behöver.
- Personer som utövar våld erbjuds stöd och motivation för att upphöra med våld.
- Medarbetare erbjuds kompetensutveckling och grundläggande information utifrån uppdrag och behov.
- Samverka med relationsvåldscentrum i innerstaden, RVCI, socialnämnden och andra myndigheter och aktörer i såväl utvecklingsarbete som vid insatser.

Förväntat resultat

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck uppmärksammas och motverkas i nämndens arbete. Förvaltningsövergripande rutiner är kända och används av medarbetare samt ingår i nämndens kvalitetsledningssystem. Samverkansprocesser gällande arbetssätt och ansvarsområden inom förvaltningen är beskrivna och beslutade. Utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer sker genom regional samverkan, med socialnämnd samt andra berörda

aktörer och myndigheter. Medarbetare har kompetens gällande särskilt sårbara grupper risker för våldsutsatthet.

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till redovisade resultat. Nämndens arbete att förebygga våld i nära relationer och ge stöd åt våldsutsatta och våldsutövare redovisas under fullmäktiges mål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel våldsutsatta som fullföljer behandling på Relationsvårdscentrum Innerstaden	78 %	73,33 %	76,99 %			70 %		2020
Andel våldsutövare som fullföljer behandling på Relationsvårdscentrum Innerstaden	64 %	63,89 %	66,67 %			60 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kompetenshöjande aktivitet med fokus på barn som bevittnar våld.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys På grund av rådande pandemi har aktiviteten inte kunnat genomföras. Arbetsgruppen för våld i nära relationer ser över behovet av kompetensutveckling.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen baseras på resultat och analys av fullmäktiges indikatorer, underliggande nämndmål med förväntat resultat, tillhörande indikatorer och aktiviteter. Nämnden når målet för fyra av kommunfullmäktiges totalt tio indikatorer, och ligger nära målvärdet för resterande, undantaget indikatorn för medarbetarkontinuitet i hemtjänsten. För den indikatorn ses dock en förbättring jämfört med 2019. I bedömning av måluppfyllelsen vägs också pandemins särskilda påverkan på gruppen äldre och deras upplevelse av kvalitet, trygghet och självbestämmande in.

Nämnden har löpande anpassat verksamhet och arbetssätt för att utifrån det givna läget upprätthålla trygghet, säkerhet och kontinuitet för de äldre och för att mildra konsekvenserna av periodvisa begränsningar eller stängningar i verksamheterna. Det uppsökande och förebyggande arbetet har förstärkts och möjlighet till digital kontakt har erbjudits. Bedömningen är att de äldre fått en god vård, omsorg och omvårdnad under hela perioden,

trots pandemins påverkan på verksamheten. Äldreomsorgens brukarundersökningar, som besvarades under perioden mars-maj, visar generellt på goda resultat som står sig väl i jämförelse med stadens övergripande resultat och på att upplevelsen av trygghet och nöjdhet inte minskat trots pandemin. Svarsfrekvensen motsvarar tidigare års, cirka 60 procent, för hemtjänst och dagverksamhet. För vård- och omsorgsboenden var svarsfrekvensen 41 procent, vilket innebär en minskning med 8 procent jämfört med tidigare år.

För vård- och omsorgsboende redovisar Östermalm ett markant förbättrat resultat för flera av frågorna, bland annat om måltiderna upplevs som en trevlig stund på dagen, om möjligheterna att komma ut är bra och om upplevelsen att personalen har tillräckligt med tid för arbetet. Även avseende totalomdömet, sammantaget nöjd med äldreboendet, noteras en ökad andel nöjda. Frågan om upplevelsen av ensamhet har dock i år fått ett försämrat resultat. Under undersökningsperioden var det besöksförbud på vård- och omsorgsboenden vilket bedöms kan ha bidragit till att fler i år uppgett att de besväras av ensamhet.

Resultaten för hemtjänst visar att de goda resultaten från 2019 består. Medarbetarkontinuitet i hemtjänsten är ett prioriterat och komplext område där nämnden förbättrar sitt resultat jämfört med 2019, men årsmålet uppnås inte. Särskilda aktiviteter och arbetsätt tas fram för fortsatt arbete med frågan.

Biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå innehåller till viss del liknande frågor som brukarundersökningarna och visar historiskt på högre nöjdhet. 2020 har individuppföljningarna inte kunnat genomföras i samma utsträckning som tidigare och det är därför inte möjligt att redovisa eller jämföra resultaten.

Aktivitetscenter

Aktivitetscentret Rioträffen är öppet för alla stadsdelens seniorer och erbjuder gemenskap med kostnadsfria aktiviteter och träning. Vanligen är det öppet fem dagar i veckan, men under pandemin har verksamheten periodvis varit stängd och periodvis varit öppen endast för utomhusaktiviteter. Verksamheten har då istället erbjudit samtal per telefon för att mildra konsekvenserna av restriktionerna. Exempel på aktiviteter i verksamheten är olika former av gymnastik, filmvisning, dator-, mobil- och surfplattkurser, akvarellmålning och musikunderhållning. Samverkan finns bland annat med olika föreningar och med biblioteket, bibliotekarie finns i verksamheten en dag i veckan. Rioträffen kommer att ha ett nära samarbete med det DigiCenter för seniorer som stadsdelen startar. Det finns café med smörgåsar och hembakat till självkostnadspris och en dag i veckan serveras frukostbuffé. Rioträffen är mycket populär och behöver expandera för att kunna tillgodose besökarnas behov och önskemål. Verksamheten har nu fått tillgång till extra lokaler och utökade personalresurser för att vidareutveckla verksamheten i samråd med besökarna och för att kunna nå ut till fler seniorer.

Tryggt mottagande i hemmet

Tryggt mottagande organiseras under beställarområdet och består av fyra undersköterskor. Uppdraget är att koordinera insatser från olika vårdgivare, göra hemgången säker och trygg samt att kartlägga behov av fortsatta insatser inom äldreomsorgen. Från och med slutet av april har arbetssättet till stor del pausats då teamets undersköterskor istället engagerats i förvaltningens särskilda arbete kopplat till pandemin. Innan pandemin startades ett utvecklingsarbete där nämnden tillsammans med äldrenämnden och Äldrecentrum skulle

arbeta för att anpassa arbetssättet Tryggt mottagande till kraven i den regionala överenskommelsen utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Det arbetet har pausats men nämndens förhoppning är att det återupptas under 2021.

Förebygga ofrivillig ensamhet, isolering och psykisk ohälsa

Nämndens arbete med att motverka ofrivillig ensamhet, isolering och psykisk ohälsa hos äldre har fortgått. Pandemin har satt ytterligare fokus på frågan och också inneburit att flera planerade aktiviteter inte kunnat genomföras, till exempel informationsmöten, julluncher och bussresor. Nämndens arbete har under året särskilt varit inriktat på att försöka motverka att upplevelsen av ensamhet och isolering förvärras genom de restriktioner pandemin medför. Detta har bland annat inneburit att det uppsökande arbetet förstärkts och att äldre erbjudits telefonkontakt för vägledande och stödjande samtal. På vård- och omsorgsboende har boende och närstående erbjudits möjlighet till digital kontakt. Förvaltningens arbetsgrupp, där även nämndens pensionärsråd är representerat, har under året tagit fram planering för fortsatt arbete. Bland annat ska arbete göras för att stärka samverkan med föreningar och för att identifiera samverkanspartners och aktiviteter för att nå och stödja äldre med psykisk ohälsa. Även vård- och omsorgsboenden i egen regi och på entreprenad har deltagit i utvecklingsarbetet och genomfört särskilda aktiviteter, se nedan under rubrik Arbetssätt och goda exempel.

Ungdomsbesök inom äldreomsorgen

Ungdomsbesöken på vård- och omsorgsboenden på helgerna har under större delen av året varit pausade med anledning av pandemin. Ungdomsbesöken är mycket uppskattade av de äldre och förvaltningen bedömer att de utgör ett bra komplement till verksamhetens aktivitetsutbud och innebär en kvalitetshöjning för de boende. Besöken planeras att återupptas under 2021 i samverkan med äldrenämnden.

Mat och måltider

Nämnden arbetar för att erbjuda de äldre en trevlig måltidsupplevelse och för att motverka undernäring. Under året har måltidsobservationer och mätning av nattfasta genomförts på Rio vård- och omsorgsboende en gång på våren och en gång på hösten, enligt stadsövergripande riktlinjer. Mellan de två mättillfällena ses både en ökning av antal genomförda kontroller och en generell förbättring av resultaten.

Arbetssätt och goda exempel:

- Nämnden har beviljats medel från äldrenämndens satsning Matlyftet. Ansökan avsåg matlagningsgrupper på Bo Bergmans seniorträff och vidareutveckling av måltidsmiljön på Rio vård- och omsorgsboende, men med anledning av pandemin fick nämnden tillåtelse att anpassa de planerade aktiviteterna. Förebyggandeenheten har använt medlen till att under sommaren anordna "Sillvecka" på Rioträffen och på seniorträffen Bo Bergman där det även genomfördes en "grillvecka". Aktiviteterna har genomförts utomhus och stadsdelens dietist har medverkat och informerat om kostråd för seniorer. På Rio vård- och omsorgsboende har inköp gjorts för att förbättra måltidsmiljön.
- De fyra vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi eller på entreprenad har deltagit i nämndens arbete för att minska ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa. De har fått ta del av utvecklingsmedel och i september genomfördes en gemensam

workshop för informations- och erfarenhetsutbyte. I korthet har enheternas utvecklingsarbete bedrivits enligt följande: Linnégården valde att skapa ett gym för att bredda sitt aktivitetsutbud, många boende har tidigare tränat och uppskattar att få upprätthålla den vanan. Kattrumpstullen genomförde fördjupande samtal med de boende och köpte in teknik som används för kommunikation och aktivering, bland annat för digitala samtal mellan boende och närstående. Kampementet köpte in teknik som används för kommunikation och aktivering, bland annat för digitala samtal mellan boende och närstående. På Rio anordnas aktiviteter avdelningsvis kvällstid, bland annat pubkvällar med tema och trerättersmiddagar på onsdagar och lördagar.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Nämnden bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen genom att arbeta för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande och erbjuder insatser på lika villkor samt genom arbetet med prioriterade fokusområden. Arbetet med mat, måltider och nutrition för att säkerställa de äldres näringsbehov och trivsel är kopplat till mål 2, Ingen hunger samt mål 3, God hälsa och välbefinnande som även främjas genom arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet, social isolering och psykisk ohälsa hos äldre.

Arbetet för att främja inkludering genom att höja medarbetares kompetens om HBTQ-i och påbörja arbete för HBTQ-certifiering på Rio vård- och omsorgsboende, samt genom att erbjuda stöd till äldre i användandet av digitala verktyg, bidrar nämnden till mål 10, Minskad ojämlikhet:

Mål 5, Jämställdhet, främjas genom att alltid, där det är möjligt, redovisa och analysera brukarnöjdhet könsuppdelat för att identifiera och vid behov ta fram åtgärder. Resultatet av brukarundersökningarna visar endast på små skillnader i nöjdhet mellan könen. Nämnden bedömer att genomförda och planerade aktiviteter bidrar till ökad jämställdhet, bland annat satsningen på att erbjuda stöd till äldre i användande av digitala verktyg och arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	69 %	72 %	68 %	63 %		70 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet har förbättrats väsentligt jämfört med 2019, och ligger mycket nära årsmålet för 2020.								
Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	57 %	58 %	57 %	48 %		57 %	Tas fram av nämnd	2020
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	87 %	87 %		87 %	86 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	75 %	72 %	76 %	73 %		77 %	77 %	2020
Analys Jämfört med resultatet 2019 innebär årets resultat dels en liten förbättring totalt, dels att skillnaden mellan andelen kvinnor och män som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende har minskat. Förändringen mellan könen består av en ökning av andelen män som svarar positivt på frågan.								
Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80 %	83 %	79 %	80 %		81 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Årets utfall ligger mycket nära årsmålet.								
Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	86 %	81 %	88 %	85 %		88 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Resultatet innebär en liten förbättring jämfört med 2019, både vad avser kvinnor och mäns upplevelse av trygghet. Den skillnad mellan könen som noterades 2019 kvarstår, fler kvinnor än män anger att de upplever sig trygga på sitt äldreboende.								
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	97 %	94 %	100 %	94 %		95 %	92 %	2020
Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	88 %	84 %	84 %		85 %	85 %	2020
Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	80 %	79 %	80 %	77 %		82 %	82 %	2020
Analys Årets utfall visar på en ökning av andelen som upplever sig vara sammantaget nöjda med sitt vård- och omsorgsboende och resultatet ligger nära årsmålet.								
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	11,9			12,2		10	Max 10 personer	2020
Analys Årets utfall visar ett något förbättrat totalvärde jämfört med 2019. Egen regi redovisar ett försämrat resultat, 13,4 personer i snitt jämfört med 12,6 personer i snitt 2019. Privat regi redovisar ett förbättrat resultat, 11,1 personer i genomsnitt jämfört med 12,0 personer i genomsnitt 2019. Genomsnittsvärdet för staden 2020 var totalt 11,5. För egen regi, 12,8 och privat regi 10,8.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys			
Förberedande arbete har gjorts under året och aktiviteten kommer att prioriteras under 2021.			
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.1 På Östermalm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Arbeta evidensbaserat och i enlighet med lagar, riktlinjer och övriga styrdokument.
- Anpassa arbetssätt och organisation för att möta kraven för Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård (LUS)
- Genomföra uppföljningar på individ-, avtals- och verksamhetsnivå samt systematisk hantera synpunkter och klagomål och andra avvikelser och använda resultatet i utvecklingsarbete.
- Kompetensutveckla medarbetare och chefer utifrån verksamhetens behov.
- Möjliggöra deltagande i sociala sammanhang och varierade aktiviteter utifrån de äldres intresse och funktionsförmåga.
- Utveckla kompetens bland medarbetarna inom demenssjukdomar och geriatrik.
- Utveckla kunskap och bemötande av äldre HBTQ-personer.
- Implementera Mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen i Stockholms stad och därmed arbeta för att förbättra måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen.
- Arbeta för en likställig och rättssäker myndighetsutövning.

Förväntat resultat

Äldre är fortsatt nöjda med bemötande och insatser och upplever att deras behov och önskemål efterfrågas och respekteras. Äldre upplever att verksamheternas insatser och utbud svarar mot deras behov och intressen. Äldre är medvetna om sina valmöjligheter och om hur de kan framföra synpunkter och klagomål. Verksamheterna är öppna för innovationer och arbetar aktivt för att ta tillvara brukarnas och personalens idéer och förbättringsförslag. Äldre upplever att maten på vård- och omsorgsboenden är god och vällagad och att måltiderna är trevliga stunder på dagen. Personalkontinuiteten i hemtjänsten är hög.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ Andel brukare inom hemtjänsten som upplever att biståndsbeslutet motsvarar behovet.	75 %	70 %	77 %	73 %		74 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Höja kunskap om och bemötande av äldre hbtq-personer.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Under hösten har en avdelning på Rio vård- och omsorgsboende påbörjat arbete med HBTQ i- certifiering.			
Redovisa antalet avslag till vård- och omsorgsboende i samband med tertialrapporterna och verksamhetsberättelsen	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Enheten för biståndsbedömning redovisar för året totalt 296 ansökningar avseende vård och omsorgsboende, varav 248 bifall och 48 avslag.			
Utbilda och inspirera medarbetare i användande av välfärdsteknik och digitala lösningar i verksamheten.	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Pandemin har påverkat planering och genomförande av aktiviteten. Under de perioder det varit besöksförbud på vård- och omsorgsboenden har digitala lösningar för stödda de boende att ha kontakt med anhöriga använts vilket medfört att kompetensen kring hur detta ska genomföras har höjts. En verksamhetsutvecklare med särskilt uppdrag att starta ett DigiCenter för seniorer har rekryterats och påbörjat arbete under hösten. Verksamheten har ett samarbete med Stureby Verklighetslabb i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.			

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inriktningsmålet om en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt bedöms vara uppfyllt. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdena som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Nedan beskrivs målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på redovisad verksamhet.

Näringslivets utveckling

Östermalm har en stark näringslivsattraktivitet med hög branschbredd och hög arbetsplatskvot, det sistnämnda beskriver antal arbetstillfällen i förhållande till antalet bosatta i området. Mellan åren 2013-2020 växte antalet arbetstillfällen med 24 procent och antalet anställda med åtta procent. Under andra kvartalet 2020 uppgick antalet arbetsställen till 12 430 och antalet anställda till 93 189. Stockholm Business Regions analys av näringsidkare och arbetsställen i området visar att Östermalm har två profilmärningar, inom branscherna fastighetsverksamhet respektive finans och försäkring. Sett till Östermalms egen befolkning är företagskonsulter samt dataverksamhet och informationstjänster de branscher som vuxit snabbast, följt av stödtjänster till finansiell verksamhet. De tre branscher som minskat mest sett till antal sysselsatta för de bosatta på Östermalm är tillverkning av maskiner/apparater, reklam-/marknadsundersökningar samt transport och magasinering. Den kraftiga tillväxten av framförallt arbetsställen visar på en efterfrågan på kontor i centrala lägen som fram till kvartal 2 år 2020 var hög. Pandemin väcker dock frågor om framtidens efterfrågan på både kontor och butikslokaler. Vidare har andelen inskrivna arbetslösa ökat kraftigt, även för Östermalms befolkning. Östermalm har en relativt låg förvärvsfrekvens till följd av befolkningsstrukturen med många unga studerande samt äldre.

Till följd av pandemin har flera näringar drabbats hårt, inte minst besöksnäringen, och små till medelstora företag. För att hjälpa företagen har staden bland annat lanserat ett lättnadspaket för näringslivet. Förvaltningen har bidragit genom att sprida informationen vidare till de kontakter som upparbetats sedan tidigare.

Näringslivspolitik för Stockholms stad

Stadens näringslivspolitik beslutades av kommunfullmäktige i maj 2020. Nämndens huvuduppdrag är att stärka företagarperspektivet i trygghetsarbetet och säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Förvaltningen hade ett samverkansmöte med Stockholm Business Region inbokat, som syftade till att planera en träff med det lokala näringslivet under våren, men som med anledning av pågående pandemin fick skjutas på framtiden.

Under hösten arrangerades två trygghetsvandringar med utgångspunkt från Ropsten. Vandringarna genomfördes i samverkan med Lidingö stad och involverade förutom representanter från Polisen, stadsdelsförvaltningen, trafikkontoret och exploateringskontoret även företag såsom Keolis samt närboende. Se även mål 1.2.

Arbetsätt och goda exempel

Nämnden arbetar för att samverka med lokala näringslivet i trygghets- och hållbarhetsfrågor ska vidareutvecklas.

- Förvaltningen har sedan hösten 2019 samarbetat med bolaget Stadsutvecklarna i Värtahamnen AB för att stärka den nya stadsdelen Värtahamnens trygghet och attraktivitet. Stadsutvecklarna i Värtahamnen bildades 2018 av fastighetsägarna Bonnier Fastigheter, Kungsleden, Niam, Vasakronan och Wallfast tillsammans med Stockholms Hamnar och exploateringskontoret för att tillsammans marknadsföra och driva stadsutvecklingen av den nya stadsdelen. En handlingsplan med åtgärder för ett säkrare, tryggare och attraktivare Värtahamnen har tagits fram där respektive deltagande aktörs ansvarsområden framgår. Grupperingen träffades senast före

sommaren för att följa upp och avrapportera hur arbetet fortlöper.

- Nämnden har beslutat om ett medfinansieringsavtal med Humlegården Fastigheter AB kring dagvattenåtgärder och upprustning av perennrabatt i Humlegården. Under 2021 planerar parterna att gemensamt sprida kunskap om projektet.
- Under hösten genomförde förvaltningen en upphandling av skötsel av nämndens bikupa i Norra Djurgårdsstaden. Upphandlingen vanns av företaget Bee Urban som kommer att sköta om bikupan och därtill genomföra aktiviteter i syfte att informera om vikten av biologisk mångfald.

Agenda 2030

Arbetet för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Nämndmål:

2.1.1 Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som tryggt och företagsvänligt

Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens nya näringslivspolicy.
- Samverka med Stockholm Business Region.
- Näringslivssamordnaren är en tydlig kontaktväg in i förvaltningen och vidare till andra delar av stadens organisation.
- Genomföra trygghetsvandringar och eventuellt utökad platsamverkan med lokala näringsidkare där behov finns.
- Ha en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som driver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden.

Förväntat resultat

Samverkan med lokala näringslivet i trygghets- och hållbarhetsfrågor vidareutvecklas.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått, med hänvisning till redovisade resultat samt nedanstående aktivitet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utredda möjligheterna att initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till hållbarhetsarbetet inom parkmiljöverksamheten.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Nämnden har beslutat om ett medfinansieringsavtal med Humlegården fastigheter kring dagvattenåtgärder och upprustning av perennrabatt i Humlegården.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt med hänvisning till redovisad verksamhet.

Under året har stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden fortsatt varit i fokus. Planärendet Neapel 3 m.fl. Södra Värtan varit uppe för granskning i stadsdelsnämnden. Detaljplanen består av den norra delen av stadsutvecklingsområdet Södra Värtans tre delar. Syftet med planen är att möjliggöra kontorsbebyggelse, hotell, centrumändamål, parkering samt nya offentliga rum i anslutning till vattnet. Förvaltningen har även deltagit i programarbetet med Loudden, tillsammans med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och andra förvaltningar. I området planeras det bland annat för förskolor, gruppboende och ett vård- och omsorgsboende. Programmet planeras tas upp i nämnden till hösten 2021.

Arbetsätt och goda exempel

- Under året har förvaltningen deltagit i planeringen av en tillfällig pop up-park i etapp Brofästet i Norra Djurgårdsstaden som planeras öppna våren 2021. Parken som ska innehålla lek, platser för vistelse, möjlighet till stadsodling med mera, byggs i väntan på att arbeten runt omkring ska bli klara och att en permanent park byggs på platsen.
- Förvaltningen har fortsatt leda fokusgruppen Leva och bo med fokus på att introducera och engagera invånare i Norra Djurgårdsstaden. Genom samarbete med exploateringskontoret och miljöförvaltningen har förvaltningen bland annat medverkat till att nyinflyttade har fått information om Norra Djurgårdsstadens hållbarhetsprofil och aktiviteter med fokus på hållbarhetsfrågor, såsom guidade vandringar i området, har genomförts. Förvaltningen har även deltagit i fokusgruppen Låt naturen göra jobbet, som arbetar med att förstärka ekosystemtjänster och den biologiska mångfalden i området.

Agenda 2030

Förvaltningen har tillsammans med övriga berörda förvaltningar och bolag deltagit i exploateringskontorets arbete med att revidera Program för hållbar stadsutveckling, ett styrdokument som beskriver stadens riktlinjer och mål avseende stadsbyggnad och hållbarhet i Norra Djurgårdsstaden. Programmet togs upp i stadsdelsnämnden som ett stadsgemensamt tjänsteutlåtande under hösten och kommer därefter att beslutas av kommunfullmäktige. Det reviderade programmet beskriver även hur arbetet med hållbar stadsutveckling bidrar till att uppfylla de globala målen i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1			0		0	Tas fram av nämnd	2020

Nämndmål:

2.2.1 Stadsdelsnämnden är en aktiv part i stadsutvecklingen och invånarnas behov av nämndens verksamheter beaktas tidigt i stadsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- I remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden, parker och grönområden tillgodoses.
- Nyinflyttade i Norra Djurgårdsstaden får ta del av ett introduktionsmaterial.
- Tillsammans med exploateringskontoret ge ut ett nyhetsbrev om Norra Djurgårdsstaden.

Förväntat resultat

Det finns förskolor, bostäder med särskild service, äldreboenden och offentliga platser i tillräcklig omfattning. De nya invånarna i Norra Djurgårdsstaden välkomnas och får kännedom om stadsdelens hållbarhetsprofil och hur de kan bidra till att upprätthålla den.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått, med hänvisning till redovisad verksamhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen tar sin utgångspunkt i det förväntade resultat som formulerats kopplat till nämndmålet.

De transporter som förvaltningen gör eller ger upphov till är huvudsakligen personaltransporter till och eller mellan brukare, mellan verksamheter samt varutransporter till verksamheterna. Förvaltningens resepolicy är väl förankrad och styr så att resor i tjänsten helst undviks eller sker på ett hållbart sätt. De fortskaffningsmedel som främst används till personaltransporter är gång, cykel, elcykel, elbil, el-hybridbil och kollektivtrafik. Endast i

undantagsfall nyttjas taxi eller privata bilar. Under året har arbetet med att minska antalet beställningar och leveranser av varor till eller mellan verksamheter, exempelvis genom samordning så att samma bil levererar till fler. För de leveranser som ändå behöver ske eftersträvas miljövänliga transporttjänster, såsom cykelbud för matleveranser mellan förskolor.

För att främja användandet av cykel som transportmedel har förvaltningen under året lagt upp nyheter på intranätet och genomfört cykelaktiviteter där personalen informerats om förvaltningens cykelpool, tillvägagångssätt för bokning och fått prova att cykla på en el-cykel.

Nämnden ställer miljökrav i avtal med parkdrifts- och anläggningsentreprenaden. Dessa innehåller bland annat krav på drivmedel till fordon och arbetsmaskiner. En miljörevision av parkentreprenörens maskinpark har genomförts under året.

Arbetssätt och goda exempel:

- Cyklar underlättar transport av personal och material till och mellan brukare eller verksamheter. Att cyklarna delvis drivs av en elektrisk motor möjliggör för fler medarbetare att kunna välja cykel som transportmedel. Tack vare cykelpoolen som skapades under det gångna året har medarbetarnas resor effektiviserats och miljöpåverkan minskat. Cykelpoolens lastcykel var under våren ovärderlig för snabba transporter vid fördelning av bristvaror till verksamheterna, såsom handsprit, ytdesinfektion och munskydd.
- Förvaltningen har fortsatt sin satsning på miljösmarta skräpkorgar under året, som bland annat bidrar till minskade transporter i parkerna. Förvaltningen beviljades klimatinvesteringar för inköp av åtta nya skräpkorgar som har placerats ut i parkerna. Placering av befintliga skräpkorgar har också setts över under året för att optimera insamling samt minska tömningsfrekvenser och transporter.

Agenda 2030

Arbetet för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

Nämndmål:

2.3.1 Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens kommande Miljöprogram 2020-2023, Klimathandlingsplan 2020-2023 och andra handlingsplaner kopplade till miljöprogrammet.
- Tillämpa nämndens policy för resor i tjänsten.
- Verka för att förvaltningens cykelpool används i så stor utsträckning som möjligt.
- Genomföra klimatinvesteringsprojekt som kan permanentas och därefter ingå i den ordinarie verksamheten.

Förväntat resultat

Utsläpp av växthusgaser minskar genom arbetet med mer hållbara transporter och resor i tjänsten.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppfyllt. De planerade aktiviteter som har kunnat genomföras under året, har genomförts.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Fortsatt satsning på miljösmarta skräpkorgar med solcellskomprimering under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Genomförande av miljörevision av parkentreprenörens samt anläggningsentreprenörens maskinpark.	2020-01-01	2020-12-31	
ⓘ	Revidera nämndens resepolicy så att den överensstämmer med stadens kommande rese- och mötespolicy och implementera den.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Då kommunfullmäktige ännu inte fattat beslut om stadens nya rese- och mötespolicy, har nämndens resepolicy inte kunnat revideras. Aktiviteten har flyttats över till nämndens verksamhetsplan 2021.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på resultat gällande underliggande två nämndmål med tillhörande aktiviteter. Nämnden strävar efter att invånare i alla åldrar ska erbjudas ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som är tillgängliga för alla. Detta sker dels genom att erbjuda kulturaktiviteter inom ramen för nämndens egna verksamheter, dels genom stöd till ideella föreningar som kompletterar nämndens verksamheter. I bedömningen av måluppfyllelsen läggs särskild vikt vid de insatser som gjorts för att tillgängliggöra kultur- och fritidsaktiviteter trots pågående pandemi. Nämnden har under året även utökat möjligheterna till aktiviteter, spontanidrott och rekreation i Östermalms parker och grönområden.

Attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla

Möjlighet till sammankomster har påverkats av pandemin och därmed även förutsättningarna att delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Utifrån gällande restriktioner har förvaltningen genomfört insatser för att i den mån det varit möjligt erbjuda ett anpassat kultur- och fritidsutbud. Anpassningarna har handlat om att minska deltagargrupper, förlägga aktiviteter utomhus eller digitalt. Förvaltningen är positiv till den intensifierade samverkan som förts med stadens övriga stadsdelsförvaltningar och framförallt med kulturförvaltningen. Den senare har varit ett stöd i arbetet under pandemin och har gjort det möjligt att snabbt ta del av information och goda exempel.

Aktiviteter för barn och unga

Parklekar och Humlanhuset har under den större delen av året kunnat hålla verksamheten öppen och erbjuda såväl lovaktiviteter som löpande verksamhet.

Under året har parklekarna utvecklat aktiviteter som främjar rörelse. Däribland discogymna, danslek, pingis, humlanloppet, hinderbanor och ledarledda utomhuslekar. I övrigt har de erbjudit aktiviteter som målning, snickeri och tipspromenader.

Humlanhuset har noterat en ökning av besökare efter det att ungdomsparken öppnade i Humlegården. Ökningen beror också på att fler ungdomar som besökt HBTQ-hänget, och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, har tagit del av ordinarie verksamhet. I samverkan med kulturförvaltningen fick verksamheten ekonomiskt stöd för att genomföra särskilda sommarlovsaktiviteter i form av workshops. Därtill erbjöd Humlanhuset en rad utomhusaktiviteter tillsammans med fältassistenter från Bromma och Kungsholmen.

I årets ordinarie kolloverksamhet deltog 244 barn och unga. Det är en ökning med sex procent jämfört med år 2019. Inför kollovistelserna framförde vårdnadshavare oro och frågade om möjligheterna till avhopp på grund av covid-19, men det visade sig snarare bli färre avhopp än vanligt. Både kollogårdarna och deltagarna var väl förberedda på rutiner och förhållningssätt relaterade till pandemin, och verksamheten fungerade mycket bra.

Aktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning

Nämndens öppna träffpunkt Startpunkten erbjuder verksamhet med inriktning på friskvårds- och kulturaktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning. Under året har verksamheten anordnat ett antal aktiviteter som båttur med amfibiebus, filosoficirklar, innebandy, biljard och bordtennis. Aktiviteter har anpassats utifrån deltagarantal och även erbjudits utomhus. På grund av pandemin har verksamheten varit stängd periodvis, då personal fått täcka upp vid sjukfrånvaro på stödboenden. Från den 11 december har Startpunkten varit stängd på grund av renovering. På nämndens stödboenden för vuxna personer med psykiska funktionsnedsättningar har aktiviteter inte kunnat genomföras på grund av pandemin. Istället har de boende bjudits in till att delta i Startpunktens aktiviteter och verksamheterna har erbjudit fler individuella promenader.

Aktiviteter för äldre

Pandemin har främst varit en utmaning i verksamhet för äldre. I mitten av mars stängde nämndens öppna träffpunkter för seniorer. Under sommaren och tidig höst kunde verksamheterna åter öppnas och då främst erbjuda utomhusaktiviteter som balansträning, qi gong samt sittande och stående gymnastik. I november kom nya direktiv om stängning och verksamheterna höll därefter stängt året ut. På Rio vård- och omsorgsboende har aktiviteter skett på respektive våningsplan under hela året.

Under sommaren har äldre på Kampementet, Rio, Linnégården och Katrumstullens vård- och omsorgsboenden samt träffpunkten Rioträffen fått ta del av kulturprogrammet I DET FRIA - kulturhändelser för vård- och omsorgsboenden på Östermalm. Från balkonger och gårdar har de äldre kunnat uppleva utomhusprogram som schlager, saxofonkvartett och besök av Dramaten. Satsningen blev mycket uppskattad.

Föreningslivet

Östermalms föreningsliv har påverkats påtagligt av pågående pandemi. Seniorföreningarna vittnar om en nästintill helt inställd verksamhet från mars månad och framåt. Samtidigt har flertalet sett över möjligheten till digital omställning, sammankomster utomhus och SPF Väntjänst har ställt om verksamheten till stödjande telefonsamtal. De två lokalförvaltande föreningarna Folkkulturcentrum och Östermalms föreningsråds verksamheter har präglats av avbokningar och inställda program vilket resulterat i intäktsbortfall. Båda har beviljats tillfälligt stöd för intäktsbortfall från Stockholms stads Kulturnämnd.

Föreningar med verksamhet för barn och ungdom har också upplevt förändringar utifrån pågående pandemi. Föräldravandrarna har haft svårare att engagera föräldrar. Hjorthagens gård har ställt in alla större sammankomster och vid årets slut stängde verksamheten fram till den 24 januari 2021. Detta i linje med Stockholms stads beslut gällande ungdomsgårdar. Friluftsförbundet har ställt in alla utbildningsinsatser men har i likhet med Stora Skuggans 4h-gård upplevt att fler deltagare sökt sig till verksamheten under året.

För att underlätta för föreningslivet beslutade nämnden om en tillfällig anpassning av nämndens regelverk med anledning av pågående pandemi. Detta möjliggjorde för föreningarna att omprioritera beviljat stöd för att skapa förutsättningar för återhämtning och långsiktigt främja föreningarnas överlevnad.

Parker och grönområden möjliggör en mångfald av idrotts- och fritidsaktiviteter

Under året har nämnden fortsatt satsningen på utbudet och möjlighet till lek inom stadsdelsområdet. Arbete med framtagande av ett program för upprustning av Ruddammsparken, som bland annat innehåller en lekplats, har pågått under året och kommer att beslutas av nämnden 2021. Den medborgardialog som planerades genomföras under hösten med förskolor och allmänhet har flyttats fram till våren 2021 till följd av den pågående pandemin.

Den upprustade lekplatsen i Dianaparken invigdes tillsammans med bland annat Hjorthagens förskola under hösten. Nya klätterställningar har satts upp på lekplatsen Ravinen i Ekhagen och i Humlegården. Skaterampen i Humlegården, som är en viktig samlingsplats i parken, har också renoverats under året. Som svar på ett medborgarförslag från Engelska skolans elever lades konstgräs på skolans intilliggande bollplan.

Arbetsätt och goda exempel

För att möjliggöra för förskolorna att ta del av professionella kulturaktiviteter ställdes arbetsättet om under hösten. Tidigare ansvarade varje enskild förskolas kulturombud för förskolans inköp. Under hösten samordnades inköpen till förskoleverksamheten via kultursekreteraren i en insats kallad Kulturen Kommer. Detta som en direkt följd av att pandemin ändrade förskolornas förutsättningar att uppsöka scenkonst. Tre kulturaktörer upphandlades som besökte förskolornas gårdar och genomförde totalt 64 utomhusföreställningar. Insatsen möjliggjorde att barnen kunde ta del av professionella kulturaktiviteter och kulturbudgeten användes kostnadseffektivt, samtidigt som förskolorna undvek blandade barngrupper och transporter i kollektivtrafik. Arbetsättet kommer att fortsätta och vidareutvecklas under våren 2021.

För att motverka äldres ofrivilliga isolering samt bidra till inspiration och stimulans under

pågående pandemi togs en Kulturkatalog fram under våren. Katalogen presenterar kultur-, friskvårds- och utomhusaktiviteter, digitala mötesplatser, stöd i vardagen och information om stadsdelens verksamheter för seniorer. Under hösten uppdaterades den och skickades ut i 1 700 tryckta exemplar samt i digital form till medlemmar i SPF- och PRO-föreningarna. Katalogen har även sänts till vårdcentraler, boenden, öppna träffpunkter, bibliotek med flera samt digitalt till alla som efterfrågat den. Genom lokala anpassningar har flera andra förvaltningar inom staden återskapat egna versioner av katalogen. Katalogen kommer att ges ut på nytt våren 2021, med uppdaterat innehåll om bland annat förvaltningens nyöppnade DigiCenter och utökad information om föreningslivet på Östermalm.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Förvaltningens arbete för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, bland annat mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 10 Minskad ojämlikhet och mål 5 Jämställdhet.

Könsfördelningen bland deltagarna i årets kolloverksamhet var relativt jämn. När det gäller parklekarna är könsfördelningen bland de yngre barnen jämn, detsamma gäller för de förskolor och fritidshem som besöker parklekarna. Bland de barn som deltar i aktiviteter är cirka 70 procent flickor och 30 procent pojkar. När det kommer till äldre barn som besöker parkleken, från 10-12 år, är det däremot fler pojkar. Även Humlanhuset och ungdomsparken har fortsatt en övervägande del pojkar som besöker verksamheten. Andelen tjejer ökade dock under sommaren, från cirka 20 till 23 procent. Det är fortsatt angeläget att se över utbudet av program och aktiviteter, så att utbudet lockar såväl flickor som pojkar. Snedfördelningen kompenseras till viss del av föreningslivet, där det istället är en större andel flickor än pojkar som deltar, enligt Skolenkäten.

Könsfördelningen bland deltagare i de föreningar som beviljats föreningsstöd från nämnden uppges vara relativt jämn. Förvaltningen anar dock att redovisningen av uppskattade deltagarantal kan vara missvisande. Det finns ett flertal faktorer som har påverkat föreningarnas möjlighet att lämna in deltagarstatistik. Det handlar bland annat om svårigheter att uppskatta deltagarantal utifrån omställning till digital verksamhet och utomhusverksamhet. Tydligt är dock att det inom åldersgruppen 65 år och äldre främst är kvinnor som deltar i föreningarnas verksamhet.

Även nämndens egna öppna verksamheter för äldre besöks i större utsträckning av kvinnor än av män. En förklaring till detta kan, åtminstone delvis, vara att det är fler kvinnor än män som är äldre. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att anpassa aktivitetsutbudet till besökarnas behov och önskemål. Att nå ut till och locka fler män till verksamheterna är ett prioriterat område.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	79 %	81 %	70,3 %		75 %	75 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	79 %	77 %	82 %	74,1 %		75 %	75 %	2020
Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	73 %	69 %	78 %			65 %	65 %	2020
Analys Indikatorerna bygger på resultat från skolenkäten som går till ungdomar i åk 5 och 8 i grundskolan i både fristående och kommunala skolor.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottor, exempelvis bastuflottor och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31	
Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31	
Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1 På Östermalm finns ett attraktivt kultur- och fritidsutbud tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från programmet Kultur i ögonhöjd och Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022.
- De aktiviteter som erbjuds inom öppna fritidsverksamheter och träffpunkter är tillgängliga för alla.
- Verksamheternas kulturombud erbjuds utbildningsinsatser och möjlighet att sprida goda

exempel genom interna nätverk.

- Stödja föreningar som bidrar till utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning och äldre.
- Tillämpa ett regelverk för föreningsstöd med tydliga och transparenta principer och samverka med kulturnämnden och övriga bidragsgivande nämnder för att ensa regelverk och bidra till förutsägbara villkor för ideella föreningar.

Förväntat resultat

Invånare i alla åldrar har tillgång till ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som är tillgängliga för alla. Föreningsstödet går till seriösa föreningar som utgår från demokratiska värderingar och bidrar till utbudet av aktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning och äldre.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppnått. På Östermalm finns ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter för alla, även om tillgängligheten begränsats tidvis under året för att minska risken för smittspridning. Uppföljningen av föreningsstödet visar att nämnden stöttar seriösa föreningar som utgår från demokratiska värderingar och bidrar till utbudet av aktiviteter för barn, personer med funktionsnedsättning och äldre.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vårdnadshavare som upplever att förskolan ger deras barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud.	72 %					80 %		2020
Analys Det högt satta årsmålet nåddes inte, i enlighet med tidigare prognoser om pandemirestriktionernas inverkan på verksamheten. Förskoleundersökningen genomförs under våren. Under hösten 2020 ställdes kulturverksamheten inom förskolan om. Detta gjorde att barnen kunde ta del av professionella kulturaktiviteter samtidigt som förskolorna undvek blandade barngrupper och transporter i kollektivtrafik. För närmare beskrivning se Arbetssätt och goda exempel.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En modell för att följa upp kultur- och aktivitetsutbudet inom nämndens öppna verksamheter riktade till unga, personer med funktionsvariationer och äldre tas fram.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys En modell är framtagen och kommer implementeras i verksamheterna 2021.			
Fritidsverksamheterna och fritidsgårdarna arrangerar idrotts- och motionsmöjligheter för barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Parklekarna har utvecklat aktiviteter som främjar rörelse. Däribland discogympa, danslek, pingis, humlanloppet, hinderbanor och ledarledda utomhuslekar. Målgruppen barn med funktionsnedsättning har varit underrepresenterad i deltagandet. Via ungdomsparken erbjuder Humlanhuset möjlighet till aktiviteter som främjar rörelse, däribland skate och basket. Därtill har verksamheten under sommaren anordnat ett flertal aktiviteter som främjar rörelse däribland brännboll, femkamp och cykelturer. Verksamheten har även nått deltagare med neuropsykiatriska funktionshinder och har under året haft kontakt			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
med nätverket Fritid för alla.			
Förskolornas kulturombud erbjuds kompetensutbildning inom området barns konstnärliga skapande med stöd av digitala medel.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Under året har en utbildning i greenscreen och stopmotion i samarbete med biblioteket tagits fram. Utbildningen var planerad att genomföras i november men fick ställas in utifrån de skärpta rekommendationerna om att arbeta hemifrån. Utbildningen kommer istället att genomföras 2021.			
Se över möjligheten till ökad samlokalisering mellan nämndens fritidsverksamheters lokaler och andra interna eller externa verksamheter och eller föreningar i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera lokalförsörjningen och stärka mötesplatserna.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förvaltningen har fört dialog med Kulturskolan om samlokalisering i Humlanhuset och Skogvaktargatan 11, som Kulturskolan i slutändan valde att tacka nej till. Humlanhuset har samverkat med föreningslivet, som haft möjlighet att nyttja deras lokaler för aktiviteter och verksamhet. Humlanhuset har under året byggts om för att bättre motsvara verksamhetens behov och öka möjligheterna till samverkan. Förvaltningen har även inlett en dialog med kulturförvaltningen gällande möjligheter till samlokalisering med interna och externa verksamheter för utveckling av Tessinparkens marionetteater samt ökat nyttjande av Hjorthagens gård.			

Nämndmål:

2.4.2 Östermalms parker och grönområden möjliggör en mångfald av idrotts- och fritidsaktiviteter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Parker och grönområden utvecklas enligt Östermalms parkplan för att utgöra mångfunktionella ytor och erbjuda ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar.
- Fortsätta satsningen på utomhusaktiviteter och möjligheter till spontanidrott.
- Stärka samarbetet med idrottsförvaltningen och fastighetskontoret för att invånarnas behov av idrotts- och fritidsaktiviteter ska tillgodoses.

Förväntat resultat

Andelen invånare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter, spontanidrott och rekreation i Östermalms parker och grönområden ökar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått. Då medborgarundersökningen inte genomförts har inte indikatorerna nedan kunnat följas upp. Att det finns goda möjligheter till aktiviteter och spontanidrott har ändå visat sig, på så sätt att många aktiviteter som annars genomförs inomhus under året har förlagts till Östermalms parker och grönområden. Användningen av utegymmen har ökat och många träningsgrupper har flyttat ut till parkerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel invånare i stadsdelen som är nöjda med möjligheterna att spontandrotta (motionera/idrotta utan ledare/tränare)				85		85 %		2020
■ Andel invånare i stadsdelsområdet som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och grönområden				83 %		85 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Invigning av Dianaparken i Hjorthagen.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen tar sin utgångspunkt i fullmäktiges indikatorer och de förväntade resultat som formulerats kopplat till nämndens två mål för verksamhetsområdet.

Miljömässigt hållbara verksamheter

Klimatinvesteringsmedel har använts för att genomföra energieffektiviserande åtgärder såsom utbyte av gammal belysning till LED samt utbyte av gamla energislukande vitvaror. Genomförda klimatinvesteringsåtgärder har gjort förvaltningens lokaler mer effektiva avseende både energiförbrukning och effektbehov. Effektbehovet är ett samlat värde av all elektrisk apparatur i lokalen som körs samtidigt samt dess respektive effekt. Ett arbete har genomförts där lokalers topp effekt mätts. Där effektbehovet minskat tillräckligt har elanläggningen säkrats ner, vilket betyder att säkringsstorleken minskats samt att ett mindre och billigare el-abonnemang tecknats.

Förvaltningens verksamheter har under året ökat andelen ekologiska livsmedel och måltider jämfört med 2019, men årsmålet uppnås inte. Kostentreprenaderna medverkade till att dra ner resultatet. Avtalen omförhandlades under 2020. Efter omförhandlingen ligger nivåerna på 50 respektive 55 procent ekologiska livsmedel. Då stadens målnivå är högre än vad leverantörerna är vana att hantera blir kostnaderna för de sista procenten mycket höga. Ett av kostentreprenadsavtalen kommer i början på 2021 att öka från 55 procent till 60 procent ekologiska livsmedel. Förvaltningen har under hösten påbörjat användningen av stadens nya statistikverktyg för livsmedelsinköp, Hantera Livs. Systemet kommer att ge inköpare av livsmedel ett bra verktyg där de på ett enkelt sätt bland annat kan se andelen ekologiska livsmedel för sin verksamhet. Hantera Livs förväntas öka medvetenheten och kunskapen

vilket, tillsammans med informationsinsatser, ger bättre förutsättningar att ytterligare öka andelen ekologiska livsmedel kommande år.

Samtliga kemikalier som används i förvaltningen är inventerade och de mest skadliga kemikalierna har bytts ut mot bättre alternativ. I något fall har arbetssätten anpassats för att göra kemikalier överflödiga. I nämndens parkentreprenadavtal ställs krav på Byggvarubedömning för att giftfria och hållbara material ska användas.

Under året har en vägledning tagits fram som ska tjäna som ett verktyg i det fortsatta arbetet för att minska mängden avfall inom nämndens verksamheter. Förekomsten av plast i miljön ökar och forskning visar att mikroplast är ett problem för våra vattenmiljöer. En källa till mikroplaster är bland annat konstgräsplaner och andra plastmaterial som finns i parker, på förskolegårdar och lekplatser. Under året har förvaltningen ökat sin kunskap om konstgräs och gummigranulat. Förvaltningen har även fördjupat sina kunskaper om kemikaliesmart byggande, olika virkestyper och sten, med fokus på hållbarhet.

Anpassning till nya klimatförutsättningar och främjande av ekosystemtjänster

Utifrån tidigare kartering har Birger Jarlsgatan identifierats som ett område där stora mängder vatten kan ansamlas. Nämnden har under året inlett en utredning om hur dagvatten kan fördröjas i rundeln vid Linnéplanteringen i Humlegårdens mitt, se bilaga 4. Nämnden har fattat beslut om ett program för projektet och om medfinansiering från Humlegården Fastigheter AB. Arbetet kommer som tidigare nämnts att fortsätta under 2021. En utredning om hur parken i sin helhet kan anpassas för att bättre motverka översvämningsrisker har också genomförts. Förvaltningen har även deltagit i stadens övergripande arbete med att ta fram strategier för hantering av vattenmassor vid kraftiga regn.

Klimatinvesteringsmedel har använts till att stärka den biologiska mångfalden där en gräsyta på Gärdesgatan omvandlats till ängsmark. Vidare har återplantering av träd, som dött eller skadats till följd av den varma sommaren 2018 eller av almsjukan, skett. Återplantering av träd har genomförts på Hjorthagshöjden och i Finlandsparken på Gärdet. Friställning av ekar i Nationalstadsparken påbörjades under 2020 men slutförs 2021 eftersom projektet har utökats med att även innefatta restaurering av skogsbyn.

Arbetssätt och goda exempel

- De nya förvaltningslokalerna har hög miljöprestanda inom de flesta områden såsom; energieffektivitet, hållbara materialval, giftfri inomhusmiljö, belysning, ljudmiljö och avfall. Medarbetarna har exempelvis inte längre en skräpkorg vid sitt skrivbord utan alla använder återvinningssystemet med olika fraktioner som placerats i hemvister, matsal, pentryn, skrivarrum, vaktmästeri och reception.
- I samverkan med energicentrum har genomförda energieffektiviseringsprojekt i parklekar och på ungdomsgård följts upp. I parklekarna installerades luft-luft-värmepumpar och i ungdomsgården Humlanhuset installerades luft-vatten-värmepump. Uppföljningen påvisar en total besparing på drygt 36 MWh el och ett minskat utsläpp av koldioxid på ca 2,2 ton.

Agenda 2030

Arbetet för att nå fullmäktiges mål för verksamhetsområdet bidrar till flera av de globala målen, däribland mål 7, Hållbar energi för alla, mål 12, Hållbar konsumtion och produktion,

mål 15, Ekosystem och biologisk mångfald samt mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		100 %	100 %	2020
Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	86 %			75 %		70 %	70 %	2020
Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	51,11			48,23		55 %	55 %	2020
Analys								
Resultatet har förbättrats jämfört med 2019, men årsmålet uppnås inte. Andelen ekologiska livsmedel är 54,76 och för kostentreprenader 41 procent. Sammanlagt blir andelen ekologiska måltider och livsmedel 51,11 procent.								
Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,52					1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
Totalt köpt energi i stadens verksamheter	2,53 GWh			2,5 GWh		2,53 GWh	1945 GWh	2020
Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	11					30 st	4 500 st	2020
Analys								
Behovet av att byta ut alternativt köpa nya möbler eller inventarier har varit lågt under 2020. En anledning till det låga resultatet är att förvaltningen i första hand förespråkar återanvändning av möbler och inventarier internt, det vill säga inom eller mellan verksamheterna.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Handlingsplanen kommer att skickas ut på remiss under 2021.			

Nämndmål:

2.5.1 Nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Miljösamordnaren sprider goda exempel, erbjuder utbildning och nätverk för verksamheternas miljöombud.
- Erbjuda erfarenhetsutbyte och utbildning till förskolornas köksnätverk.
- Genomföra åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.
- Använda kemikaliehanteringssystemet, Chemsoft, för att säkerställa att skadliga kemikalier inte används inom nämndens verksamheter.
- Anpassa arbets sätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder.
- Förebygga, återanvända, sortera och återvinna avfall.
- Kartlägga och identifiera verksamheter som ännu inte har matavfallshantering och skapa kontakt mellan dessa verksamheter och Stockholm vatten och avfall AB.
- Minimera användningen av plast och engångsartiklar.
- Vara drivande för gröna hyresavtal och att etablera samverkan med stadsinterna fastighetsägare kring stadens uppdrag om energieffektivisering, matavfall och avfall.

Förväntat resultat

Lägre energianvändning. Minskad användning av onödiga engångsartiklar och plast. Minskad uppkomst av avfall. Det avfall som ändå uppstår hanteras på rätt sätt. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna är fortsatt hög. Användning och exponering av skadliga kemikalier minskar.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppnått. Samtliga planerade aktiviteter kopplade till nämndmålet har genomförts under året. Användningen av nödvändiga engångsartiklar och plast bedöms ha ökat på grund av ett stort behov av skyddsutrustning till följd av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Köpt energi per kvadratmeter lokalyta (kWh/kvm)	55,05			55,07		55		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ta fram vägledning till att förebygga avfall inom nämndens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet att byta ut energislukande belysning till LED.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls fortsätta arbetet med att byta ut uttjänta vitvaror mot energieffektiva alternativ.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Utifrån genomförda matavfallsinventeringar verka för att fler verksamheter ska ges möjlighet till matavfallshantering.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Matavfallsinventering genomfördes under hösten, resultatet blev att ytterligare sex förskolor har matavfallshantering.			
✓ Utifrån Miljöprogram 2020-2023 och stadens kommande Klimathandlingsplan 2020-2023 formulera en miljö- och klimathandlingsplan för verksamheten, vid sidan av verksamhetsplanen.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.2 Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att uppnå målet genom att:

- Delta i stadens arbete för biologisk mångfald.
- Genomföra vegetationsåtgärder som stärker ekosystemtjänster och biologisk mångfald.
- Sköta strandlinjerna inom Östermalms stadsdelsområde så att både rekreation och biologisk mångfald främjas.
- Tillämpa strategier för dagvattenhantering.
- Utredda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD, i varje parkupprustningsprojekt.
- Erbjuda brukaravtal för stadsodling.

Förväntat resultat

Parker och grönområden anpassas till nya klimatförutsättningar, förmågan att hantera effekter av värmebölja och effekter av skyfall stärks. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått. Bedömningen baseras på redovisad verksamhet och genomförandet av nedanstående aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Genomföra klimatanpassningsåtgärder i Humlegården, under förutsättning att klimatinvesteringsmedel erhålls	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Omvandla gräsyta till ängsyta på några platser inom stadsdelsområdet, i syfte att bidra till biologisk mångfald, under förutsättning att klimatinvesteringar erhålls.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Inriktningsmålet om en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden bedöms i huvudsak vara uppfyllt. Bedömningen av måluppfyllelsen görs med utgångspunkt i verksamhetsmässigt och ekonomiskt utfall. Ett verksamhetsmål uppfylls helt och ett delvis. Nedan beskrivs de två målen närmare, tillsammans med tillhörande nämndmål, indikatorer och aktiviteter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Målet bedöms vara uppfyllt. Bedömningen baseras på fullmäktiges indikatorer samt att nämnden redovisar ett överskott. För fördjupad analys, se avsnittet Uppföljning av ekonomi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	96,8 %			97,3 %		100 %	100 %	VB 2020
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	96,2 %			97,4 %		100 %	100 %	VB 2020
Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Nämndmål:

3.1.1 Nämnden har en budget i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Genomföra ekonomiuppföljningar på enhets-, avdelnings- och nämndnivå månadsvis.
- Vid befarade underskott vidta åtgärder för en budget i balans.

Förväntat resultat

Budget i balans och god prognossäkerhet.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms vara uppnått med hänvisning till redovisade resultat.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Uppfylls delvis

Analys

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. I bedömningen läggs särskild vikt vid fullmäktiges indikatorer. Endast tre av totalt åtta årsmål uppnås helt, men resultaten är långt ifrån entydiga.

Medarbetarenkäten visar att såväl svarsfrekvensen som Aktivt medarbetarindex har ökat markant, jämfört med föregående år, men nämndens årsmål nås inte fullt ut. Sett till de tre delindexen har motivation ökat från 79 till 80, ledarskap från 75 till 79 och styrning från 80 till 83. Enligt nämndens förväntade resultat ska sjukfrånvaron ligga på en sund nivå. Under årets första månader syntes en viss nedgång i sjukfrånvaron men den ökade markant mellan februari och mars. Under rådande omständigheter bedöms årets ökning av sjukfrånvaron vara sund eftersom medarbetarna har uppmanats att stanna hemma vid minsta symtom och hålla sig hemma tills de är helt symtomfria, för att minska risken för smittspridning.

En attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö Kompetensförsörjning

Förvaltningen har totalt 1060 månadsanställda. Av dessa är 92,5 procent tillsvidareanställda, vilket är två procent fler än föregående år. Genomsnittet avseende andel tillsvidareanställda i staden ligger på 89,8 procent. Förvaltningens totala personalomsättning har fortsatt minska, från 5,7 procent 2019 till 5,1 procent 2020. Personalomsättningen räknas fram genom att antal rekryteringar av tillsvidareanställningar ställs mot det genomsnittliga antalet tillsvidareanställningar under året. Det är framförallt äldreomsorgen och administrationen som har minskat sin personalomsättning. Alla stadsdelsförvaltningar har generellt minskat sin personalomsättning under året, vilket skulle kunna bero på en mer osäker arbetsmarknad till följd av pandemin.

Samtliga enheter och avdelningar upprättade kompetensutvecklingsplaner inför 2020, i syfte att säkerställa såväl det korta som långsiktiga kompetensförsörjningsbehovet, som de har arbetat med under året. Under slutet av 2020 reviderades enheternas planer inför 2021. Dessa låg sedan till grund för den reviderade kompetensförsörjningsplan som har tagits fram för hela förvaltningen. Förvaltningen har också reviderat den långsiktiga kompetensförsörjningsplanen och tagit fram en ny för perioden 2021-2023.

Förvaltningen har jobbat vidare med att stärka chefernas kompetens i syfte att skapa goda förutsättningar i uppdraget. De chefer som är nya inom förvaltningen och de chefer som känt behov av påfyllnad har erbjudits en tredagars grundutbildning i arbetsmiljö. Riktade satsningar har skett på avdelningsnivå med utbildning och stöttning i att ta fram handlingsplaner för organisatorisk och social arbetsmiljö. Cheferna har även erbjudits en heldagsutbildning i kompetensbaserad rekrytering samt ett frukostseminarium om lön. På grund av covid-19 har flertalet utbildningar genomförts digitalt.

Långt och hållbart arbetsliv

Förvaltningen har under 2020 haft ett särskilt fokus på kvaliteten i det systematiska arbetsmiljöarbetet och att öka chefer och skyddsombuds kunskaper inom arbetsmiljöområdet. Utifrån rådande omständigheter har kontinuerliga riskbedömningar och handlingsplaner varit en central del i det arbetsmiljöarbete som skett på enheterna. Arbetet med handlingsplanerna för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare samt socialsekreterare och biståndsbedömare har fortgått under året.

Förvaltningen har följt upp samtliga enheters arbetsmiljöarbete genom en enkät för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, samverkan och aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Enkäten har behandlas i lokal samverkansgrupp och resultatet har följts upp i både avdelnings- och förvaltningssamverkan. Inom samtliga frågeområden har svaren varit övervägande positiva och helhetsbilden av resultatet är att det finns en tydlig systematik i arbetsmiljöarbetet.

Förvaltningen vill möjliggöra, uppmuntra och stötta medarbetare att behålla och utveckla en god hälsa i syfte att bidra till ett hållbart arbetsliv. Under året har förvaltningen bland annat erbjudit friskvårdsbidrag på 2000 kronor, deltagande i aktiviteten STAR-steget, deltagande i Blodomloppet och influensavaccination. Ett särskilt fokus har varit att nå ut med information kring förvaltningens friskvårdsförmåner genom intranätet, nyheter och information till chefer samt hälsocoacher. En nätverksträff för hälsocoacher har genomförts med tema erfarenhetsutbyte, goda exempel från verksamheter och information från personalföreningen STAR.

Den totala sjukfrånvaron har under året ökat till följd av pandemin. I november 2020 uppgick sjukfrånvaron till 8,59 procent, att jämföra med 6,83 procent i november 2019. Även korttidsfrånvaron har ökat, från 2,44 procent i november 2019 till 3,67 procent i november 2020. Verksamheternas chefer har med stöd av HR följt upp kort- och långtidsfrånvaro på individ- och enhetsnivå. Åtgärder för att identifiera tidiga signaler på ohälsa har varit en större utmaning detta år, då medarbetare uppmanats stanna hemma vid minsta symptom. Närvarande ledarskap har varit viktigt för att kunna identifiera och följa upp tidiga signaler på ohälsa hos medarbetarna och på så sätt förebygga långtidssjukfrånvaro.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Nämnden strävar efter att arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och hinder för lika rättigheter samt möjligheter ska vara integrerat i det systematiska arbetsmiljöarbetet i verksamheterna. Arbetet sker inom ramen för samverkan, i syfte att skapa delaktighet. Under året har framtaget stödmaterial implementerats och chefer och skyddsombud har erbjudits utbildning inom arbetsmiljö, som även omfattat diskrimineringslagens bestämmelser. Att säkerställa att chefer och skyddsombud känner till vad aktiva åtgärder innebär och hur de kan arbeta förbyggande har varit en viktig del i att säkerställa att aktiva åtgärder vidtas på enhetsnivå. Arbetet med aktiva åtgärder har följts upp genom medarbetarenkäten och den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. I medarbetarenkäten svarade 72 procent av medarbetarna positivt på frågan ”På vår arbetsplats arbetar vi aktivt för alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter”. I den årliga uppföljningen svarade 83 procent av enheterna att de kontinuerligt undersöker risker i arbetet och upprättar en handlingsplan för fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö samt diskriminering.

Det fokus som under årets lagts på implementering av rutinerna om kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier har gett resultat. I medarbetarenkäten 2020 svarade 85 procent av förvaltningens medarbetare positivt på frågan om de känner till var de ska vända sig om de upplever sig utsatta, 2019 var siffran 79 procent. Under året har förvaltningen även erbjudit verksamhetsnära stöd till enheter där risker har identifierats.

För att möjliggöra för ökad mångfald bland förvaltningens medarbetare erbjuds chefer kontinuerligt utbildning i kompetensbaserad rekrytering. Förvaltningen har även haft introduktion för samtliga nya chefer, där kompetensbaserad rekrytering ingår som en del. Vidare har alla rekryteringsannonser godkänts av HR-avdelningen innan publicering, för att säkerställa en enhetlighet i processen samt minska risken för att krav som kan vara diskriminerande ställs. I samtliga chefsrekryteringar har HR-konsulter eller serviceförvaltningens HR-stöd varit involverade i urval, intervjuer och tillsättning.

Arbetet med heltid som norm vid nyanställning och att erbjuda ofrivilligt deltidsarbete heltid har fortgått. Andelen heltidstjänster har ökat under 2020, från 86,5 till 88 procent. Under 2020 har förvaltningen kunnat erbjuda tolv medarbetare heltid som önskat detta. Därtill har 14 medarbetare fått erbjudande om utökad sysselsättningsgrad. I november återstod fem medarbetare som önskar heltid och sju medarbetare som önskar utökad sysselsättningsgrad. Detta beror bland annat på att de erbjudanden medarbetarna fått har inneburit ett byte av arbetsplats, vilket de inte har varit intresserade av.

Ovan är en sammanfattning av de aktiva åtgärder som vidtagits enligt diskrimineringslagen, för en mer utförlig redovisning av det förvaltningsövergripande arbetet se bilaga 7.

Effektiva och innovativa verksamheter som tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Inköp och upphandling

Implementeringen av Projekt VINST är nu färdig. Projektets två huvudområden är nya arbetssätt och nya system för inköp och upphandling. I samband med projekt VINST har staden fått ett nytt koncerngemensamt system, Kommers, som administrerar och koordinerar hanteringen av upphandling, direktupphandling, förnyad konkurrensutsättning och leverantörsavtal. Systemet är nu fullt ut implementerat i stadens förvaltningar och bolag. I samband med införandet av Kommers har obligatoriska utbildningstillfällen tillhandahållits riktade till alla inom förvaltningen som berörs av upphandling, direktupphandling eller avtalsadministration.

I samband med projekt VINST infördes ett nytt system för analys av inköpsmönster, ett så kallat spendanalysverktyg. Systemet kommer användas för att ge en överblick över förvaltningens inköp, information om inköpsvolymerna samt inom vilka områden förvaltningen är i behov av nya gemensamma och lokala avtal. Under slutet av 2020 startade ett centralt nätverk för inköpsanalys. Syftet med nätverket är att sprida kunskap om inköpsanalys och att medverka till erfarenhetsöverföring förvaltningar och bolag emellan. Nätverket är även tänkt att vara ett informationsforum där möjligheten till att ge inspel om utveckling av gemensamma verktyg och stadens kategoriträd finns.

Informationssäkerhet

Under året har klassning av informationstillgångar i verktyget Klassa genomförts utifrån de system som förvaltningen ansvarar för. Resultatet kommer att ligga till grund för

förvaltningens fortsatta arbete med hantering av informationstillgångarna. Även arbetet med tillämpning av NIS-direktivet i förvaltningens verksamheter är påbörjat. En sammanställning av berörda system samt rutiner för incidenthantering i enlighet med NIS-direktivet har utarbetats. Planering för implementering av brottsdatalagen är påbörjad.

En översyn för att förtydliga roller, avgränsningar och ansvar i informationssäkerhetsarbetet inom förvaltningen pågår. Förvaltningens chefer och medarbetare har uppmanats genomföra stadens webbutbildning gällande informationssäkerhet. I samband med introduktionen av nya chefer och assistenter lyfts informationssäkerheten, bland annat hur hantering och bevarande av känsliga intyg och avtal ska ske. I samband med introduktionen görs även en kortare genomgång av rutinen för incidentrapportering. En informationssäkerhetssida har skapats på förvaltningens intranät och cheferna har fått återkommande information om informationssäkerhet vid hemarbete.

Digitalisering och välfärdsteknik

Ungdomsmottagningen har påbörjat arbetet med att möjliggöra digitala klassbesök med inspelat material. Anledningen var initialt att minska fysiska besök på grund av pandemin. Det digitala materialet kommer att göras stadsövergripande och en kurator från mottagningen ingår i arbetsgruppen. Ungdomsmottagningen har också påbörjat att digitalisera ACT-utbildningarnas material, medel från ”Uppdrag psykisk hälsa” kommer att sökas för att utveckla och effektivisera ytterligare.

På gruppboende inom LSS används välfärdsteknik på olika sätt för att utveckla verksamheten. Ett exempel är användandet av Smartboards för boenderåd samt den enskildes uppföljning av genomförandeplaner. Filmer spelas in med VR-kamera för att de boende lättare ska kunna förbereda sig och hitta till olika platser och därmed självständigt klara mer inom ADL, aktiviteter i dagligt liv.

Äldreomsorgen arbetar med att införa välfärdsteknik för att öka trygghet och delaktighet för den enskilde samt för aktivering och samvaro. Verksamheten har inlett ett samarbete med Stureby verklighetslabb, som är en så kallad testbädd för välfärdsteknik för innovationer, forskning och studentarbete kopplat till äldre personer och äldreomsorg. Under våren fick dagverksamheterna möjlighet att prova en stor surfplatta för aktivering och interaktion i grupp, vilket var mycket uppskattat.

Förberedelser för uppstart av DigiCenter för seniorer har gjorts under hösten. En verksamhetsutvecklare har anställts och det förberedande arbetet har bland annat bestått av behovsinventering, planering för lokaler, möten med verksamheterna och en workshop för äldreomsorgens chefer. DigiCentret planeras starta tidigt 2021 och dess uppdrag är i korthet att:

- Erbjuder stadsdelens seniorer information och kunskap om digital teknik och digitala verktyg i ett tryggt och anpassat sammanhang.
- Fungera som kompetenscenter för äldreomsorgens verksamheter och hålla ihop utvecklingen av verksamhetsområdets digitala kunskap och mognad.
- Ge stöd för att utveckla digitala och innovativa arbetssätt för att öka effektiviteten i verksamheten och förenkla för invånare att ha kontakt med äldreomsorgens verksamheter.

Arbetsätt och goda exempel

Inför löneöversynen 2019 tog en arbetsgrupp fram ett vägledningsmaterial gällande medarbetarsamtal och nya förvaltningsövergripande lönekriterier som också samverkades. Nya mallar för medarbetarsamtalet och lönekriterier implementerades och användes därefter. Chefer har på arbetsplatsträffar haft en dialog om vad lönekriterierna innebär på deras arbetsplats med stöd av ett presentationsmaterial. Resultaten i medarbetarundersökningen visar att påståendet Jag vet vilka lönekriterierna är på min arbetsplats har ökat med 8 indexpunkter och Min chef ger mig återkoppling på min prestation och mitt arbetsresultat har ökat med 7 indexpunkter. Resultatet för påståendet Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete var 87, och har även det ökat från föregående år. Förvaltningen har ett högre resultat jämfört med staden totalt gällande alla tre frågorna.

Agenda 2030 och jämställdhetsanalys

Arbetet för att nå verksamhetsmålet bidrar till flera av de globala målen, däribland: mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 12, Hållbar konsumtion och produktion samt mål 5, Jämställdhet.

Förvaltningens jämställdhetsindex har backat nio indexpunkter sedan föregående mätning. Detta index avser skillnaden mellan män och kvinnor i fråga om heltidsanställning, långtidssjukfrånvaro och karriärmöjligheter/chefskap. Resultatet visar att en högre andel kvinnor än män arbetar heltid, 87,9 jämfört med 76,6 procent. Resultatet visar även att män har lägre långtidssjukfrånvaro än kvinnor. Så ser det även ut i samhället i stort. Försäkringskassan har gjort en studie som visar att kvinnor generellt löper 25 procent högre risk än män att påbörja ett sjukfall. För sjukfall med psykiatrisk diagnos är risken 31 procent högre för kvinnor och ännu högre för stressrelaterad psykisk ohälsa, 41 procent. Sjukfrånvaron är generellt högre inom bygg, transport, offentlig förvaltning, utbildning samt vård och omsorg. Vård- och omsorg tillhör även de branscher där den psykiska ohälsan är störst.

På Östermalms stadsdelsförvaltning har den högsta ledningen en relativt jämställd struktur, sett till att det är 57 procent kvinnor i förvaltningsledningen. Däremot är det inte en jämställd struktur sett till könsfördelningen gällande chefer på förvaltningen totalt. Andelen anställda män uppgår till 13 procent, men endast 6 procent av cheferna är män. Eftersom gruppen män är relativt liten får små förändringar stort genomslag. För att chefssammansättningen ska betraktas som jämställd skulle ytterligare tre av förvaltningens enhetschefer behöva vara män.

Sammanfattningsvis kan sägas att förvaltningens till synes stora tapp i jämställdhetsindex framförallt förklaras av att två manliga enhetschefer slutat och ersatts av kvinnor. Faktumen att kvinnor har högre sjukfrånvaro och att män i högre grad arbetar deltid har gällt under flera år. Förvaltningen bedömer att det samlade arbetet för att uppnå nämndmålet om att vara en attraktiv arbetsgivare, där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö, bidrar till ökad jämställdhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapandeindex	81	78	81	78		82	82	2020
Analys								
Resultaten innebär att en större andel medarbetare ser fram emot att gå till arbetet, upplever att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete och att arbetet känns meningsfullt. Det visar också att fler upplever att deras chef visar förtroende för dem som medarbetare, visar uppskattning för deras arbetsinsatser och att de får förutsättningar att ta ansvar i sitt arbete. Resultaten gällande styrning har utvecklats från en redan hög nivå och visar att allt fler vet vad som förväntas av dem i sitt arbete och att de är insatta i arbetsplatsens mål. Analys av resultatet, återkoppling och identifiering av förbättringsområden har gjorts på arbetsplatsnivå.								
	Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1,74 %				4 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
	Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	83,33 %		92,86 %		90 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys								
Indikatorn beskriver andelen upprättade och relevanta tjänsteutlåtanden hos respektive nämnd som innehåller en jämställdhetsanalys. Det handlar om ärenden som upprättas inom nämnden och inte inkomna ärenden som till exempel motioner och remisser. Genomgången av årets ärenden visar att förvaltningen haft med jämställdhetsanalyser i relevanta tjänsteutlåtanden i tio fall av tolv, men att det samtidigt behövs en mer konsekvent hållning, fortsatta interna diskussioner och utvecklingsarbete gällande jämställdhetsanalyser.								
	Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %		100 %		90 %	90%	2020
	Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %				100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
	Index Bra arbetsgivare	75		77		84	84	2020
Analys								
Resultat är 75 på index Bra arbetsgivare vilket är sex indexpunkter lägre än resultatet för samtliga stadsdelsförvaltningar 2020. Jämfört med föregående mätning innebär resultatet en minskning med två punkter. Index Bra arbetsgivare består av tre delindex. Värdet på Jämställdhetsindex är 68, vilket är en minskning med 9 indexpunkter. För en djupare analys av detta, se rubriken Agenda 2030 och jämställdhetsanalys ovan. Värdet på delindex Attraktiv arbetsgivare är 84, det innebär en ökning med en indexpunkt. Det baseras på andel tillsvidareanställningar, korttidssjukfrånvaron och avgångar på egen begäran. Värdet på delindex Rekommendera arbetsplats är 73, vilket innebär en ökning med tre punkter jämfört med föregående mätning. Detta index baseras på svaren på fyra av påståendena som återfinns i medarbetarundersökningen: Jag har en bra arbetssituation, På min arbetsplats behandlas alla med respekt, Jag tycker att jag och min chef har meningsfulla medarbetarsamtal samt Vi genomför det vi har beslutat på arbetsplatsen.								
Sjukfrånvaro	8,6 %	5,6 %	9 %	6,7 %		6,7 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2020
Analys								
Den totala sjukfrånvaron per sista november, rullande 12-månaders period, uppgick till 8,59 procent. Sett till de senaste månadernas aktuella siffror minskade sjukfrånvaron under sommarmånaderna med hälften sedan april-månad, när den var uppe på 13,49. I september började den åter stiga och i november låg sjukfrånvaron på 10,52 procent. Covid-19 leder många gånger till en längre sjukskrivning än 14 dagar och förvaltningen tror även att det slopade kravet på läkarintyg för den tredje veckan kan ha en viss inverkan på utfallet.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,67 %	3,18 %	3,75 %	2,4 %		2,6 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	VB 2020
Analys Korttidssjukfrånvaron, dag 1-14, har fortsatt att öka och låg per november på 3,67 procent. Även här mäts sjukfrånvaron rullande för 12 månader. Sjukfrånvaron bland män är fortsatt något lägre än bland kvinnor, men har ökat för båda grupperna. Den ökade sjukfrånvaron förklaras sannolikt av de särskilda omständigheter som risken för spridning av covid-19 innebär, sett till uppmaningar om att stanna hemma vid minsta symtom samt säkerhetsmarginalen, två symtomfria dagar, före återgång i arbete. Flertalet medarbetare inom förvaltningens kärnverksamheter har arbeten som inte låter sig utföras på distans, de behöver därför sjukskriva sig även vid milda symtom.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	
Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31	
SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Nämnden är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare tillsammans skapar en god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Fortsätta utveckla arbetet utifrån handlingsplanerna för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare respektive förskollärare och barnskötare.
- Samtliga enheter/arbetsplatser arbetar med handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningen.
- Samtliga enheter årligen reviderar sina kompetensförsörjningsplaner.
- Öka chefernas kompetens gällande organisatorisk och social arbetsmiljö och aktiva åtgärder.
- Samtliga enheter kontinuerligt undersöker risker i arbetet och upprättar en handlingsplan för organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö samt diskriminering.
- Erbjuder alla nya chefer och skyddsombud utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Öka förutsättningarna för mångfald och minska risken för diskriminering genom att använda

kompetensbaserad rekrytering.

- Erbjudna chefer utbildning i kompetensbaserad rekrytering.
- Varje chef, tillsammans med medarbetarna, omsätter vad lönekriterierna innebär på respektive arbetsplats.
- Göra en översyn av övergripande rutiner gällande hot och våld.
- Erbjudna medarbetare med ofrivillig deltid, heltid.
- Löpande göra uppföljning och analys av utvecklingen av sjukfrånvaron.
- Rikta insatser till enheter som har hög sjukfrånvaro och/eller personalomsättning.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där andelen medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ökar. Medarbetarna känner delaktighet och engagemang, vilket visar sig i att aktivt medskapande index ökar. Cheferna har goda förutsättningar att genomföra och vidareutvecklas inom sina uppdrag vilket bidrar till att ledarskapsindex ökar. Förvaltningen arbetar systematiskt med att förebygga diskriminering, kränkande särbehandling, hot och våld. Om någon medarbetare utsatts har åtgärder och ett långsiktigt stöd tillhandahållits. Sjukfrånvaron ligger på en sund nivå.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppnått, även om vissa utvecklingsinsatser behövt pausas med anledning av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ Ledarskapsindex	79			75		78		2020
♀ Medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats (procentuellt index)	72	72	72	70		73		2020
Analys								
Resultatet 72 innebär en ökning med två indexpunkter jämfört med föregående mätning. Årsmålet uppnås dock inte helt. Förvaltningens resultat ligger på samma nivå som genomsnittet för staden. Resultaten varierar mellan olika arbetsplatser och har därför analyserats på enhets- och avdelningsnivå.								
♀ Medarbetare som vet var de ska vända sig om de upplever sig utsatta för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. (Procentuellt index)	84	80	84			90		2020
Analys								
Resultatet 84 innebär en ökning med 4 indexpunkter sedan föregående mätning. Det ambitiösa årsmålet uppnås dock endast delvis. Förvaltningens resultat ligger på samma nivå som genomsnittet för staden. Resultaten varierar mellan olika arbetsplatser och har därför analyserats på enhets- och avdelningsnivå.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla enheter ska revidera sina kompetensförsörjningsplaner i samband med VP-arbetet.	2020-09-30	2020-12-31	
✓ Alla enheter ska upprätta en handlingsplan för organisatorisk-, social- och fysisk arbetsmiljö som inkluderar arbete mot kränkande särbehandling.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Erbjuder alla nya chefer och skyddsombud utbildning om systematiskt arbetsmiljöarbete	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Erbjuder förvaltningens chefer utbildning i kompetensbaserad rekrytering.	2020-01-01	2020-12-31	
ⓘ Genom avdelningsspecifika utbildningstillfällen öka chefernas kompetens gällande OSA och aktiva åtgärder.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Till följd av den rådande situationen har den planerade fördjupningsutbildningen i OSA och aktiva åtgärder flyttats fram till 2021.			
ⓘ Genomföra en översyn av övergripande rutiner gällande hot och våld.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet har inletts men behövt skjutas fram med anledning av pågående pandemi.			
ⓘ Identifiera vad som kan anses vara en sund personalomsättning inom de kategorier som representerar bristyrken, under förutsättning att det är möjligt utifrån befintliga verktyg och statistik.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Staden har testat ett nytt statistikverktyg och Östermalm är en av de förvaltningar som fått testa verktyget. Nu inväntas utvecklingen av verktyget för att kunna ta fram tillförlitliga underlag.			
✓ Varje enhetschef ska tillsammans med sina medarbetare omsätta vad de förvaltningsgemensamma lönekriterierna innebär på respektive arbetsplats.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.2 Nämndens verksamheter är effektiva, innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att nå målet genom att:

- Utgå från stadens vision, innovationsstrategi, digitaliseringsprogram samt program för kvalitetsutveckling.
- Arbeta kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheten.
- Använda konsulttjänster endast då det är det mest kostnadseffektiva alternativet.
- Med utgångspunkt i stadens fastighets- och lokalpolicy, verka för en kostnadseffektiv och ändamålsenlig lokalanvändning för att frigöra lokaler för annan användning, förhyrning eller avveckling.
- Bidra med kompetens i centrala upphandlingar.
- Stärka upphandlingskompetensen genom utbildning av chefer och handläggare.
- Fortsätta delta i det stadsgemensamma projektet VINST.

- Vidareutveckla användandet av skolplattformen inom förskolan.
- Delta i det stadsgemensamma projektet, och starta implementeringen av, Modernisering av sociala system.
- Införa välfärdsteknik inom äldre- och funktionshinderomsorgen.

Förväntat resultat

Förvaltningens chefer är trygga i att göra direktupphandlingar och andelen e-handel är fortsatt hög. Klassningen av informationstillgångar och införandet av moderna system påbörjas. Välfärdsteknik används för aktivering, trygghet och kommunikation.

Analys

Det förväntade resultatet bedöms i huvudsak vara uppnått, även om vissa utvecklingsinsatser behövt pausas med anledning av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel elektroniska inköp	88 %				88 %	78 %		VB 2020
Analys Östermalms resultat är högst bland stadsdelarna där snittet uppgår till 71 procent och för hela staden till 66 procent.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Delta i det stadsgemensamma projektet, och starta införandet av, moderna sociala system.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Projektet pågår men tidplanen för införandet är senarelagd. Övergången var planerad att ske från och med hösten 2020, men det centrala projektet har beslutat att skjuta fram tidplanen. Införandet är uppdelat efter verksamhetsområden inom socialtjänsten respektive äldreomsorgen och ska att vara slutfört våren 2022. Under året har förberedelser för införandet pågått inom framförallt verksamhetsområde barn och unga, som står först på tur. Ett verksamhetsteam har utsetts som består av förvaltningens projektsamordnare och personal från familjeenheten. Förberedelserna har dels handlat om att analysera resultat från en medarbetarenkät om IT-mognad, dels om att identifiera risker och problem inför införandet. Dessutom har datahanteringsaktiviteter genomförts. Verksamheten har börjat kvalitetsgranska den information som finns i nuvarande sociala system, med fokus på data i pågående ärenden. Verksamheten ansvarar för kvaliteten på den information som ska migreras och ska kontrollera att rätt information flyttas till de nya digitala stöden. Syftet är att underlätta och möjliggöra en framgångsrik migrering till Esset. Östermalms samordnare har under året även varit utlånad till det centrala projektet på deltid, som metodansvarig för datahantering, och har där bidragit som rådgivare och i framtagandet av instruktioner om hur förvaltningarna ska arbeta. Det lokala projektet har tagit fram en gemensam sida på intranätet där berörda medarbetare kan läsa om vad som är på gång, hur de kan förbereda sig och vilka de ska prata med om de har frågor.			
Försörjningsstödsenheten undersöker förutsättningar för användandet av teletjänster för ökad tillgänglighet för och service till brukare och klienter.	2020-01-01	2020-12-31	
Projekt påbörjas för digitaliserat kvalitetsledningssystem för äldreomsorg och socialtjänst under förutsättning att medel erhålls.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet med att ta fram ett digitaliserat kvalitetsledningssystem har pausats på grund av pågående pandemi. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Socialtjänstavdelningen undersöker förutsättningar för SMS-påminnelser till brukare med syfte att minska antalet uteblivna besök.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Förutsättningar har undersökts. Införandet av tjänsten med SMS-påminnelser planeras kunna genomföras under 2021.			
Socialtjänstavdelningen utvecklar ett internt samverkansforum och arbetsprocess för säkerställande av effektiv handläggning och sammanhållen socialtjänst.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Rutin och upplägg för forumet är framtaget. Avdelningens ledningsgrupp fattade under året beslut att avvakta med start av samverkansforum. Samverkan inom avdelningen sker på olika sätt bl a genom nätverk för biträdande enhetschefer. De överenskommelser som finns mellan enheterna, avseende individärenden, ses över löpande.			
Socialtjänstavdelningens organisation och arbetssätt ses över med målsättningen att skapa en effektivare och tydligare organisation.	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020 (inkl. budgetjusteringar)	Bokslut 2020 (utfall)	Avvikelse	Bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 485,6	1429,5	56,1	1412,6
Intäkter	184,6	221,7	37,1	210,4
Kostnader	1 670,2	1651,2	19,0	1623,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner			56,1	39,7
Resultatenheterna överskott från 2019			8,1	
Resultatenheterna överskott till 2021			16,1	
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner			48,1	37,9

Nämndens resultat för året är ett överskott om 56,1 mnkr. Budgeten var netto 33,1 mnkr högre än för 2019. Med hänsyn till resultatenheternas resultat uppgår överskottet till 48,1 mnkr.

Utfallet för kostnader för 2020 uppgår till 1651,2 mnkr och för intäkter till 221,7 mnkr, netto 1429,5 mnkr. Utfallet är netto 16,9 mnkr högre än för 2019.

Nämnden prognostiserade budget i balans i tertialrapport 1. Därefter kom pandemin att starkt påverka verksamheterna och att bedöma alla kommande kostnads- och intäktseffekter av den. Antal platser på vård- och omsorgsboende sjönk kraftigt och så även antal utförda hemtjänststimmar initialt medan antalet bidragshushåll och kostnader för utbetalt

försörjningsstöd ökade. Många verksamheter bemannade för att kunna bibehålla en god verksamhet vid sjukdom bland personalen. Hur statsbidragstäckningen skulle komma att bli utifrån ökad bemanning inom verksamheterna och för vilka verksamheter kompensation skulle ges och med vilken omfattning har varit en stor osäkerhetsfaktor. Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som påverkats mest och det är också där prognos varit svårast att göra med sena statsbidragsersättningar och minskade antal platser på vård- och omsorgsboende. Avvikelse mellan prognos tertialrapport 2 bokslut om 1,8 procent inom äldreomsorgen speglar väl detta. Verksamheterna har redovisat ökade kostnader på grund av covid-19 om 29 mnkr under året. I statsbidragsersättning för covid19 har nämnden erhållit 8,3 mnkr och för sjuklönekostnader 13,3 mnkr.

I tertialrapport 2 prognostiserades ett större överskott och nämnden beslöt om ökade underhållsåtgärder inom stadsmiljö om 0,5 mnkr utifrån överskottet. Medel för städkostnader för illegala bosättningar rekvirerades inte heller utifrån prognostiserat överskott. Kostnaden för detta uppgår till 2,2 mnkr och redovisas som underskott under verksamhetsområde stadsmiljö tillsammans med kostnaderna för de utökade underhållsåtgärderna.

Budgeten för investeringar uppgick till 32,3 mnkr och utfallet till 27,1 mnkr, överskott om 5,2 mnkr. Huvudsakliga orsaken till överskott är förseningar i arbeten på grund av pandemin. Avvikelser kommenteras nedan under Investeringar.

Mnkr	Budget 2020 (kostnader)	Budget 2020 (intäkter)	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultat överföringar)	Bokslut efter resultat överföringar	Avvikelse efter resultatöverföringar (+/-)
Nämnd och administration	54,2	1,0	53,2	47,2	47,2	6,0
Individ- ochfamiljeomsorg	111,8	26,5	85,3	76,8	76,8	8,5
<i>varav socialpsykiatri</i>	29,7	6,2	23,5	22,1	22,1	1,4
<i>varav vuxen</i>	16,2	0,2	16,0	18,0	18,0	-2,0
<i>varav barn och ungdom</i>	45,6	5,8	39,8	35,2	35,2	4,6
<i>varav flykting</i>	20,3	14,3	6,0	1,5	1,5	4,5
Stadsmiljöverksamhet	14,2	0,0	14,2	16,9	16,9	-2,7
<i>avskrivningar</i>	7,7	0,0	7,7	8,8	8,8	-1,1
<i>internräntor</i>	0,6	0,0	0,6	0,5	0,5	0,1
Förskoleverksamhet	332,4	31,7	300,7	289,9	296,6	4,1
Äldreomsorg	880,5	86,3	794,2	760,6	760,8	33,4
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	193,1	7,6	185,5	182,2	182,2	3,3
Barn, kultur och fritid	21,5	2,1	19,4	17,9	19,1	0,3
Arbetsmarknadsåtgärder	16,6	12,3	4,3	3,9	3,9	0,4
Ekonomiskt bistånd	37,6	17,1	20,5	24,8	24,8	-4,3
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0	0	0
Totalt utfall	1 670,2	184,6	1 485,6	1429,5	1437,5	48,1

Kommentarer per verksamhetsområde**Nämnd och förvaltningsadministration***Utfall jämfört med budget*

Nämnd och förvaltning redovisar ett överskott om netto 6,0 mnkr. Budgeten uppgick till 54,2 mnkr för kostnader och 1,0 mnkr för intäkter, netto 53,2 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 48,4 mnkr och för intäkter till 1,2 mnkr, netto 47,2 mnkr. Avvikelse mot budget beror huvudsakligen på vakanser under året.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
1,7	4,5	6,0	6,0

Utfall stämmer väl med årets senare prognoser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 48,4 mnkr och intäkterna till 1,2 mnkr. Motsvarande för 2019 var 45,0 mnkr och 0,5 mnkr.

Personalkostnaderna uppgick till 28,7 mnkr. Motsvarande 2019 var 25,1 mnkr. Ökade kostnader i övrigt avser huvudsakligen kostnader för lönerörelse och utökning av en medarbetare samt kostnader för projektledare för nytt förvaltningskontor.

Utfallet av lönerörelsen uppgick till 2,13 procent. Antalet årsarbetare uppgick till 32,25 (31,25 år 2019). Ökningen avser arkivarie.

Driftskostnaderna för projekt nya förvaltningslokaler uppgick till 3,5 mnkr och investeringskostnaderna till 10,7 mnkr

Ökade intäkter avser främst intäkter avseende medarbetare som deltagit i projekt Esset.

Individ och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg (IoF) redovisar ett samlat nettoöverskott 8,5 mnkr där IoF barn och ungdom visar överskott om 4,6 mnkr, IoF vuxna underskott om 2,0 mnkr, socialpsykiatri överskott om 1,4 mnkr och flyktingmottagande överskott om 4,5 mnkr.

Budgeten uppgick till 111,8 mnkr för kostnader och 26,5 mnkr för intäkter, netto 85,3 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 118,8 mnkr och för intäkter till 35 mnkr, netto 76,8 mnkr. Avvikelse mot budget socialpsykiatri avser färre placeringar och ökade statsbidragsintäkter.

Avvikelse mot budget Iof vuxna avser främst ökade vårdkostnader och ökade intäkter för statsbidrag och hyresintäkter.

Avvikelse mot budget Iof barn och ungdom avser främst lägre personal- och vårdkostnader och ökade intäkter för statsbidrag samt bidrag från Regionen för den nya ungdomsmottagningen.

Avvikelse mot budget flyktingmottagning avser främst oförbrukade medel för nyanlända.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
2,4	4,8	6,6	8,5

Avvikelser mot årets senare prognoser beror främst på svårigheter att prognosticera kostnader och statsbidrag för ensamkommande ungdomar samt en viss försiktighet vid prognostiserande av placeringskostnader och bedömning av behov av framtida insatser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 111,8 mnkr och intäkterna till 35,0 mnkr. Motsvarande för 2019 var 116,4 mnkr och 37,2 mnkr. Minskade kostnader och intäkter beror till stor del på minskade placeringskostnader och statsbidrag för ensamkommande ungdomar, där kostnader och bidrag minskat beroende på färre ungdomar.

Personalkostnaderna uppgick till 48,5 mnkr. Motsvarande 2019 var 43,5 mnkr. Ökningen återfinns inom Iof barn och ungdoms egen personal och för familjehem.

Entreprenadkostnaderna uppgick till 45,5 mnkr och minskade med 13,1 mnkr mot fjolårets 58,5 mnkr och avser huvudsakligen minskade kostnader för ensamkommande.

Lokalkostnader uppgick till 12,1 mnkr vilket är ökning med 3,3 mnkr mot förra året varav 2,0 mnkr avser den nya ungdomsmottagningen där nämnden erhållit ersättning från Regionen.

Intäkter har minskat totalt med 2,2 mnkr och uppgick till 35,0 mnkr. Förändringen avser såväl ökning för statsbidrag, ersättning från Regionen och försäljning av verksamhet som minskningar för statsbidrag från Migrationsverket (6,5 mnkr)

Stadsmiljö
Utfall jämfört med budget

Stadsmiljö redovisar underskott om netto 3,7 mnkr. Budgeten uppgick till 22,5 mnkr och utfallet till 26,2 mnkr, netto ett underskott om 3,7 mnkr varav kapitalkostnader utgör 1 mnkr.

Underskott avser extrakostnader i samband med städning efter illegala bosättningen om 2,2 mnkr samt utökade underhållsåtgärder enligt nämndbeslut i tertialrapport 2. Nämnden har inte sökt kompensation för dessa kostnader utifrån prognostiserat överskott totalt i nämnden. För kapitalkostnaderna redovisas underskott om 1,0 mnkr vilket inkluderar kapitalkostnader för gjorda klimatinvesteringar.

Underhållsåtgärder för trygghetshöjande insatser enligt nämndbeslut i tertialrapport 2 har använts till julbelysning och reparation av lekturströms i Tessinparken samt slyröjning.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
0,0	-0,9	-1,4	-3,7

Avvikelse mellan prognos och utfall avser kapitalkostnader där klimatinvesteringar under året

legat under respektive verksamhet men i bokslut redovisas sammantaget under Stadsmiljö.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 26,5 mnkr och intäkterna till 0,3 mnkr. Motsvarande för 2019 var 27,0 mnkr för kostnader och 0,3 mnkr för intäkter.

Kostnader för illegala bosättningar uppgick till 2,2 mnkr (2,7 mnkr 2019). Kostnader för kapitalkostnader uppgick till 9,3 mnkr, motsvarande 2019 var 6,8 mnkr. I ökningen ingår kapitalkostnader för klimatinvesteringar.

Förskoleverksamhet

Utfall jämfört med budget

Förskoleverksamhet redovisar ett överskott för året om netto 10,8 mnkr, efter resultatdisposition om 6,7 mnkr ett överskott om 4,1 mnkr. Budgeten uppgick till 332,4 mnkr för kostnader och 31,7 mnkr för intäkter, netto 300,7 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 326,1 mnkr och för intäkter till 36,2 mnkr, netto 289,9 mnkr. Avvikelse för kostnader avser främst lägre personalkostnader på grund av covid-19. Avvikelse intäkter avser främst statsbidrag för sjuklönekostnader i samband med covid-19. Även överskottet för resultatenheter avser huvudsakligen dessa orsaker.

Utfall jämfört med prognos

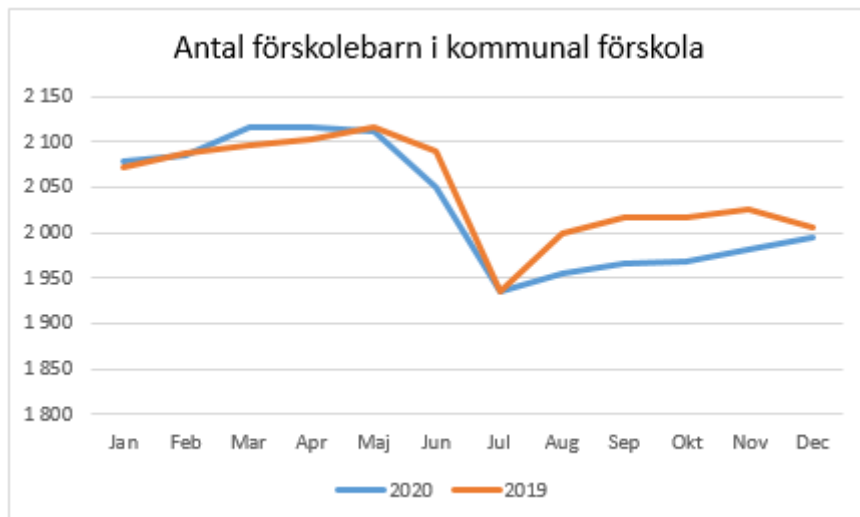
prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
0,0	1,1	1,8	4,1

Högre avvikelse än prognos beror på att en resultatenhets överskott passerat fondens maxgräns och det redovisas då i överskottet efter resultatdisposition. Det beror också på att åtgärder inte hunnit utföras på grund av covid19.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgår till 326,1 mnkr och intäkterna till 36,2 mnkr, netto 289,9 mnkr. Motsvarande för 2019 var 328,0 mnkr, 34,8 mnkr, netto 293,2 mnkr.

Antalet inskrivna barn i kommunal förskoleverksamhet har under året i genomsnitt varit 2030, en minskning med 18 barn från 2019. Andel barn i kommunal verksamhet utgjorde 55,9 procent av det totala antalet barn i förskoleverksamhet i stadsdelen (i genomsnitt 3629 barn). 2019 var motsvarande 56,6 procent.

Kostnaderna utgörs huvudsakligen av personalkostnader. De uppgick till 233,8 mnkr vilket motsvarar 71,7 procent av bruttokostnaderna (72 procent 2019). Motsvarande kostnader 2019 var 237,7 mnkr. Antal årsarbetare uppgick för året till 494 (507,2 år 2019). Minskning av årsarbetare beror på att det varit färre inskrivna barn samt färre barn i behov av stöd. Utfallet för lönerörelsen uppgick till 2,12 procent exklusive Kommunals avtalsområde.

Lokalkostnader uppgick till 58 mnkr, en ökning med 1,4 mnkr jämfört med 2019. Ökningen avser höjda hyror samt mer lokalunderhåll. Hyreskostnader per barn motsvarar 27,4 tkr, en ökning med 2 procent (26,8 tkr 2019).

Intäkterna uppgick till 36,2 vilket är mer än 2019 då de uppgick till 34,8 mnkr.

Intäktsökningen avser högre barnomsorgsavgifter. Under 2020 har det varit lägre intäkter i form av bidrag från Arbetsförmedlingen för nystartsjobb och extratjänster, men högre intäkter i form av stadsbidrag för sjuklönekostnader på grund av covid-19.

Äldreomsorg

Utfall jämfört med budget

Budget uppgår till 880,5 mnkr för kostnader och 86,3 mnkr för intäkter, netto 794,2 mnkr. Det är i jämförelse med 2019 en ökning av nettobudget med 12,1 mnkr. Äldreomsorgen redovisar ett nettoöverskott om 33,6 mnkr, efter resultatdisposition om 0,2 mnkr, ett överskott om 33,4 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 863,8 mnkr och för intäkter till 103,3 mnkr, netto 760,6 mnkr. Överskottet beror huvudsakligen på utbetald och uppbokad statlig ersättning för pandemikostnader och minskade kostnader inom vård och omsorgsboenden.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
1,9	21,0	19,0	33,4

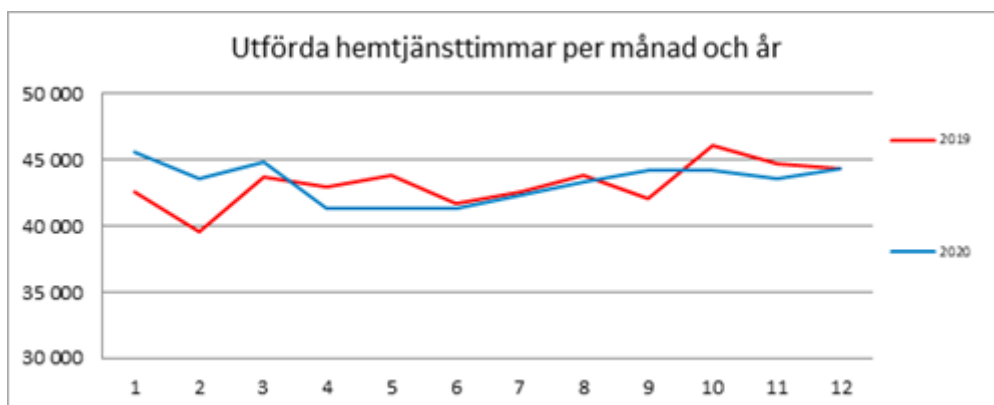
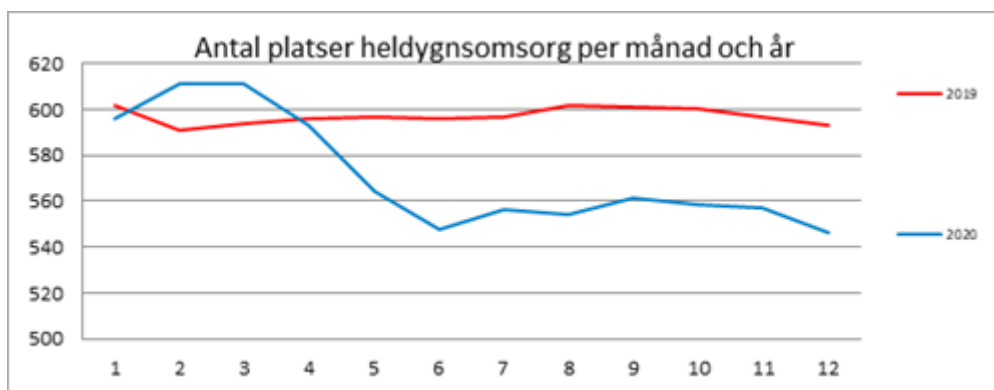
Avvikelsen från novemberprognosen är 1,8 procent. Avvikelse på utfall i bokslut jämfört med tertialrapport 2 beror på att återhämtning av omsorgsinsatser beräknades komma igång under hösten utifrån kö. Då pandemin tog ny fart fortsatte istället antalet platser på vård och

omsorgsboende nedåt. Det har också varit mycket svårt att beräkna den statliga ersättning för merkostnader för covid19 och försiktighet har iakttagits i prognoserna.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnader för 2020 uppgick till 863,8 mnkr och för intäkter till 103,3 mnkr, netto 760,6 mnkr. Motsvarande för 2019 var kostnader 852,7 mnkr och intäkter 99,2 mnkr, netto 753,5 mnkr. Kostnader har ökat med 1,3 procent och intäkter har ökat med 4,1 procent.

Påverkande faktorer för kostnadsutvecklingen är framför allt prishöjning med i snitt med 2,7 procent. Antal platser på vård och omsorgsboenden uppgår i snitt till 571 platser per månad. Snittet för år 2019 var 592 platser. Antal platser inom vård och omsorgsboenden har minskat med 3,5 procent. Utförda hemtjänsttimmar uppgår i snitt till 43 299 timmar per månad vilket är en marginell ökning med 0,3 procent jämfört med snittet för utförda timmar 2019 som i snitt var 43 160 timmar per månad. Det är i snitt färre unika personer med hemtjänstomsorg ,1 307 (1 342 -2019). De som nyttjar hemtjänsten har varit mer vårdkrävande varför totala hemtjänsttimmar marginellt ökat. Flera nya kunder avvaktar med beslutade insatser.

Kostnader för inhyrd personal har under 2020 uppgått till 3,0 mnkr och motsvarande siffra för 2019 var 2,3 mnkr, en ökning med 30,4 procent. Kostnader för timanställningar exklusive personalförsäkring uppgår till 19,4 mnkr mot 16,9 mnkr 2019, en ökning med 14,8 procent. Dessa kostnadsökningar har kompenseras med statsbidrag. Förvaltningen har totalt ansökt om 8,4 mnkr i kompensation för äldreomsorgens kostnader för covid19 vid två ansökningstillfällen. Första tillfället har utbetalats med 4,8 mnkr och uppbokning för ansökningstillfälle 2 har gjorts med 2,3 mnkr.

En effekt av pandemin är att färre valt att inflytta in till vård och omsorgsboenden. Detta har medfört att kostnader för vård och omsorgsplatser sjunkit. Kostnaden för vård- och omsorgsboenden uppgick till 429,0 mnkr (434,8 mnkr år 2019). Trots prisökning med 2,7 procent har kostnaden minskat med 5,8 mnkr eller 2,6 procent.

Intäkterna för äldreomsorgen under 2020 är 103,3 mnkr i jämförelse med 2019 med 99,1 mnkr. Intäkterna har ökat med 4,2 mnkr eller 4,2 procent totalt. I jämförelsen behöver nämnas stor intäktsminskning i försäljning av verksamhet. 2020 var intäkterna av försäljning 14,5 mnkr jämfört med 2019 21,8 mnkr. En minskning med 7,3 mnkr eller 33,5 procent. Intäktsökningen beror till största del av statliga bidrag som sökts för ersättning till ökade pandemikostnader.

Antal årsarbetare per den sista december uppgick till 300 vilket är motsvarande som 2019.

Personalkostnaderna uppgår till 197,7 mnkr. Motsvarande för 2019 var 197,7 mnkr. Utfallet för lönerörelsen och andra retroaktiva lönekostnader kommer betalas ut under 2021.

Uppskattning för retroaktiva löner är uppbokat med 4,9 mnkr inklusive personalförsäkring för äldreomsorgen.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet redovisar ett nettoöverskott om 3,3 mnkr. Budgeten uppgick till 193,1 mnkr för kostnader och 7,6 mnkr för intäkter, netto 185,5 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 191,3 mnkr och för intäkter till 9,1 mnkr, netto 182,2 mnkr.

Avvikelse mot budget avser främst minskade kostnader för persontransporter och ökade covidrelaterade statsbidrag till egna utförare.

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
-1,3	-1,0	0,0	3,3

Det förbättrade bokslutsresultat beror på sena statsbidrag för covid19 till egna utförare som varit svåra att uppskatta.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 191,3 mnkr och intäkterna till 9,1 mnkr. Motsvarande för 2019 var 182,2 mnkr och 6,6 mnkr. Personalkostnaderna uppgick till 35,7 mnkr (35,8 mnkr - 2019). Utfallet av lönerörelsen uppgick till 2,72 procent. Antal årsarbetare uppgick till 54,3 (54,3 2019).

Entreprenadkostnaderna uppgick till 115,0 mnkr, en ökning med 10,2 mnkr främst avser ökade kostnader för LSS vuxenboende där antal brukare har ökat från 67 (augusti 2019) till 76 (augusti 2020).

Kostnader för turbundna resor uppgick till 7,3 mnkr, en minskning med 2,9 mnkr mot förra året.

Lokalkostnader uppgick till 8,3 mnkr (8,5 mnkr 2019).

Barn, Kultur och fritid

Barn, kultur och fritid redovisar ett för året ett överskott om 1,5 mnkr, efter resultatdisposition om 1,2 mnkr ett överskott om 0,3 mnkr. Budgeten uppgick till 21,5 mnkr för kostnader och 2,1 mnkr för intäkter, netto 19,4 mnkr. Utfallet för kostnader var 20,5 mnkr och för intäkter 2,5 mnkr, netto 17,9 mnkr. Avvikelse för kostnader beror främst på att verksamheten inte kunnat bedrivas som planerat, pga covid-19. En parklek skulle öppnat under våren 2020 men har skjutits fram till 2021. Avvikelse för intäkter avser uppstartsbidrag samt statsbidrag för sjuklönekostnader pga covid-19.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
0,0	0,4	0,2	0,3

Utfallet stämmer väl med prognoser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgår till 20,5 mnkr och intäkterna till 2,5 mnkr. Motsvarande för 2019 var för kostnader 18,7 mnkr och för intäkter 2,4 mnkr.

I årets ordinarie kolloverksamhet deltog 244 barn och unga, 108 pojkar och 136 flickor. Det är en ökning med 10,9 procent jämfört med år 2019. Nettokostnader uppgick till 1,8 mnkr, en ökning med 0,3 mnkr jämfört med 2019.

Antal årsarbetare uppgick till 20,4 (20,0 2019). Utfallet för lönerörelsen uppgick till 2,18 procent exklusive Kommunals avtalsområde. Personalkostnaderna uppgick till 12,1 mnkr, en ökning med 0,8 mnkr. Entreprenadkostnaderna uppgick till 2,4 mnkr, lika mycket som under 2019.

Kostnaden för kultur- och föreningsstöd uppgår till 1,5 mnkr (1,4 mnkr 2019).

Arbetsmarknadsåtgärder

Utfall jämfört med budget

Verksamhetsområdet redovisar nettoöverskott om 0,4 mnkr. Budgeten uppgick till 16,6 mnkr för kostnader och 12,3 mnkr för intäkter, netto 4,3 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 15,9 mnkr och för intäkter till 12,1 mnkr, netto 3,9 mnkr. Överskott återfinns inom insatser för visstidsanställningar och feriearbeten.

Utfall jämfört med prognos

prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
0,0	0,4	0,1	0,4

Utfallet ligger nära prognos.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 15,9 mnkr och intäkterna till 12,1 mnkr. Motsvarande för 2019 var

17,1 mnkr och 11,7 mnkr. Minskningen av kostnader beror på svårigheter att erbjuda insatser pga årets pandemi

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet redovisar nettounderskott om 4,3 mnkr. Budgeten uppgick till 37,6 mnkr för kostnader och 17,1 mnkr för intäkter, netto 20,5 mnkr. Utfallet för kostnader uppgick till 46,9 mnkr och för intäkter till 22,1 mnkr, netto 24,8 mnkr. Underskott om 2,8 mnkr avser nettokostnader för utbetalt försörjningsstöd, handläggningskostnader visar netto underskott om 1,5 mnkr.

Utfall jämfört med prognos

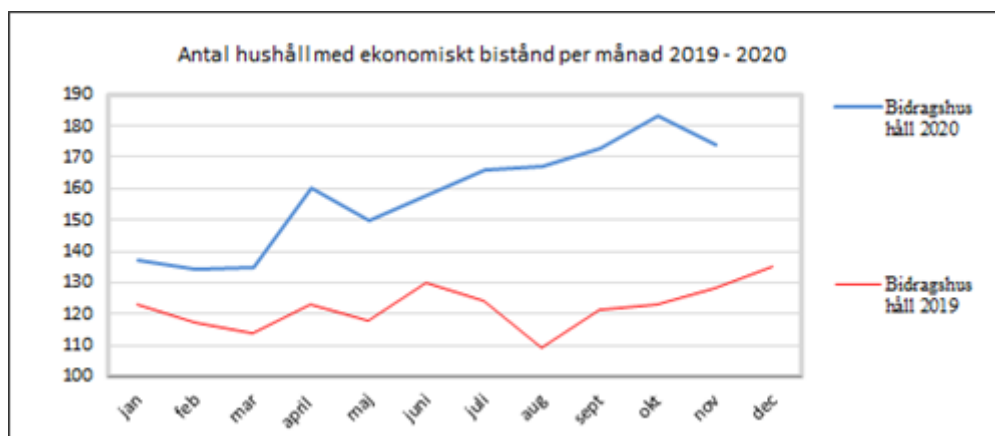
prognostiserad avvikelse i mnkr			
t1	t2	nov.	bokslut
-3,0	-3,9	-4,1	-4,3

Utfallet stämmer väl mot prognos.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna uppgick till 46,9 mnkr och intäkterna till 22,1 mnkr. Motsvarande för 2019 var 36,6 mnkr och 15,8 mnkr. Handläggningen av försörjningsstöd samfinansieras av tre förvaltningar – Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Personalkostnader har ökat med 1,2 mnkr och uppgick till 18,4 mnkr, kostnader för konsulter har ökat med 3,5 mnkr och uppgick till 5,0 mnkr, lokalkostnader inklusive bevakning uppgick till 3,4 mnkr, en knapp ökning mot 2019. Kostnader för försörjningsstöd har ökat med 3,8 mnkr och uppgick till 18,2 mnkr. Intäkter har ökat med 6,3 mnkr varav 4,1 mnkr avser ökade intäkter från Norrmalm och Kungsholmen för den gemensamma handläggningen.

Antal bidragshushåll i snitt har ökat från 122 för 2019 till 158 (jan-nov). Medelbidrag per månad och hushåll har minskat från 9620 kr för 2019 till 9469 kr.

Resultatenheter

Från 2019 hade resultatenheterna 8,1 mnkr i resultatfond. Årets resultat är 8,0 mnkr varför 16,1 mnkr förs till 2021. Samtliga resultatenheter har ökat sina fonder.

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Centrala Östermalms förskolor	64343	3217	-828	-1318	ja	2146
Engelbrekts och Gärdets förskolor	81091	4055	-5 123	-2986	ja	8109
Hedvig Eleonora förskolor	56719	2836	-2 107	-965	ja	3072
Norra Djurgårdsstadens förskolor	60241	3012	0	-2530	ja	2530
Dagverksamhet Östermalm	4715	236	-21	-236	ja	257
Summa resultatenheter	267109		-8 079	-8035		16114

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2020
Parkinvesteringar	3,6	2,2	1,4	1,0
Reinvesteringar	1,9	1,2	0,7	0,7
Investeringar med nycklade medel	7,0	6,6	0,4	0,8
Inventarier och maskiner	13,7	13,2	0,5	1,2
Klimatinvesteringar	5,2	2,5	2,7	2,7
Trygghetsinvesteringar	0,9	0,9	0,0	0
Totalt	32,3	26,6	5,7	6,4

Avvikelsekommentarer mot tertialrapport 2

Parkinvesteringar, reinvesteringar, nycklade medel

Se kommentarer nedan under detaljerad tabell för parkinvesteringar.

Inventarier och maskiner

Avvikelse avser uppstart på förskolorna Anna och Hubertus samt trygghetslarm inom äldreomsorgen som blev klar i december.

Klimatinvesteringar

Humlegården skyfallsutredning- Ursprungsbudgeten tog höjd för ett påbörjat anläggande i

parken. Covid-19 medförde att projektstart och utredning försenades varför anläggning kommer igång till våren 2021. Även arbete med utbyte till ledbelysning blev förskjutet på grund av pandemin där utbyte ändå kunde genomföras i fem förskolor.

Parkinvesteringar Östermalm

Stadsdelsnämnden har i budget 2020 tilldelats 12,5 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Där utöver har nämnden tilldelats medel för klimatinvesteringar och trygghetsinvesteringar. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2020
Parkinvesteringar				
Balders hage	2,0	1,4	+0,6	+0,2
Hjorthagens innergårdar	0,6	0,4	+0,2	+0,2
Ruddamsparken	1,0	0,4	+0,6	+0,6
Reinvesteringar				
Humlegården	1,5	0,8	+0,7	+0,7
Hjorthagens innergårdar	0,4	0,4	0	0
Nvcklade medel				
Humlegården	2,0	1,5	+0,5	+0,5
Gustav Adolfsparken	1,0	0,7	+0,3	+0,2
Tessinparken	0,5	0,3	+0,2	+0,2
Bollplan vid Engelska skolan	0,6	0,7	-0,1	-0,1
Karlavägens mittstråk	1,4	1,6	-0,2	-0,4
Småparker och lek	0,9	1,6	-0,7	0
Friställande av ek i nationalstadsparken samt skyltprogram	0,6	0,2	+0,4	+0,4
Totalt	12,5	10,0	+2,5	+2,5
Klimatinvesteringar				
Solcellskomprimerande skräpkorgar	0,4	0,4	0	0
Ängsyta	0,1	0,03	+0,07	+0,07
Trädplantering	0,4	0,3	+0,1	+0,1
Klimatanpassningsåtgärder Humlegården	3,0	0,7	+2,3	+2,3
ledbelysning	0,8	0,6	0,2	0,2
armaturer	0,5	0,5	0	0
Trygghetsinvesteringar				
Trygghetsfrämjande insatser i Ekhagen, Hjorthagen och Kaknäs	0,3	0,3	0	0
Belysning bollplaner	0,6	0,6	0	0

Investeringsbudgeten redovisar ett överskott vilket förklaras av följande:

Balders hage – Ursprunglig budget täckte bland annat in möjlig ersättning av stora buskytor vilka efter beskärning istället kunde behållas. Del av trädfällningen bekostades av trafikkontorets almsjukesprojekt. Av praktiska skäl valdes asfaltsbeläggning istället för planerad ”Y1-beläggning”.

Ruddammsparken – behov av utredningar har gjort att arbetet tagit längre tid och att kostnader skjuts framåt i tid.

Humlegården skyfallsutredning- Ursprungsbudgeten tog höjd för ett påbörjat anläggande i parken. Covid-19 medförde att projektstart och utredning försenades varför anläggning kommer igång till våren 2021.

Ursprunglig budget Humlegården tog även höjd för reovering av Linnéplanteringen vilken måste ske efter att skyfallslösningen slutförts.

Tessinparken – Garantiskötseln av planteringarna i parkens norra del har kostat mindre än beräknat.

Småparker och lek – Överskott från olika parkprojekt har fördelats om till åtgärder andra parker, vilka samlas i denna kategori.

Medel för lokaländamål

Under året har de nya förvaltningslokaler tagit i bruk.

För förskolor med hög hyra har nämnden i samband med tertialrapport 2 erhållit 8,1 mnkr.

Under året har ledning, administration och beställarenheter flyttat in i nya förvaltningslokaler på Karlavägen.

Ungdomsmottagningen har flyttat till nya lokaler och delar av verksamheten är nu så kallad kommunövergripande verksamhet, KÖV.

Analys av balansräkning

Balansräkning		
Tillgångar, mnkr	2020	2019
Kundfordringar (15xx, 16xx), bl.a. hemtjänst- och barnomsorgsavgifter	25,9	14,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)	51,2	57,9
Summa omsättningstillgångar	77,1	72,3
Summa anläggningstillgångar	127,9	113,9
Summa tillgångar	205,0	186,2

Skulder och eget kapital, mnkr	2020	2019
Leverantörsskulder (konto 25xx)	87,4	87,8
Övriga kortfristiga skulder och Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 28xx, 29xx)	47,0	66,9
Inkomster Pågående ny-, till- och ombyggnad	7,8	7,9
Summa skulder	142,2	162,6
Eget kapital	62,8	23,6
Summa skulder och eget kapital	205,0	186,2

Kommentarer till balansräkningen bokslut år 2020

Årets resultat enligt balansräkningen på en stadsdel visar skillnaden mellan tillgångar och skulder exklusive bankrörelsen som ligger centralt i form av en stadskassa.

Under årets resultat redovisas vid bokslutet det egna kapitalet till 62,8 mnkr inklusive resultatfonder. En förändring på 39,2 mnkr från bokslutet år 2019, då uppgick det till 23,6 mnkr.

Resultatfonden har ökat under året med 8,0 mnkr och uppgår nu till 16,1 mnkr. Resultatfonden innehåller i princip endast resultatenheter inom Förskola och Parklek; 15,9 mnkr. Äldreomsorgens demensdagvårds resultatfond har ökat till 0,2 mnkr.

Våra tillgångar i form av investeringar har ökat netto med 14,0 mnkr. Inventarier har ökat med 7,7 mnkr, det beror främst på inköp av inventarier till nya kontorslokaler på Karlavägen 104. Förbättringsutgifter i hyrda lokaler har också ökat, främst ÄTA-kostnader för nya kontorslokaler Karlavägen 104.

Kundfordringar

Kundfordringar har ökat sedan år 2019 med 11,5 mnkr och uppgår till 25,9 mnkr. Ökningen beror främst på fakturering till Socialstyrelsen för ersättning för merkostnader i samband med Covid-19.

Andel av kundfordringar som är att betrakta som osäkra är i stort sett oförändrat sedan 2019.

Förutbetalda kostnader och intäkter

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avseende hyror och övriga interimfordringar har minskat med 6,7 mnkr till 51,2 mnkr jämfört med 57,9 mnkr i bokslutet för 2019. Det beror i huvudsak på att uppbokning på fordringarna för ersättningar från Migrationsverket var 9 mnkr lägre år 2020 jämfört med 2019.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulden är i princip oförändrad, de har minskat med 0,4 mnkr jämfört med föregående år.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Övriga kortfristiga skulder och upplupna kostnader har minskat med 19,9 mnkr och avser främst slutregleringen år 2020 för hanteringen av ensamkommande barn som hanteras av

Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

Uppbokningen totalt är 47,0 mnkr och består av fakturor avseende december som inte hann faktureras innan period 12 stängdes. Timlöner som avser december men betalas ut först i januari bokas upp på 2020, samt retroaktiv löneökning för de avtalsområden som inte fått det utbetalt. Även slutavräkningar för stadsintern handel såsom handläggningen av försörjningsstöd, parkskötsel, ungdomsmottagning, ekonomiadministration.

Beloppsgräns för periodisering

Stadsdelsnämndens lägsta beloppsgräns för periodisering (interimsbokföring) i bokslut är 50 000 kronor.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämnden arbetar för att staden ska vara ledande i genomförandet av de globala målen för hållbar utveckling, enligt Agenda 2030, genom att bidra till arbetssätt som balanserar och förenar social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Genomförandet tar sikte på att de globala målen är integrerade och odelbara samt att flera av målen är beroende av och direkt kopplade till varandra. Det innebär att ett strategiskt arbete som ger framgång för ett av målen ger positiva effekter på andra mål. Det är viktigt att inte hantera Agenda 2030 som ett sidospår, utan som en integrerad del i styr- och ledningssystemet. Likaså att använda kraften i ordinarie processer.

Nämnden har i verksamhetsberättelsen redovisat hur arbetet för att nå verksamhetsområdesmålen kan kopplas till arbetet för att nå de globala målen. Nämndens arbete tar sikte på förverkligandet av de mänskliga rättigheterna, med fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan.

Jämställdhet

Jämställdhetsanalyser har integrerats i verksamhetsuppföljningen inom alla kommunfullmäktiges mål där det är möjligt och relevant. Analysen redovisas under respektive verksamhetsområdesmål under rubriken Agenda 2030. Arbetet med jämställdhetsintegrering har pågått inom samtliga verksamheter. Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förskolornas arbetssätt har utgått från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. Socialtjänstens verksamheter har analyserat delaktighet bland brukare samt beslut och utformning av insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Inom äldreomsorgen har dialog med den äldre förts för att individanpassa insatserna. Inom stadsmiljöområdet har parkupprustningar genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Förvaltningen ser dock fortsatt ett behov av att ytterligare systematisera och vidareutveckla arbetet, inte minst vad gäller jämställdhetsanalyser i beslutsunderlag till nämnden.

Minskad ojämlikhet**Arbetet med barns rättigheter**

Nämnden arbetar för barns rättigheter i enlighet med Program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022. Vägledning i arbetet inhämtas bland annat från stadens Stödmaterial för att pröva barnets bästa. Analys av arbetet har integrerats i verksamhetsuppföljningen. Särskilt viktigt är det inom förskolans och socialtjänstens verksamhetsområden, se mål 1.1, 1.3 och 1.4.

Utifrån ett barnrättsperspektiv ses barn som bärare av rättigheter vilket lyfts fram i skollagen och i Skolverkets tolkning av likvärdighet utifrån lagtexten. De rättigheter som betonas i denna tolkning är a) rätten till lika tillgång till utbildning, b) rätten till lika kvalitet i utbildning och c) rätten till kompensatoriska åtgärder som tar hänsyn till barnens olika förutsättningar. Ett fungerande kvalitetsarbete i förskolan är avgörande för att utbildningen ska kunna främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

I enlighet med barnkonventionen ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder som berör barn. I ärenden där barns föräldrar är aktuella inom socialtjänsten ska barnrättsperspektivet beaktas. Inom funktionshinderomsorgen ska barnets möjlighet till delaktighet ske utifrån barnets förutsättningar och eventuellt behov av anpassat stöd ska erbjudas. I ärenden där vuxna med barn söker ekonomiskt bistånd beaktas barnets behov särskilt.

Nämnden arbetar för att barnets perspektiv och rättigheter ska synliggöras i socialtjänstens arbete. Familjeenheten har under hösten inlett ett arbete med att implementera barnkonventionen tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Arbetet har påbörjats inom området för familjerätt och familjehemsvård och kommer att fortgå under 2021. Inom vuxenenheten har medarbetare fått kompetensutveckling i frågor om barnkonsekvensanalyser. Inom stöd och serviceenheten, som arbetar med stöd för personer med funktionsnedsättning, har man under året fortsatt sitt arbete med att främja barns delaktighet och lyfta barnets perspektiv i utredningar som rör barn. Barnet har, inför sitt möte med handläggaren, fått en egen inbjudan och vid bedömning av behov av insats görs en bedömning utifrån barnperspektivet. För att tydliggöra barnets röst i samband med familjebehandling har den sk Dialogiska feedbackmodellen använts. Modellen syftar till att samtliga deltagare i familjebehandling ska göras delaktiga och hörda.

Även inom samhällsplaneringen efterfrågas barnkonsekvensanalyser. Ur ett barnperspektiv är det bland annat viktigt med god tillgång till park-, lek- och idrottsmiljöer, inte minst i stadens stadsutvecklingsområden.

Nationella minoriteter

Nämnden samverkar med resten av staden utifrån det uppdrag som framgår av stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter samt stadens strategi för romsk inkludering. Förvaltningen har under året påbörjat arbetet med att ta fram en digital utbildning som ska vända sig till nämndens verksamheter för att informera om minoritetslagstiftningen, de nationella minoriteterna och de nationella minoritetsspråken. Framtagandet av utbildningen har uppmärksammats av flertalet andra nämnder och förvaltningen kommer att se över möjligheter till samverkan kring utbildningen så att fler kan ta del av dess innehåll. Utbildningen kommer att genomföras under 2021.

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, meänkieli samt samiska. Innerstadens stadsdelsnämnder samarbetar för att implementera minoritetslagstiftningen och tillgodose minoritetsgruppernas rättigheter. En gemensam informationskampanj har genomförts genom att i de fyra innerstadsdelarnas lokaltidningar informera om de nationella minoriteternas rättigheter. Under året har Rio aktivitetscenter erbjudit aktiviteter på finska, samiska och meänkieli.

Information om rättigheten till förskola på nationella minoritetsspråk sker via stadens hemsida och Kontaktcenter samt genom stadsdelens köhandläggare, öppna förskolor, parklekar och socialtjänst. Förskolorna arbetar aktivt med läroplansuppdraget att främja barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Andelen barn med nationella minoritetsspråk inom stadsdelens förskolor består idag uteslutande av barn med finska som identitetsspråk. Stadsdelen samverkar med utbildningsförvaltningen i utvecklingsfrågor kring de nationella minoritetsspråken i förskolan samt deltar i stadens årliga språkinventering.

Den romska minoriteten aktualiserats sällan i verksamheterna varför stadsdelsförvaltningen inte har arbetat aktivt med frågan under året. Under 2021 kommer utvald personal att genomgå utbildning i att uppmärksamma och höja kunskapen gällande den aktuella målgruppen, för att se om arbetet med romsk inkludering behöver utökas. Ett utbyte och samverkan planeras mellan innerstadsdelarna.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nämnden arbetar i enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, se särskild rubrik under mål 1.4. Nämndens råd för funktionshinderfrågor bidrar med sin kunskap om och erfarenhet av funktionshinderperspektivet till nämndens löpande arbete.

Motverka ålderism

Nämnden har under året medverkat i stadsledningskontorets arbete för att ta fram en stadsövergripande handlingsplan utifrån Världshälsoorganisationens, WHO:s modell för äldrevänliga städer. Att motverka ålderism är ett grundläggande perspektiv i modellen och innebär stereotypa föreställningar kopplade till en människas ålder och som kan leda till diskriminering. Fördomar om äldre kan till exempel komma till uttryck i överdrivet negativa bilder med betoning på den skröpliga ålderdomen, eller i överdrivet positiva bilder om det aktiva åldrandet. För att motverka ålderism krävs ett aktivt arbete med att identifiera förutfattade meningar, missförhållanden eller hinder som påverkar äldres levnadsförhållanden och med att stärka målgruppens inflytande i planering och uppföljning av nämndens utvecklingsarbete. Ett redan väl etablerat forum för målgruppsdialog är stadsdelsnämndens pensionärsråd. Under hösten har planering gjorts för att under 2021 vidareutveckla och öka rådets delaktighet och inflytande i utvecklingsarbetet.

Minskad klimatpåverkan

Genom att arbeta för ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm, bidrar förvaltningen till att mål 11, hållbara städer och samhällen, uppnås. Genom att arbeta med anpassningar till klimatförändringar som skyfall och värmebölja bidrar nämnden till mål 13, att bekämpa klimatförändringar. Genom att skapa säkra och inkluderande grönområden bidrar nämnden till

mål 11 och mål 3. Nämndens arbete för att bevara och främja ekosystem och biologisk mångfald omfattas av mål 15 i den globala agendan.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Förvaltningsövergripande

Sedan den 2 mars träffas förvaltningsledningen kontinuerligt för avstämningar av aktuellt läge och för att fatta de beslut som krävs. Från och med den 17 mars, när den centrala krisledningsnämnden aktiverades, övergick förvaltningsledningen till att vara krisledning. Förvaltningens kommunikationsstrateg, medicinskt ansvariga sjuksköterska och säkerhetssamordnaren har adjungerats.

Sedan mitten av mars har krisledningen skickat rapporter om lägesbilden, med fokus på bemanning, rekrytering och tillgång till skyddsutrustning, både till nämnden och den centrala krisledningen. De fackliga representanterna i förvaltningsgruppen har fått rapporter på förvaltningsnivå varje vecka.

Kommunikationen är central vid en kris. Främsta prioritet har varit att sprida myndighetsinformation och möta den oro och det informationsbehov som finns hos både medarbetare och stockholmare. Kommunikationen med allmänheten sker via stadens webbplats, Facebook och genom personalen i nämndens verksamheter. Eftersom seniorer är en grupp där alla inte har tillgång till digitala medier informeras de även via postutskick och annonsering. Medietrycket var inledningsvis hårt och förvaltningens kommunikationsstrateg utsågs till presstalesperson för att koordinera frågor kopplade till pandemin och dess konsekvenser.

Samtliga avdelningar har analyserat kritiska processer för att säkra bemanningen vid eventuellt personalbortfall. Verksamhetsavdelningarna har i sina beredskapsplaner gjort risk- och konsekvensanalyser för bland annat ett större personalbortfall. En ökad samverkan och utvidgat samarbete mellan nämndens verksamhetsområden har skett under året. Exempelvis har förskolan inventerat och delat med sig av både skyddsmaterial och personal till vård och omsorg.

Förvaltningen har sedan pandemin startade arbetat för att ha en viss överkapacitet och överanställt inom kritiska verksamheter. Det gäller främst inom äldreomsorgen men även inom försörjningsstöd, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och förskola. Förvaltningen har bemannat upp för att täcka såväl de kortsiktiga behoven, utifrån ökad sjukfrånvaro, som för att öka uthålligheten över tid.

Under 2020 har kostnader om 29,0 mnkr bokförts med aktivitetskod för ökade kostnader avseende covid-19. Merparten av dessa kostnader har varit för extrabemanning, men även för skyddsmaterial. Staden har sökt ersättning för de delar av merkostnaderna som återfinns inom äldreomsorgen och omsorg om funktionsnedsatta och erhållit 8,3 mnkr. Staden har kompenserats för sjuklönekostnader med olika omfattning under 2020 motsvarande 13,3 mnkr.

Tabell över upparbetade kostnader för extrapersonal, förlorade intäkter, skyddsmaterial med mera bokförda med aktivitetskod för merkostnader för covid-19.

Verksamhet	mnkr
Nämnd och förvaltning	0,2
Förskoleverksamhet	4,8
Verksamhet för barn, kultur och fritid	0
Äldreomsorg	20,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2,7
Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri	1,0
Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	0,3
Stadsmiljöverksamhet	0
Summa	29

Nämnd och administration

Nämnden har förändrat arbetssätt utifrån rådande rekommendationer, bland annat genom att sammanträdena från och med april hållits som slutna möten. Därmed har även allmänhetens frågestund utgått. I annonser inför möten uppmanas allmänheten istället att skicka frågor till politikerna via e-post. Den som har lämnat ett medborgarförslag som ska behandlas på nämnden har fått ta del av förslaget till svar och möjlighet att lämna medskick innan svaret behandlas på nämnden. För att minimera det fysiska deltagandet på nämndsammanträdena har ledamöter, ersättare och tjänstepersoner erbjudits möjlighet att delta på distans. Det fysiska deltagandet begränsas tills vidare till maximalt åtta personer enligt stadsövergripande riktlinjer. Nämndmötena kommer att hållas öppna för åhörare så snart förutsättningarna tillåter det.

Stöd- och styrningsfunktionerna har kunnat upprätthållas under hela året. Smittspridning har minimerats genom att följa myndigheternas rekommendationer om ökat hemarbete, ändrade mötesformer och genom utökad städning av förvaltningskontoret. Förvaltningens HR-chef lånades under perioder tillfälligt ut för att förstärka stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning.

Förskoleverksamhet

Förskolorna har i möjligaste mån bedrivit utbildningen utomhus och i närområdet. Undervisningen har fortgått, dock inte på samma strukturerade, varierade och planerade sätt som vanligt. Vid hög personalfrånvaro har undervisningen tillfälligt prioriterats ned för att säkerställa omsorgsuppdraget. Det systematiska kvalitetsarbetet har fortsatt, men anpassats efter rådande förutsättningar.

Personalfrånvaron har drabbat samtliga förskolor, men inte alla samtidigt och inte alltid i balans med antalet frånvarande barn. Frånvarande kollegor och arbete med vikarier under lång tid har ökat den upplevda arbetsbelastningen för både medarbetare och ledning. Förskolorna har fokuserat på att säkerställa öppethållande och att det dagliga uppdraget utförs på ett så bra sätt som möjligt för barnen. En av de viktigaste uppgifterna för förskollärare och barnskötare har varit att upprätthålla en trygg vardag för barnen i en orolig omvärld samt förmedla hopp och framtidstro.

Kraven på att inga barn, medarbetare eller vårdnadshavare med förkylningssymptom ska vistas i förskolan har i mycket stor utsträckning dämpat övrig smittspridning. Utifrån ett arbetsmiljöperspektiv avser förskolorna att även efter pandemin upprätthålla strikta rutiner för att minska smittor och öka frisknärvaron bland både barn och medarbetare.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Parklekarna hade under större delen av året ordinarie öppettider, men inga större arrangemang genomfördes. Bemanningen utökades under sommarveckorna, eftersom antalet besökare förväntades öka till följd av att fler stockholmare stannade hemma i stan. Antalet besökare ökade dock inte, sannolikt beroende på färre turister i staden. De öppna förskolorna i Humlegården och Tessinparken har varit öppna med många besökare. Från senhösten, då smittspridningen i samhället ökade, genomfördes verksamheten utomhus. Med anledning av de skärpta nationella restriktionerna beslutades att öppna förskolan, parklekar och fritidsgårdar skulle stängas helt under perioden 21 december 2020 till och med 24 januari 2021. Detta innebar att samtliga jullovsaktiviteter ställdes in.

Under hösten ställdes kulturverksamheten inom förskolan om. Kultursekreteraren samordnade inköp av kulturaktiviteter i form av utomhusföreställningar som besökte förskolornas gårdar. Detta möjliggjorde att barnen kunde ta del av professionella kulturaktiviteter samtidigt som förskolorna undvek blandade barngrupper och transporter i kollektivtrafik. Arbetssättet kommer att fortsätta och vidareutvecklas under våren 2021.

För att motverka äldres ofrivilliga isolering och bidra till inspiration och stimulans under pågående pandemi togs en Kulturkatalog fram under våren. Katalogen presenterar kultur-, friskvårds- och utomhusaktiviteter, digitala mötesplatser, stöd i vardagen och information om stadsdelens verksamheter för seniorer. Den uppdaterades under hösten och skickades ut i 1 700 tryckta exemplar samt i digital form till medlemmar i SPF- och PRO-föreningarna. Katalogen har även sänts till vårdcentraler, boenden, öppna träffpunkter, bibliotek med flera samt digitalt till alla som efterfrågat den. Katalogen kommer att ges ut på nytt, med uppdaterat innehåll, under våren 2021.

Äldreomsorg

Nämnden har löpande anpassat verksamhet och arbetssätt för att utifrån det givna läget upprätthålla trygghet, säkerhet och kontinuitet för de äldre och för att mildra konsekvenserna av periodvisa begränsningar i verksamheterna. För att minska risken för smittspridning har äldreomsorgens träffpunkter och dagverksamheter periodvis hållit stängt och vård- och omsorgsboenden har haft perioder med besöksförbud.

Det uppsökande och förebyggande arbetet har förstärkts genom telefonkontakt med enskilda närverksamheter håller stängt samt genom att erbjuda kontakt via e-post och sociala, stödjande och vägledande samtal per telefon. För att underlätta för boende på Rio vård- och omsorgsboende och anhöriga att hålla kontakt erbjuds möjlighet till digitala samtal. Verksamheterna har, främst under sommaren, erbjudit aktiviteter, samvaro och besök utomhus.

Det har tidvis varit ett stort personalbortfall och hög belastning på framförallt äldreomsorgens utförarverksamheter. Chefer i alla led har arbetat intensivt med att stötta och följa upp arbetsmiljön och med att rekrytera och säkerställa en medveten överkapacitet i verksamheten.

Beställarområdet har kompletterat hembesök och individuppföljningar med telefonkontakt och lägger stor vikt vid att hålla löpande kontakt med enskilda. De delar av verksamhetsuppföljningarna som normalt genomförs på plats hos entreprenörerna har ersatts med digitala möten.

Verksamheten följer kontinuerligt följsamheten till basala hygienrutiner. På Rio vård och omsorgsboende tillämpas kohortvård där särskilda medarbetare ansvarar för insatser hos personer med misstänkt eller konstaterad covid-19. I hemtjänsten ansvarar ett särskilt förstärkningsteam för insatser hos enskilda med misstänkt eller konstaterad covid-19. Arbets sättet med Tryggt mottagande har under stora delar av året behövt pausas då teamets undersköterskor engagerats i arbetet med förstärkningsteam.

Samtliga verksamheter möter oro från både äldre och anhöriga. Oron märks i verksamheterna också genom att kunder avsäger sig främst service-, men även omvårdnadsinsatser inom hemtjänsten. Fler avsäger sig också sina växelvårdsperioder och fler tackar nej till erbjuden plats på vård- och omsorgsboende. En lägre beläggningsgrad på vård- och omsorgsboenden och en lägre utförandegrad inom hemtjänsten innebär ur ett ekonomiskt perspektiv att såväl intäkter för utförarverksamheterna som kostnader för beställarområdet minskar. Att enskilda avsäger sig de insatser de beviljats kan ge konsekvenser ur ett trygghets- och säkerhetsperspektiv och nämnden följer därför särskilt noga upp de individerna.

Socialtjänsten

För samtliga medarbetare inom socialtjänsten har arbetet anpassats under året. Hemarbete har schemalagts och riskanalyser har genomförts för att säkerställa att kärnverksamheterna kunnat fortgå. Pandemin har påverkat såväl utförandet av insatser som handläggning av ärenden. Möten med klienter har huvudsakligen genomförts via telefon eller digitala möten. Samverkansmöten med partners har också hanterats digitalt.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under våren ställdes arbetet vid daglig verksamhet inom funktionshinderomsorgen om. Det innebar för många brukare att arbetet förändrades och delvis utfördes hemifrån. Andra insatser, såsom boendestöd och kontaktperson, blev i enskilda fall också påverkade. Besöksstopp infördes tillfälligt i gruppboendestäder. I alla ärenden gjordes individuella bedömningar för att säkerställa att den enskildes behov av stöd och skydd, trots förändringarna, kunde tillgodoses. De individuella uppföljningarna genomfördes tätare och vid behov erbjöds kompensatoriska insatser.

Inom utförarverksamheterna har medarbetare löpande tagit del av webbutbildningar i basala hygienrutiner. Andra delar, som teamarbete och utvecklingsarbete, har till viss del skjutits på framtiden. Inom främst utförarverksamheterna har extraanställningar gjorts för att möta bemanningsbehovet.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Nämnden har de senaste åren sett en ökning av antal orosanmälningar för barn jämfört med motsvarande tid föregående år. Det är dock svårt att dra några slutsatser. Bedömningen är att det finns en risk att barn och ungdomar kan fara illa på grund av de konsekvenser som pandemin för med sig vad gäller ökad isolering, psykisk och ekonomisk press på familjen och en minskad tillgång till det naturliga nätverken. En konsekvens av pandemin var att

vårdnadshavare ställde in utredningssamtal i högre utsträckning. Samma tendens noterades för familjebehandlingsamtal och samtal inom familjerätt.

Kuratorerna på Odenplans ungdomsmottagning upplever att ungdomarna som kommit till mottagningen har mer omfattande problematik som en konsekvens av pandemin.

Ekonomiskt bistånd

Pandemins påverkan på arbetsmarknaden innebar att antalet hushåll som sökte försörjningsstöd ökade jämfört med tidigare år. För att möta det ökade behovet, och en delvis ny målgrupp, har arbetet inom försörjningsstödsenheten ställts om för att öka tillgängligheten. Utrednings- och uppföljningsarbetet har under större delen av året huvudsakligen skett via telefon. Samverkan med externa och interna partners har hanterats digitalt vilket inneburit nya utmaningar, bland annat i den gemensamma planeringen av stödet till klienter. En konsekvens var att förändringsarbetet som görs tillsammans med klienterna till viss del fick stå tillbaka.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nämnden fick under året dra tillbaka majoriteten av de arbetstillfällena som samlats in för att tillhandahålla platser för feriearbete. Antalet unga som erbjöds feriejobb uppnåddes under året då staden valde att genomföra en gemensam upphandling av platser.

Stadsmiljöverksamhet

Besökstrycket i parker och grönområden har ökat. Exempelvis har fler skol- och förskolebarn vistats i parkerna och fler grupper som annars vistas på gym har tränat i parkerna och på utegym. Detta har innebära ett ökat slitage vilket i sin tur innebär ökade driftskostnader.

Med anledning av rådande pandemi fortsätter förvaltningen sätta ut smittskyddsinformation på utvalda platser i parkerna med ett högt besökstryck, exempelvis vid lekplatser och utegym.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Östermalms stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2020 varit tillräcklig.

Bedömningen baseras på uppföljningen av förvaltningens operativa arbete, granskningar av externa utförare samt uppföljning av den egna interna kontrollen.

Väsentlighets- och riskanalysen, VoR, som genomfördes inför 2020 omfattade totalt 94 oönskade händelser, kopplade till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. För oönskade händelser med ett riskvärde 9 eller högre gäller att åtgärder ska tas fram. Totalt 56 åtgärder för att minska risken för att de oönskade händelserna ska inträffa togs fram. Åtgärderna är av varierande karaktär. Det handlar både om åtgärder av förebyggande slag, att genomföra utbildningsinsatser eller ta fram av rutinbeskrivningar exempelvis, men även om att ytterligare kontroller skulle genomföras. Majoriteten av åtgärderna har genomförts som planerat under året. De få undantag som finns, åtgärder som har pausats, har gjorts så med anledning av pågående pandemi. Det handlar dels om att socialtjänstavdelningens planerade införande av resultatdialoger på avdelningsnivå skjutits fram, dels om att risk- och

sårbarhetsanalys, RSA, inte genomfördes som planerat under 2020. Nämnden har under året däremot genomfört beredningsplanering i flera omgångar som följts upp löpande.

För samtliga oönskade händelser med riskvärde 12 eller högre gäller att de ska tas med i internkontrollplanen. Syftet med internkontrollplanen är att bedöma hur väl förvaltningens systematiska kontroller fungerar och ge nämnden underlag för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Årets internkontrollplan innehåller 9 processer med tillhörande arbetssätt och kontroller. I bilaga 6 redovisas resultatet av uppföljningen av internkontrollplan 2020.

Systematiskt kvalitetsarbete

Arbete med kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar

I nämndens uppföljningsrapporter lyfts goda exempel från verksamheterna fram under alla fullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Verksamheterna tar i sin tur del av andras goda exempel på effektiva och innovativa arbetssätt genom att omvärldsbevaka både inom och utanför staden. Nämnden uppmuntrar sina verksamheter att delta i kvalitetsutmärkelsen, stadens årliga pris för att uppmärksamma och belöna framgångsrik verksamhetsutveckling. Vuxenheten, stöd- och serviceenheten beställare, Husarvikens stödboende och Engelbrekt-Gårdets förskoleområde deltog 2020. Vuxenheten, som deltog för tredje gången, vann priset i kategorin socialtjänst och stöd- och service till personer med funktionsnedsättning.

Förskola

Läroplanen ställer inte bara krav på rektor utan även på förskollärare och arbetslag gällande uppföljning, utvärdering och utveckling i syfte att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen. För att kunna stötta och vägleda medarbetarna i det systematiska kvalitetsarbetet krävs att rektor har insyn i, och kunskaper om, den utbildning som sker. Rektorerna har därför under året genomfört ett verksamhetsnära arbete med uppdragsfokuserade dialoger, uppföljningar och återkopplingar som gör skillnad och motiverar medarbetarna. I detta arbete har även målsättningar tydliggjorts och gemensamma och ändamålsenliga arbets- och uppföljningsunderlag utarbetats eller reviderats.

Under året har ett gemensamt utvecklingsarbete av underlag och dokumentation för det individuella lärandet utifrån ett likvärdighets- och kvalitetsperspektiv påbörjats. Ett stort fokus ligger på att säkerställa att arbetslagen, under ledning av förskollärare, återkommande identifierar nuläget för barnets kunnande inom valt läroplansområde. Utifrån nuläget planeras sedan undervisningen och en uppföljning sker av barnets förändrade kunnande över tid. Se även bilaga 5, Östermalms kommunala förskolors kvalitetsrapport.

Socialtjänst

Socialtjänstens verksamheter i egen regi, entreprenaderna och verksamheter upphandlade enligt LOV, har följts upp enligt plan under året. Uppföljningarna görs utifrån socialförvaltningens underlag som baseras på Socialstyrelsens föreskrift om kvalitetsledningssystem, samt de förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivningar som kommunfullmäktige fattat beslutat om. Uppföljningarna har kompletterats med platsbesök, granskning av dokumentation, granskning av avvikelser och genomgång av verksamhets- och kvalitetsberättelser. Under hösten genomfördes en del av uppföljningarna digitalt. Resultatet

för verksamheter i egen regi och entreprenader har redovisats till stadsdelsnämnden. Resultatet för verksamheter enligt LOV har redovisats i stadens webbaserade system för rapportering och redovisning av uppföljningarna.

Socialtjänsten arbetar enligt rutiner för riskanalys och avvikelser, inklusive lex Sarah. Klagomål, synpunkter och beröm registreras och åtgärdas i enlighet med förvaltningens rutiner. Under året har socialtjänsten upprättat och utrett åtta rapporter i enlighet med bestämmelserna om lex Sarah. Samtliga utom en har upprättats inom utförarverksamheter. Bedömning av risker och avvikelser har dokumenterats i nämndens väsentlighets- och riskanalys.

Socialtjänstavdelningens enheter arbetar med egenkontroller utifrån Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem, SOSFS 2011:9. Egenkontroll görs bland annat av dokumentation, myndighetsutövning, barnrättsperspektiv och utredningstider. Egenkontrollerna görs som exempel genom kollegiala kvalitetsobservationer och granskningar. Under året genomförde vuxenenheten en brukarstyrd brukarrevision inom missbruksområdet. Stöd- och serviceenheten genomförde en egen brukarundersökning som komplement till stadens.

Under året har avdelningen reviderat interna samverkansöverenskommelser. Arbetet med att se över och revidera stadsinterna och externa samverkansöverenskommelser och avtal har fortgått. Rutiner för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck har implementerats. Rutinen har, tillsammans med andra styrdokument inom området, även gjorts tillgänglig på en sida på intranätet.

Äldreomsorg

Verksamheter i egen regi, på entreprenad och verksamheter upphandlade enligt LOV följs upp enligt stadsgemensam uppföljningsmodell. Uppföljningarna görs av utvecklingssekreterare, medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. Uppföljningen omfattar områden som till exempel bemanning, dokumentation, kvalitetsledningssystem och platsbesök, såväl anmälda som oanmälda, i verksamheterna. Med anledning av pandemin har platsbesöken ersatts med digitala möten. Uppföljningar av egen regi och entreprenader redovisas till stadsdelsnämnden, uppföljning av LOV-verksamheter redovisas till äldrenämnden.

MAS har regelbunden kontakt och avstämning med verksamheterna angående följsamhet till riktlinjer och regler på hälso- och sjukvårdens område. Verksamheter med hälso- och sjukvårdsansvar upprättar årligen en patientsäkerhetsberättelse med beskrivning av vad verksamheten har gjort för att identifiera, analysera och så långt som möjligt minska risker i vården, och för att minska antalet tillbud och negativa händelser. MAS och MAR skriver patientsäkerhetsberättelse på aggregerad nivå för hela stadsdelen. Samtliga patientsäkerhetsberättelser redovisas till stadsdelsnämnd.

Samtliga äldreomsorgens verksamheter har rutiner och arbetssätt för hur oönskade händelser inklusive lex Sarah och lex Maria, avvikelser, klagomål och synpunkter ska hanteras. Under året har äldreomsorgen utrett åtta lex Sarah rapporter. Ingen lex Maria har anmälts under året.

Avvikelser, oönskade händelser samt synpunkter och klagomål analyseras samlat och tillsammans med annan information på enheten. Utifrån analysen vidtas åtgärder för att dels lösa problem och dels förebygga att något liknande ska inträffa igen. Under 2020 har

åtgärderna bland annat avsett framtagande eller revidering av rutiner, kompetenshöjande insatser och översyn av enheternas interna mötesformer för att säkerställa informationsöverföring. Identifierade risker lyfts i nämndens väsentlighets- och riskanalys och ligger till grund för framtagande av interna kontroller och åtgärder.

Varje enhet genomför under året egenkontroller. Avdelningen har påbörjat ett förtydligande av enheternas egenkontroller, och arbetet fortsätter under 2021. Under 2020 har avdelningen också arbetat med att stärka det interna analysarbetet. Bland annat genomfördes en särskild analysdag i november. Enheterna analyserade då strukturerat sin verksamhet utifrån de tre aspekterna trygghet/säkerhet, nöjdhet och självbestämmande som ett underlag inför framtagande av mål, indikatorer och aktiviteter i verksamhetsplanen.

Parkmiljö

Förvaltningen har under året fortsatt utveckla analysen av inkomna synpunkter, idéer och klagomål för att identifiera behov av åtgärder. Detta har även jämförts med den egna uppföljningen och kontrollen av parkskötseln för att få en tydligare helhetsbild, som ett komplement till stadens medborgarundersökning. Förvaltningen har under året även utvecklat avtalsuppföljningen av parkdriftsentreprenören med ytterligare verktyg för systematisk uppföljning och dokumentation.

Redovisning av inkomna synpunkter och klagomål

Inkomna synpunkter och klagomål har behandlats i enlighet med förvaltningens rutin.

Verksamhetsområde	Totalt antal 2019 (varav beröm)	Totalt antal 2020 (varav beröm)
Förskola och parklek	75 (25)	215 (71)
Socialtjänst	123 (49)	35 (2)
Äldreomsorg	74 (1)	79 (4)
Parkmiljö	391 (25)	406 (40)

Förskola och parklek

Året har präglats av pandemin vad gäller synpunkter som inkommit till förskolan. Övriga synpunkter och klagomål har främst rört personalförändringar och rektorsbeslut om dessa, arbetslagssammansättning, rutiner och arbetssätt samt bemötande och förhållningssätt. Det beröm som lämnats har framförallt handlat om god kompetens, bra information och kommunikation, maten samt bemötande och förhållningssätt.

Ökningen av antalet synpunkter och klagomål i relation till föregående år beror på ett förändrat rapporteringssätt, men också på att pandemin genererat många frågor. Under året har ett intensivt informationsarbete om pandemin pågått gentemot vårdnadshavarna.

Socialtjänst

De flesta klagomål som registrerats avsåg handläggning av ärenden, klientens upplevelse av bemötandet och förvaltningens tillgänglighet. I enstaka fall har klagomål avseende utförandet av en insats inkommit.

Alla klagomål har utretts i syfte att synliggöra och komma tillrätta med eventuella brister i verksamheten. Många klagomål rör utredning och biståndsbeslut i ett enskilt ärende.

Generella åtgärder är därför inte alltid möjliga att vidta. Frågor gällande rättssäkerhet i handläggning, ett gott bemötandet och god tillgänglighet är centrala i förvaltningens förbättringsarbete. I alla ärenden, där anmälaren inte önskat var anonym, görs en individuell återkoppling.

Synpunkter och klagomål utgör ett viktigt underlag i förbättringsarbetet. Under året registrerades färre inkomna klagomål och synpunkter jämfört med 2019. Orsaken till detta är sannolikt ett förändrat arbetssätt avseende avvikelshantering. Som en del i kvalitetsarbetet kommer socialtjänstavdelningen och dess enheter fortsatt utveckla sin hantering av avvikelser.

Äldreomsorg

15 klagomål avser enheten för biståndsbedömning. De handlar främst om bemötande, avgifter, handläggning och information. 20 klagomål avser vård- och omsorgsboenden. Dessa handlar främst om bemötande, kvalitet på insatser, kommunikation, vårdhygien och medicinhantering. 39 klagomål avser hemtjänst och handlar främst om bemötande, uteblivna insatser och kvalitet på utförda insatser. Två synpunkter och klagomål avser servicehus och tre avser öppna mötesplatser. De beröm som inkommit gäller öppna mötesplatser, beställarområdet och hemtjänst.

Parkmiljö

Totalt antal inkomna ärenden i synpunktsportal

Kategori	Antal 2020 (antal 2019)
Fråga	433 (325)
Klagomål	406 (391)
Felanmälan	533 (509)
Beröm	40 (25)
idé	112 (66)
Totalt	1524 (1316)

Antalet inkomna synpunkter under perioden har ökat något i jämförelse med föregående år, vilket är en trend i staden i stort. Detta kan delvis bero på en ökad användning av det digitala verktyget Tyck till där allmänheten kan lämna synpunkter på den offentliga miljön. Ökningen kan även bero på att fler invånare i Stockholm har stannat hemma och vistats mer utomhus i parkerna under sommaren till följd av covid-19-pandemin. Att besöksstrycket i parkerna har ökat har också lett till att spänningen mellan olika intressegrupper som använder parkerna har ökat.

Under sommaren rörde många synpunkter och klagomål brister gällande gräsklippning och ogräsrensning. Detta berodde på att den nyutträdde parkdriftsentreprenören inte hunnit skaffa sig tillräcklig kunskap om alla parktyper inom stadsdelsområdet. Detta åtgärdades under den resterande delen av sommaren. Ett stort antal synpunkter har också rört lekredskap, vilket är kopplat till det stora besöksstrycket på lekplatserna och det ökade slitaget. Många synpunkter under året har även rört skadade träd till följd av den varma sommaren 2018 och almsjukan.

Arbete för att främja innovationer, samarbete med externa parter och akademi

Nämnden verkar för att främja innovationer, innovativa arbetssätt och samarbete med externa parter. Samverkan med akademi, näringsliv och civilsamhälle beskrivs närmare under mål 1.2, 2.1 och 2.4. Samverkan sker även inom ramen för kärnverksamheten. Äldreomsorgen har under året vidareutvecklat sitt samarbete med Stureby Verklighetslabb och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Verklighetslabbet testar och validerar produkter, arbetssätt och tjänster som kan bidra till att utveckla framtidens äldreomsorg. Verksamheten var tidigare ett projekt, finansierat av bland annat Vinnova, men bedrivs nu som ordinarie verksamhet. Äldreomsorgens avdelningschef ingår i Verklighetslabbets styrgrupp tillsammans med representanter från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning, äldreförvaltningen, stadsledningskontoret, Kungliga Tekniska högskolan, Karolinska Institutet och Södertörns högskola. Under 2021 kommer samverkan att intensifieras med utgångspunkt i ett gemensamt budgetuppdrag med fokus på att utveckla och driva arbete med digitalisering och välfärdsteknik genom testmiljöer inom ramen för Verklighetslabbet och det DigiCenter för seniorer som Östermalms stadsdelsnämnd startar under våren 2021.

Äldreomsorgen samverkar även med och tar del av resultat från Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum, stadens FoU-enhet inom äldreområdet. Förskolans samarbete med högskola och universitet inom ramen för utvecklingen av den verksamhetsförlagda utbildningen för lärarstudenter, VFU, har fortsatt under året. Den är en del av förskolornas strategiska utvecklingsarbete och bidrar till att kvalitetssäkra den egna verksamheten och skapar en bas för rekrytering av förskollärare. Socialtjänsten och äldreomsorgen har av samma skäl fortsatt att tillhandahålla praktikplatser för socionomstudenter.

Parkmiljöavdelningen bevakar kontinuerligt forskning och utveckling inom området, bland annat kring utveckling av mer miljövänlig och slittålig beläggning i park. Nämnden har samverkat med civilsamhället genom att exempelvis erbjuda idrottsföreningar och skolklasser möjlighet att vara med och plocka skräp i parker. Andra exempel på samverkan med civilsamhället är brukaravtalen för skötsel av vissa platser i parkerna och vid stadsodling.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Kerstin Andersson

Datum

2021-02-24